

รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครพนม

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา"

ของ ฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร.สถิรพร เซาว์ชัย)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรูประชีวิน)

อนุมัติ

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล มุณีสว่าง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ผู้วิจัย	ฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. จิตติมา วรรณศรี
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สถิรพร เซาว์นชัย
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย นเรศวร, 2564
คำสำคัญ	การจัดการศึกษา บูรณาการ อาชีวศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยและและพัฒนา 3 ขั้นตอน 1) การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี 2) สร้างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ 3) การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสอบถามผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูนิเทศและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามี 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ด้านการจัดการ ได้แก่ โครงสร้างคณะกรรมการ และวัตถุประสงค์ 2) ด้านกระบวนการบริหาร ได้แก่ ขั้นตอนเตรียม ขั้นตอนดำเนินการ และขั้นสรุป และ 3) ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ ได้แก่ ผลประโยชน์ของสถานศึกษา และผลประโยชน์ของสถานประกอบการ 4) ด้านหลักสูตร ได้แก่ ลักษณะหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนภายในสถานประกอบการ รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีความเป็นประโยชน์และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้อยู่ในระดับมาก

Title	THE MANAGEMENT MODEL FOR WORK INTEGRATED LEARNING OF SCHOOL UNDER OFFICE OF VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION
Author	CHATCHAI PHOOMCHUSAK
Advisor	Associate Professor Jitima Wannasri, Ph.D.
Co-Advisor	Sathiraporn Chaowachai, Ph.D.
Academic Paper	Ed.D. Thesis in Educational Administration - (Type 2.1), Naresuan University, 2021
Keywords	management model work integrated learning vocational education

ABSTRACT

This research aims to propose the management model for work integrated learning of school under office of vocational education commission. There are 3 steps research and development methodology 1) studied guidelines of the management model for work integrated learning of school under office of vocational education commission using interviewed the experts and good practice school 2) created and validated the management model for work integrated learning of school under office of vocational education commission, and 3) evaluated the management model for work integrated learning of school under office of vocational education commission by the directors, supervisors and teachers The results of the research showed that the management model for work integrated learning of school under office of vocational education had 5 components: 1) management, 2) the administrative process, 3) the benefits of cooperation, 4) the curriculum and 5) teaching and learning management. The management model for work integrated learning of school under office of vocational education commission was utility and feasibility at a high level.

ประกาศคุณูปการ

ผู้ทำวิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยเป็นผู้ให้แนวคิดชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง
ชาตรูประชีวิน ดร.พิชญ์ ตูลสุข รองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง จันดา รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์
อุไรจนาพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นากร สร้อยสุวรรณ นายบุญธรรม เกี้ยวฝัน นายสุชาติ กลั่นทอง และ
ดร.มณูญ ชื่นชม ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ และสัมภาษณ์
เพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครอบครัว ญาติ พี่น้อง และเพื่อนๆ ที่คอยให้กำลังใจและ
ให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็น
ประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

ฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศคุุณุปการ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันอาชีวศึกษา	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	54

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้.....	56
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการ.....	60
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้.....	62
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	65
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้.....	65
ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้.....	108
ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้.....	128
บทที่ 5 บทสรุป.....	150
สรุปผลการวิจัย.....	151
อภิปรายผลการวิจัย.....	152
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	159
บรรณานุกรม.....	160
ภาคผนวก.....	163
ประวัติผู้วิจัย.....	200

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการ	31
ตาราง 2 แสดงผลแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน	66
ตาราง 3 แสดงองค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ	71
ตาราง 5 แสดงองค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ	73
ตาราง 6 แสดงองค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร	75
ตาราง 7 แสดงองค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน	77
ตาราง 8 แสดงผลแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน	79
ตาราง 9 แสดงองค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ	84
ตาราง 10 แสดงองค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ	88
ตาราง 11 แสดงองค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร	90
ตาราง 12 แสดงองค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน	92
ตาราง 13 แสดงองค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ	96
ตาราง 14 แสดงองค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ	99
ตาราง 15 แสดงองค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ	103
ตาราง 16 แสดงองค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร	104
ตาราง 17 แสดงองค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนร่วมมือ	105
ตาราง 18 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 1	114
ตาราง 19 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 2	116
ตาราง 20 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 3	118

ตาราง 21 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 4.....	119
ตาราง 22 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 5.....	120
ตาราง 23 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน.....	129
ตาราง 24 แสดงระดับความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบ	130
ตาราง 25 แสดงผลการประเมินฯ ด้านการจัดการ โดยภาพรวม	130
ตาราง 26 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านบุคลากรในสถานศึกษา	131
ตาราง 27 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านบุคลากรในสถานประกอบการ	132
ตาราง 28 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านองค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	134
ตาราง 29 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านวัตถุประสงค์	135
ตาราง 30 แสดงผลการประเมินฯ ด้านกระบวนการบริหาร โดยภาพรวม.....	136
ตาราง 31 แสดงผลการประเมินฯ ในขั้นเตรียมการ	136
ตาราง 32 แสดงผลการประเมินฯ ในขั้นดำเนินการ	138
ตาราง 33 แสดงผลการประเมินฯ ในขั้นสรุป	139
ตาราง 34 แสดงผลการประเมินฯ ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ โดยภาพรวม.....	140
ตาราง 35 แสดงผลการประเมินฯ จากความร่วมมือของสถานศึกษา	141
ตาราง 36 แสดงผลการประเมินฯ จากความร่วมมือของสถานประกอบการ	142
ตาราง 37 แสดงผลการประเมินฯ ด้านหลักสูตร โดยภาพรวม	143
ตาราง 38 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านลักษณะของหลักสูตร.....	143
ตาราง 39 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านการพัฒนาหลักสูตร	144
ตาราง 40 แสดงผลการประเมินฯ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม	145
ตาราง 41 แสดงผลการประเมินฯ การเรียนการสอนภายในสถานศึกษา.....	146
ตาราง 42 แสดงผลการประเมินฯ การเรียนการสอนภายในสถานประกอบการ.....	148

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงรูปแบบการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาตามมาตรา	15
ภาพ 2 แสดงสถานะของสถาบันการอาชีวศึกษา	17
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	54
ภาพ 4 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	55
ภาพ 5 แสดงการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน 108	
ภาพ 6 แสดงรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน	123

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษามีบทบาทสูงยิ่งในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน ด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กลยุทธ์ที่ 1 ข้อ 13-15 และได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ในข้อที่ 8 อัตราการมีงานทำประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา (ไม่นับศึกษาต่อ) ภายในระยะเวลา 1 ปี (สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 11-12) ในด้านมาตรฐานการอาชีวศึกษา ราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 ได้เผยแพร่ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมินดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา และ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2561, น. 4) โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 2 ข้อ 2.1 หลักสูตรอาชีวศึกษา สถานศึกษาใช้หลักสูตรมาตรฐาน สมรรถนะที่สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือของสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ราชกิจจานุเบกษา, 2561, น. 5) และมาตรฐานดังกล่าวนี้สอดคล้องกับ มาตรา 8 ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ที่บัญญัติไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การการวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้น ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. ข)

ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2556 มีงานช่างเทคนิคและช่างฝีมือรวมกันมากถึง 35,000 ตำแหน่ง ขณะที่ในปีเดียวกันมีผู้เพิ่งจบ ปวส. สายเทคนิคทั้งหมด 120,000 คน หมายความว่าผู้จบการศึกษาควรได้เข้าทำงานจนเต็มทุกตำแหน่งที่ว่างอยู่ แต่สภาพเป็นจริง คือ ตลาดแรงงานกลับยังขาดแคลน เพราะผู้จบ ปวส. 47% เลือกทำงานในอาชีพอื่นที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าช่างเทคนิคหรือช่างฝีมือ และอีก 20% ไม่ได้ทำงาน และอีก 19% เลือกเรียนต่อ ส่วนผู้เข้าทำงานเป็นช่างเทคนิคและช่างฝีมือมีเพียง 14% สาเหตุที่ผู้จบการศึกษาต้องเข้าทำงานที่ใช้ทักษะความรู้ในระดับต่ำกว่าการศึกษาที่จบมานั้น พบว่า ระบบอาชีวศึกษาไม่สามารถผลิตบุคลากรที่มีทักษะความรู้ตรงกับความต้องการของนายจ้างได้ ทำให้สถานประกอบการเลือกที่จะจ้างผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเพื่อทำงานเทคนิค และเลือกจ้างแรงงานการศึกษาพื้นฐานมาทำงานช่างฝีมือ ทำให้นอกจากจะประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานแล้ว สถานประกอบการยังต้องแบกรับภาระต้นทุนในฝึกอบรมทักษะให้แก่คนทำงานก่อนปฏิบัติงานจริงเพิ่มขึ้นอีก ทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2562)

รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น. ช-ฉ) มีบทสรุปเกี่ยวกับผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉพาะที่เป็นปัญหา คือ หลักเกณฑ์และมาตรฐานของการจัดการอาชีวศึกษานั้น ใช้หลักเกณฑ์กลางซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาต่อการดำเนินการในทางปฏิบัติ เพราะมีบริบทที่ต่างกัน ความร่วมมือกับสถานประกอบการ ซึ่งมีสามระดับ คือ ร่วมมือเพราะขาดแรงงานในองค์กร ร่วมมือเพราะนโยบายสถานประกอบการกำหนดไว้ และร่วมมือเพราะสถานประกอบการแห่งนั้นใช้ระบบทวิภาคีเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กร อนึ่งความร่วมมือของสถานประกอบการเพราะขาดแรงงานนั้นเป็นปัญหากับนักเรียนนักศึกษาฝึกงาน เพราะไม่ได้ฝึกงานตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา และสถานศึกษาไม่ปรับหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการด้วยเช่นกัน และการฝึกอาชีพในสถานประกอบการบางที่ไม่ตรงกับรายวิชามีการนำนักเรียนนักศึกษาใช้แรงงานแต่ไม่มีการสอนงาน และไม่มีความพร้อมในการสอน ขาดครูฝึก ขาดการดูแลนักเรียนนักศึกษา ไม่มีการประสานงานระหว่างครูนิเทศและครูฝึก ไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้สิทธิลดหย่อนภาษีที่มีขั้นตอนมีความยุ่งยาก สถานศึกษาที่จัดการการศึกษาระบบทวิภาคีเองก็ขาดงบประมาณสำหรับการจัดการด้านค่าตอบแทนครูฝึกสอนสำหรับการทำงาน และการประชาสัมพันธ์ ในด้านการจัดทำแผนฝึกอาชีพที่ทำการ 3 รูปแบบ คือ 1) ฝึกอาชีพในตำแหน่งงานหรืออาชีพที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน 2) ฝึกอาชีพในตำแหน่งงานหรืออาชีพที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และ 3) ฝึกอาชีพที่นักเรียนนักศึกษาได้ฝึกอาชีพตรงกับสาขาวิชาที่ตนเรียน โดยสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถานประกอบการจะวางแผนในรายละเอียดร่วมกัน ที่เป็นปัญหา คือ ประเภแรก สถานศึกษาการขาดการวางแผนมาตรการการฝึกและควบคุมอย่างเข้มงวดสำหรับสาขาวิชาที่มีความเสี่ยงจากอันตราย เช่น สาขาวิชาไฟฟ้า และปรับหลักสูตรให้เหมาะกับการฝึกในสาขาวิชา ก็เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน สถานที่ตั้งของสถานศึกษาที่

ห่างไกลจากสถานประกอบการทำให้นักเรียนนักศึกษาประสบปัญหาการเดินทางและค่าครองชีพ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านวุฒิภาวะของนักเรียนนักศึกษา ท่ามกลางปัญหาเสาเซพติด และปัญหาผู้สาว และปัญหาสุดท้าย คือ ด้านทัศนคติของผู้ปกครองที่เชื่อว่าการเรียนระบบ ทวิภาคี เป็นระบบที่จัดให้กับเด็กนักเรียนนักศึกษาที่มาจากครอบครัวยากจนขัดสน

ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถาบันอาชีวศึกษาในบางประเด็นหลักๆ ที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของราชัญ เสนาช่วย (2560) ที่ทำการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิ-ภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรมของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สะท้อนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ ครูผู้สอนและครูฝึก และนักศึกษา พบว่า มี 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีนั้น มีจุดที่ควรได้รับความแก้ไขโดยปัญหานั้นมาจาก ความร่วมมือกับสถาบันการการอาชีวศึกษาที่ต้องมีความเข้าใจในบริบทตนเองในการปรับหลักสูตรให้เหมาะกับสถานประกอบการ และการเลือกสถานประกอบการในการส่งนักเรียนนักศึกษาไปฝึกงาน เพราะสถานประกอบการบางแห่งรับนักศึกษาไปแล้ว ไม่ได้จัดประสบการณ์การฝึกงานให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา การปรับทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีว่าเป็นระบบที่จัดให้นักเรียนนักศึกษาที่มีฐานะยากจน ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในกลุ่มผู้ประกอบการ

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้น มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันกับระบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการเรียนที่เรียกว่า “WIL” (Work-Integrated Learning) รูปแบบของ “WIL” เป็นแบบระบบทวิภาคี (DVT Dual Vocational Training) ระบบสหกิจศึกษา (Cooperative Education) และระบบฝึกงาน (Apprentice) คำว่า “WIL” (Work-Integrated Learning) WIL มาจาก คำสามคำผสมกัน คือ Work-Integrated Learning มีความหมายว่า การบูรณาการ ผสมกลมกลืนการเรียน และการทำงานเข้าด้วยกัน กล่าวคือ เป็นการผสมกลมกลืนกันระหว่างประสบการณ์ทำงานทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน ที่ทางสถาบันหรือศูนย์และสถานประกอบการจัดการร่วมกัน มีการติดตามและประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รวมทั้ง วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค เพื่อเสนอแนะบทบาทแนวทางการดำเนินงานและเครื่องมือกลไกสนับสนุนของภาคส่วนต่างๆในการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ปัจจัยเงื่อนไขของความสำเร็จของ “WIL” คือ สถาบันการศึกษาและสถานประกอบการมีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนสหกิจศึกษา มีผู้รับผิดชอบระดับต่างๆ ที่ชัดเจน มีการสร้างความเข้าใจให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีกระบวนการในการเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการ มีการกำหนด

ให้ทำรายงานสารนิเทศเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานและภาครัฐให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับสถานประกอบการที่เข้าร่วม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาของไทยระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการฝึกงานสหกิจศึกษาในฐานะเป็นระบบการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกการทำงานไปด้วยทำงานไปด้วย ในประเทศไทย พบว่า มีการนำเอา “WIL” มาปรับใช้ในสถาบันการศึกษาและพบว่า อำนวยประโยชน์ให้กับผู้สำเร็จการศึกษามหาศาล เช่น วิทยาลัยสัตหีบ ชลบุรีที่นำเสนอสัตหีบโมเดล จัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและผู้เรียน ภายใต้หลักสูตร “S-M-L” S หมายถึง หลักสูตรระยะสั้น (Small Plan) ใช้เวลาเรียน 2 ปี M หมายถึง หลักสูตรระยะปานกลาง (Middle Plan) ใช้เวลาเรียน 3 ปี และ L หมายถึง หลักสูตรระยะยาว (Large Plan) ใช้เวลาเรียน 5 ปี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (อภิญา พุทธิทรัพย์, 2561) โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ บริษัทเบทาโกร จำกัด (มหาชน) “โครงการความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนและวิจัยแบบบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning: WIL) เป็นโครงการที่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษาได้ไปปฏิบัติงานจริงในเครือเบทาโกรควบคู่กับการเรียนการสอนในห้องเรียนและงานวิจัยอุตสาหกรรม สถาบันอุดมศึกษาอีกแห่งหนึ่งที่จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการทำงาน (Work-Integrated Learning) ในระดับปริญญา ตรี โท และเอก ก็คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาและอาจารย์ได้สัมผัสและร่วมแก้ปัญหาจริงในอุตสาหกรรมเป็นการจัดการศึกษา ที่ตอบสนองความมต้องการเฉพาะด้านของอุตสาหกรรม

Kramer, & Usher (2011) กล่าวว่า “WIL” เป็นการผสมกลมกลืนกันระหว่างประสบการณ์ทำงานทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน ที่ทางสถาบันหรือศูนย์และสถานประกอบการจัดการร่วมกัน ทั้งนี้ อาจอยู่ในรูปของการศึกษาวิจัย การฝึกงาน สหกิจศึกษา การทำงานเพื่อสังคม การทำงานในสถานประกอบการ หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น จึงเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและนิยมกันในแวดวงการศึกษา ส่วน Harvey, Geall, & Moon (1998) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ประสบการณ์ในการทำงาน การขยายโอกาสสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในด้านเดียวกันนี้ งานของ Knight (2007) ระบุว่า WIL เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นสิ่งที่นำพาที่มีประสิทธิภาพสำหรับการพัฒนาทักษะทั่วไปหรือวิชาชีพให้กับผู้ศึกษา และให้โอกาสนักเรียนนักศึกษาในการปรับปรุงการจ้างงานและความพร้อมในการทำงาน สถานที่ทำงานเป็นสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสใช้ทฤษฎีในการฝึกฝนและสัมผัสกับโลกแห่งการทำงานในขณะเดียวกันก็ได้รับรู้ถึงความสำคัญทางวัฒนธรรมของตน อีกด้วย ส่วน Patrick et al. (2008) เห็นว่าการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน “WIL” นี้ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับประโยชน์ในวงกว้างและรวมไปถึงนักศึกษามหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ นายจ้างสมาคมวิชาชีพและรัฐบาลด้วย ตัวอย่างเช่น พนักงานมหาวิทยาลัย

รายงานเกี่ยวกับประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (หรือหุ้นส่วน) เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และ “WIL” นี้ ยังเชื่อมโยงไปยังชุมชนที่สามารถเพิ่มโอกาสในการเป็นหุ้นส่วนทางการวิจัยของมหาวิทยาลัยได้อีกด้วย

“WIL” จะช่วยส่งผลให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในเตรียมตัวในการทำงาน สถานที่ทำงานพร้อมจะเป็นที่สถานที่ฝึกงาน มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาต้นสังกัดของนักเรียนนักศึกษาที่หันมาปรับหลักสูตรและเตรียมการเรียนการสอนภาคทฤษฎีให้กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานที่ฝึกงาน เพื่อเตรียมนักศึกษาให้เป็นคนมีความสามารถเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ

ผลการวิจัยของสภาการศึกษา (สกศ.) เรื่อง การจัดการเรียนการที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า การขับเคลื่อนของสถาบันอาชีวศึกษาโดยความประสานงานร่วมมือของ หน่วยงานอื่น เช่น ศูนย์บ่มเพาะ สถานประกอบการ และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน ในการจัดการศึกษาในรูปแบบที่บูรณาการกับการทำงานสำหรับนักเรียนนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ตามกรอบแนวคิด “WIL” (Work Integrated Learning) และตามระบบทวิภาคี เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ดีมีประโยชน์ แต่ด้วยประเด็นด้านปัญหาหลายประการตามรายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) เกิดจากความไม่เข้าใจบทบาทและเป้าหมายที่แท้จริงของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ “WIL” ของสถาบันอาชีวศึกษาเอง สถานประกอบการและผู้ปกครอง นักศึกษา จึงทำให้การขับเคลื่อนดังกล่าวไม่ราบรื่น การที่สถาบันอาชีวศึกษา สถานประกอบการ และผู้ปกครอง มีรูปแบบที่เหมาะสมที่สามารถอธิบายการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและ “WIL” ได้ จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น บรรลุผล ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานี้จะเป็นประโยชน์สำหรับสถาบันอาชีวศึกษาในการนำรูปแบบไปปรับใช้ในการปรับหลักสูตร ในการผสมกลมกลืนการเรียนและการทำงานเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างบุคลากรทางอาชีวศึกษาที่มีสมรรถนะเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. แนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นอย่างไร
2. รูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรเป็นอย่างไร

3. รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเป็นประโยชน์และมีความเป็นไปได้ไปในการปฏิบัติเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
3. สถานศึกษาและสถานประกอบการ สามารถนำผลจากการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพร่วมกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ตามขั้นตอนการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา

ชั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

แหล่งข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ที่มีความรู้และ/หรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานในสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารระดับนโยบายของ สอศ. โดยมีคุณสมบัติเป็นหรือเคยเป็นผู้บริหาร สังกัด สอศ. หรือกระทรวงอื่นที่ทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายการศึกษา และมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานในสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน

2. กลุ่มนักวิชาการ/อาจารย์มหาวิทยาลัย โดยมีคุณสมบัติมีผลงานวิจัย บทความ ตำรา ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และปฏิบัติงานด้านการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 1 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

การยกร่างรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำข้อมูลแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ครบถ้วนของประเด็นที่ศึกษา รวมทั้งความเหมาะสม และการใช้ภาษา
3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเป็นร่างรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบร่างรูปแบบนี้ คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ใช้วิธีการสัมภาษณ์

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมของรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การวิจัยในขั้นตอนนี้ มุ่งประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ครุนิเทศ และผู้ครุผู้สอน รวม 30 คน โดยใช้วิธี สุ่มอย่างง่ายในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่ม จำนวน 10 แห่ง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน หมายถึง การจัดการเรียน การสอนที่มีเรียนรู้ภาคทฤษฎีในชั้นเรียนและนำความรู้ไปใช้ในการทำงานในสถานประกอบการ โดยความร่วมมือของสถาบันและสถานประกอบการจัดการร่วมกัน เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะ ความสามารถในการทำงานได้จริงเป็นการเรียนรู้โดยการผสมผสานความรู้ทางวิชาการกับการลงมือ ปฏิบัติงานจริง ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดการ 2) ด้านกระบวนการบริหาร 3) ด้านผลประโยชน์จาก ความร่วมมือ 4) ด้านหลักสูตร และ 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านการจัดการ หมายถึง ตัวแทนจากสถานศึกษา สถานประกอบการ และองค์กรหรือ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมกันในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 2 องค์กรประกอบย่อย มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ฝ่าย ดังนี้

2.1.1 บุคลากรในสถานศึกษาสถานศึกษา หมายถึง 1) ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับ WIL จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจ ทีมงานทั้งหมด จัดบุคลากรที่มีความรู้ จัดสรรงบประมาณ และจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ 2) ครุนิเทศ กำกับ ติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึก 3) ครุพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนตลอด 24 ชั่วโมง ในโรงงาน 4) ครุผู้สอน มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด 5) ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่ บริหารงาน การเงิน และบุคลากร

2.1.2 บุคลากรในสถานประกอบการ หมายถึง 1) ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่จัดเตรียม คู่มือ อุปกรณ์สื่อ และเตรียมสถานที่จัดการสอนและการฝึก 2) ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่จัดระเบียบเกี่ยวกับการฝึก เวลาฝึกและเวลาพัก เบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก และเงื่อนไขการเลิก สัญญาการฝึก 3) ครุฝึก ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน 4) ผู้ช่วยครุฝึกคือรุ่นพี่ที่จบ

และทำงานในสถานประกอบการนั้น มีหน้าที่ประสานงานระหว่างสถานประกอบการ สถานศึกษา และ ผู้เรียน และ 5) ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษาและรับผิดชอบการฝึกในสถานประกอบการ

2.1.3 องค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หมายถึง ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ เพื่อกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด เพื่อออกไปรับรองมาตรฐานฝีมือ แรงงาน เมื่อนักเรียนผ่านการฝึกอาชีพ หน่วยงานประกันคุณภาพ เพื่อการตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแต่ละ ระดับ และผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย เพื่อประเมินผลการจัดการศึกษา

2.2 วัตถุประสงค์ หมายถึง วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ WIL มีดังนี้ 1) เพื่อให้ ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตรงความต้องการสถาน ประกอบการ ผู้เรียนมีความ เข้าใจและเชี่ยวชาญในลักษณะงานของสถานประกอบการที่ฝึก 2) เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบ การศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้น สูงกว่ามาตรฐานแรงงานทั่วไป 4) เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือ ผู้จัดการได้ทันที และ 5) เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ

3. ด้านกระบวนการบริหาร หมายถึง กระบวนการในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ขั้นเตรียมการ ขึ้นดำเนินงาน และขั้นสรุป มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมการ หมายถึง สถานศึกษากำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์สำรวจ ความพร้อมในการจัดการศึกษา WIL สำรวจความต้องการของสถานประกอบการ ร่วมวางแผนการจัดทำ โครงการ ร่วมกับคณะกรรมการ เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรและ แผนการสอน ครูนิเทศและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) สถานศึกษาประชาสัมพันธ์แนะแนว เพื่อเชิญชวนผู้เรียน ให้เข้ามาสมัครเรียน และสถานศึกษากับสถานประกอบการร่วมกันคัดเลือก ผู้เรียน/ทำสัญญาการฝึกอาชีพ

3.2 ขั้นดำเนินการ หมายถึง สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ครูนิเทศ ครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึก คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามแผนการเรียนและแผนการฝึก สถานศึกษาปฐมนิเทศผู้เรียน/ประชุมผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเตรียม ความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการจัดการศึกษา WIL ผู้จัดการโครงการ ควบคุมดูแล ด้านบริหารงาน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร สถานศึกษา จัดส่งครูและผู้เรียนเข้าประจำสถานประกอบการ และ ครูนิเทศ เข้านิเทศการเรียนการสอน/การฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ

3.3 ขั้นสรุป หมายถึง สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานจัดการศึกษา WIL สรุปรายวิชาตามหลักสูตร ติดตามโดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปการฝึก อาชีพ ติดตามโดย ครูฝึก และ ผู้ควบคุมการฝึก หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแต่ละระดับ สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันตรวจสอบผลลัพธ์ทั้ง out put

และ out come สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาทั้งจาก สถานประกอบการ และผู้ประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนจากสถานประกอบการ ร่วมกันสรุปผลการดำเนินงาน และรายงานประจำปี

4. ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ หมายถึง ผลประโยชน์ที่เกิดจากความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันทั้งในส่วนของสถานศึกษา และในส่วนของสถานประกอบการ ดังนี้

4.1 ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ผู้ปกครองสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้ ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการทำงาน ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบและมีวินัยต่อตนเองมากขึ้น ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม และผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

4.2 ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้ สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงในลักษณะงานของสถานประกอบการ สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ สถานประกอบการ ลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี และสถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติ

5. ด้านหลักสูตร หมายถึง ลักษณะของหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษา รวมถึง การพัฒนาหลักสูตร มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ลักษณะของหลักสูตร หมายถึง หลักสูตรสถานศึกษาที่มี 1) ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ. 2) จัดฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา 3) ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช.-ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี 4) หมวดยุทธศาสตร์ชีวิต มุ่งเน้นทักษะการคิดและการตัดสินใจ และ 5) หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปทดลองใช้

5.2 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง 1) กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ 2) กำหนดเส้นทางอาชีพ ความก้าวหน้าในตำแหน่งงานในสายงานของสถานประกอบการ 3) กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่ง 4) กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการสถานประกอบการ และ 5) ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ

6. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนทั้งในสถานศึกษาและในสถานประกอบการ มีรายละเอียดดังนี้

6.1 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ การสรุปผลและดำเนินตามขั้นตอนของสถานศึกษา

6.2 การจัดการศึกษาในสถานประกอบการ หมายถึง การจัดทำแผนการฝึกอาชีพ การจัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน เก็บชั่วโมงเรียนให้ได้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด ทำงานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดของสถานประกอบการ การนิเทศการฝึกอาชีพ การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ สรุปคะแนน และดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา

7. สถานศึกษา คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด คือ ตาก พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ และอุทัยธานี

8. ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

9. สถานประกอบการ หมายถึง บริษัท หน่วยงานเอกชน ห้างร้าน ที่รับนักศึกษาเข้าไปฝึกงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ในสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันอาชีวศึกษา
 - 1.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์สถาบันอาชีวศึกษา
 - 1.2 โครงสร้างการบริหารสถาบันอาชีวศึกษา
 - 1.3 ขอบข่ายภารกิจของสถาบันอาชีวศึกษา
 - 1.4 ระบบการจัดการศึกษาของอาชีวศึกษาและการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 - 1.4.1 พัฒนาการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย
 - 1.4.2 การปฏิรูปการศึกษา: การปฏิรูปการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2545-2550
 - 1.4.3 งานวิจัยด้านการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน Work Integrated Learning (WIL)
 - 2.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน
 - 2.2 ประโยชน์ของการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน
 - 2.3 รูปแบบของการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน
3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันอาชีวศึกษา

1. ความเป็นมาและวัตถุประสงค์สถาบันอาชีวศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษา (อังกฤษ: Vocational Education Institution) เป็นกลุ่มสถาบันรัฐในประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2555 เพื่อเปิดสอนในระดับปริญญาตรี มีประวัติความเป็นมา ดังนี้

อาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือไปจากอาชีพ กสิกรรม การอาชีวศึกษา เริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษ ซึ่งหมายถึงการเรียนวิชาเฉพาะเพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ. 2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียน สามัญศึกษา สอนวิชา สามัญ และโรงเรียน

วิสามัญศึกษาสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครุ เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ. 2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผลต่อการกำหนดการศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพ ซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมต่างๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2479 ได้ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษา ขั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค (สำนักงานการอาชีวศึกษา (สกศ.))

ต่อมาได้เกิดจากการรวมตัวของวิทยาลัยต่างๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ระบุว่า "สถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาสามารถรวมเข้าไว้ในสถาบันการจัดตั้งคณะกรรมการอาชีวศึกษา เข้าด้วยกันในสถาบันอาชีวศึกษาสามารถทำได้โดยคำนึงถึงความร่วมมือที่เกิดประโยชน์สูงสุด ทรัพยากรร่วมกันทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง"

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สกศ.) ได้ประกาศจัดตั้ง "คณะกรรมการอาชีวศึกษา" เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การรวมและแยกสถาบันการศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็น "สถาบันการศึกษา จำนวน 19 แห่งทั่วประเทศ และในวันที่ 9 พฤษภาคม 2556 กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกฎกระทรวง เรื่อง "การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งสถาบันการศึกษาเกษตร พ.ศ. 2556" โดยให้จัดตั้งสถาบันการศึกษาเกษตรออกเป็น 4 แห่งตามภาค ได้แก่ สถาบันการศึกษาเกษตรภาคเหนือ สถาบันการศึกษาเกษตรภาคกลาง สถาบันการศึกษาเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสถาบันการศึกษาเกษตรภาคใต้ (สำนักงานการอาชีวศึกษา (สกศ.))

สถาบันการศึกษาและสถาบันการศึกษาเกษตร เปิดสอนหลักสูตร 3 ระดับชั้น ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ โดยแยกออกเป็นประเภทวิชา 8 ประเภท ได้แก่ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาประมง

2. โครงสร้างการบริหารสถาบันอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดโครงสร้างสถาบันการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 บัญญัติให้จัดตั้งสถาบันการศึกษา

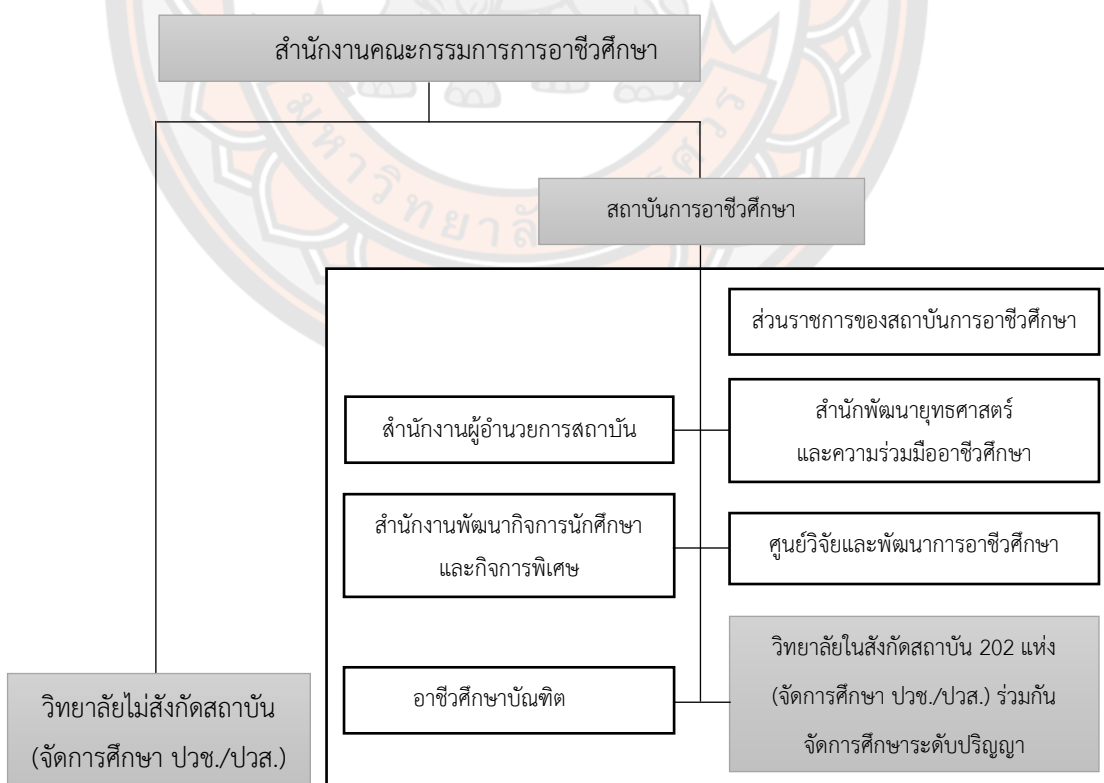
เพื่อจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด คือ 1) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และ 3) ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ (มาตรา 9) การจัดตั้งนั้นสามารถดำเนินการได้โดยออกเป็นกฎกระทรวงใน 4 แนวทาง คือ

2.1 การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันเพื่อการประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ตามคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ม.13)

2.2 การแยกสถานศึกษาส่วนใดส่วนหนึ่งจากสถาบันไปรวมกับสถานศึกษาอีกแห่งเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันก็ได้ (ม.13 วรรคสอง)

2.3 จัดตั้งขึ้นใหม่เป็นสถาบัน หากมีความเหมาะสมหรือจำเป็น (ม.14)

2.4 ยกสถานะสถานศึกษาเป็นสถาบันก็ได้ ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา ในแบบที่ 1 คือ การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 202 แห่งเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา โดยไม่มีการยุบเลิกโครงสร้างและกรอบอัตราของสถานศึกษาที่รวมกันจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โครงสร้างของสถาบันการอาชีวศึกษาที่จัดตั้งขึ้น แสดงในภาพ 1

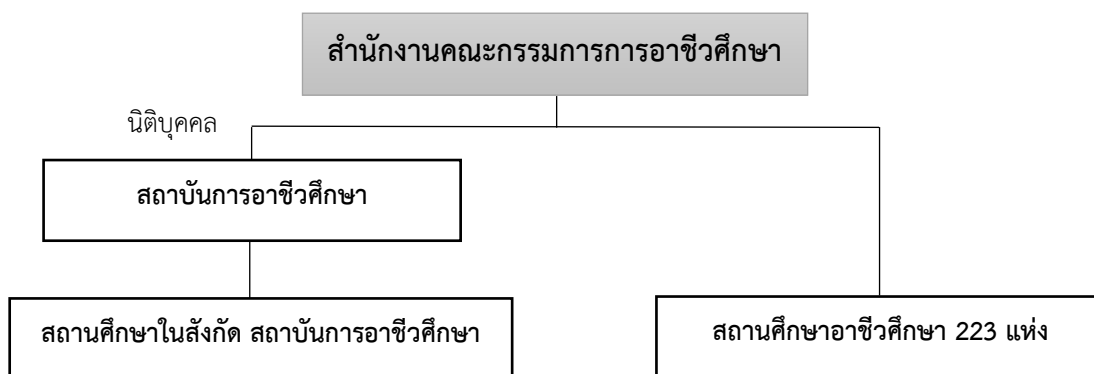
ภาพ 1 แสดงรูปแบบการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาตามมาตรา

3. ขอบข่ายภารกิจของสถาบันอาชีวศึกษา

ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพ และความเป็นเลิศทางวิชาชีพ โดยให้ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 3.1 จัดทำข้อเสนอแนวนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษา
ทุกระดับ
- 3.2 ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
- 3.3 กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร
- 3.4 พัฒนาครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา
- 3.5 ส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน รวมทั้งกำหนด
หลักเกณฑ์ และรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นและสถานประกอบการ
- 3.6 ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- 3.7 จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศและการนำเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ
- 3.8 ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและดำเนินการ
ตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษามอบหมาย
- 3.9 ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในส่วนของภารกิจของสถาบันอาชีวศึกษาที่ได้มอบหมายลงมาจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ อำนาจหน้าที่ของสถาบันการอาชีวศึกษา พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 บัญญัติให้สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี หากพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา จึงมีบทบาท ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่ชำนาญ การปฏิบัติการสอน การวิจัย การถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้บริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม (มาตรา 16) โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา (มาตรา 15) ดังภาพ 2

ภาพ 2 แสดงสถานะของสถาบันการอาชีวศึกษา

4. ระบบการจัดการศึกษาของอาชีวศึกษาและการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 จัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดได้ 3 รูปแบบ คือ

1. การศึกษาในระบบ
2. การศึกษานอกระบบ
3. การศึกษาระบบทวิภาคี

การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดการหลักสูตรการเรียน การวัดและประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนา กำลังคนสามารถจัดการศึกษาได้หลายรูปแบบรวมกัน ทั้งนี้ ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เป็นสำคัญ ในต่างประเทศ มีการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และประสบผลสำเร็จในหลายๆ ประเทศ อาทิ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสิงคโปร์ ประเทศ อังกฤษ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศฝรั่งเศส จากการศึกษาอาชีวศึกษาในต่างประเทศระบบทวิภาคี หรือการจัดการเรียนร่วมระบบทวิภาคีเป็นการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาร่วมกับเอกชน และศูนย์ฝึกอาชีพในส่วนด้านหลักสูตร แผนการเรียนรู้ แผนการฝึกทักษะวิชาชีพนั้น มีการเริ่มต้น ในสายสามัญระดับมัธยมศึกษาต้น ในระดับมัธยมปลายสำหรับผู้เรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพในหลักสูตร ปกติ จัดการเรียนการสอนทั้งในสถานศึกษาและในสถานประกอบการการจัดการเรียนการสอนแบบ เฉพาะทาง ยึดหยุ่นเน้นสนองความต้องการของตลาดแรงงานและผู้เรียน เน้นการประกอบอาชีพเป็นหลัก มีกฎหมายมาตรฐานทักษะวิชาชีพ ร่วมกันกำหนดมาตรฐานทักษะวิชาชีพ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ (NVQ)

สำหรับบุคคลที่ทำงานแล้ว และระบบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ (GNVQ) สำหรับผู้เรียนในระดับมัธยม และบุคคลทั่วไป มีมาตรการคืนภาษีสำหรับหน่วยงานที่ร่วมจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี

4.1 พัฒนาการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย

ในประเทศไทย การจัดการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีนั้นได้รับการดำเนินการในระดับอาชีวศึกษา มานานหลายปีดังที่ระบุไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 จนกระทั่งมีการปฏิรูปการศึกษา คือช่วงปี พ.ศ. 2545-2550 ระบบทวิภาคีก็ได้รับการปฏิรูปไปด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังต่อไปนี้

มาตรา 20 การอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชนสถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้ระบุเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังต่อไปนี้

มาตรการ 8 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้โดยรูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลักโดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดและการประเมินผล ที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายรูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3. การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่ง ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน สามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในรูปแบบรวมกันได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้น ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

มาตรา 9 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามมาตรา 6 มาตรา 7 และมาตรา 8 ให้จัดตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ดังต่อไปนี้

1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
3. ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจกำหนดหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้หรือทักษะในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ ซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือสำหรับกลุ่มเป้าหมายได้

มาตรา 51 ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีที่เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและสถานประกอบการให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและสถานประกอบการ

มาตรา 54 สถานประกอบการสมาคมวิชาชีพ หรือองค์กรอื่นที่ให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ อาจได้รับสิทธิและประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามความสมควรแก่กรณี
2. การเชิดชูเกียรติแก่สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพ หรือองค์กรอื่นที่ให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาการจัดการอาชีวศึกษาโดยร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการได้เริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2527 จนถึงปัจจุบัน มีการพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงตามบริษัทที่เปลี่ยนแปลง แบ่งเป็น 4 ช่วงเวลา ดังนี้

1. โครงการโรงเรียน-โรงเรียน (Dual System) พ.ศ. 2527-2537

วัตถุประสงค์ เพื่อฝึกช่างฝีมือที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและประหยัดงบประมาณของรัฐบาล

ใน พ.ศ. 2527 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ได้มอบโรงเรียนซีเมนต์ไทยอุบลรัตน์ ให้กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอุบลรัตน์ เพื่อเป็นวิทยาลัยต้นแบบ ทดลองจัดอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน โดยได้รับความเห็นชอบ และความช่วยเหลือทางวิชาการ จากการรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

พ.ศ. 2532 กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ทดลองใช้หลักสูตรช่างชำนาญงานสาขาช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ภายใต้ความช่วยเหลือ ด้านการจัดระบบและรูปแบบการฝึกหัดจากองค์การ GTZ (Deutsche Gesellschaft fuer techt Zusammenarbeit) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

พ.ศ. 2534 สถานศึกษาจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน เพิ่มขึ้นอีก 3 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และวิทยาลัยเทคนิคระยอง พ.ศ. 2535 ได้เปลี่ยนชื่อการจัดการศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน เป็นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training: DVT) เมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรช่างชำนาญงาน สามารถทำงานให้กับสถานประกอบการได้ และส่วนมากจะได้เงินเดือนสูงกว่าผู้สำเร็จ ปวช. แต่ถ้าจะศึกษาต่อระดับ ปวส. จะต้องเรียนเพิ่มเติมให้ได้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร ปวช. ขณะนั้น

2. โครงสร้างอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational System) พ.ศ. 2538-2551 รัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีให้ความช่วยเหลือ เน้นด้านการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ การพัฒนาครู อาจารย์ ครูฝึก ของสถานประกอบการและผู้เชี่ยวชาญ พ.ศ. 2538 กรมอาชีวศึกษา ได้จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 และได้รับอนุมัติตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการให้ใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นไปในหลักสูตร มีความหลากหลาย มีความหลากหลายวิธีการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ระบบปกติ ระบบทวิภาคี ระบบสะสม หน่วยกิต/เทียบโอน และระบบทางไกล

สืบเนื่องจากการณ้ประกาศใช้พระบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 20 การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้ในสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีให้ความช่วยเหลือ เน้นด้านการประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการกอาชีวศึกษา จึงได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2546

การจัดการศึกษาในหลักสูตร ปวช. 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) และ ปวส. 2546 เป็นการจัดการอาชีวศึกษา โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการ กำหนดให้จัดการเรียนการสอน เน้นการปฏิบัติจริง สามารถนำรายวิชาชีพไปฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน เพื่อให้เกิดความรู้จริงจากการปฏิบัติงาน (On the job training) สถานศึกษาจัดการเรียน โดยนารายวิชาหรือบูรณาการรายวิชาชีพร่วมกับสถานประกอบการนำไปฝึกในสถานประกอบการโดยฝึกการสอนฝึกงาน ครั้งหลักสูตร (ในหลักสูตรไม่ใช่คำว่า ระบบทวิภาคี แต่เรียกว่า การฝึกงานครั้งหลักสูตร) ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง มีระยะเวลาฝึกงานอย่างน้อย ครั้งหนึ่งของระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร

4.2 การปฏิรูปการศึกษา: การปฏิรูปการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2545-2550

สืบเนื่องจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ได้มีการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศ ทั้งทางด้านโครงสร้าง การบริหารการจัดการ ครูและบุคลากรการศึกษาหลักสูตร และการปฏิรูปการเรียนรู้ ในส่วนของกรมอาชีวศึกษา ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

การปฏิรูปหลักสูตร ในปีการศึกษา 2545 กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2545 และในปีการศึกษา 2546 ได้ประกาศใช้หลักสูตร พ.ศ. 2545 (ปรับปรุง 2546) และประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2546 ซึ่งหลักสูตรดังกล่าว ได้มีการเปลี่ยนแปลงระยะเวลาการฝึกงานโดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

1. ด้านหลักการของหลักสูตร หลักสูตรใหม่นี้เป็นหลักสูตรที่เน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้หลายวิธีอย่างกว้างขวางสามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียนเทียบความรู้ และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระได้ ที่สำคัญคือ เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กร ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

2. ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน จากแนวทางของการปฏิรูปการอาชีวศึกษา โดยมีปรัชญาว่าผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักจริง ทำได้ เข้าใจชีวิต แนวทางการปฏิรูปหลักสูตรและการจัดการ การเรียนการสอนจึงเน้น 4 จริง คือ เรียนรู้จากสถานที่จริง เรียนรู้จากผู้ปฏิบัติจริง เรียนรู้ในสถานที่จริง และการเรียนรู้ในวัฒนธรรมจริง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ จึงให้ความสำคัญจึงให้ความสำคัญกับการเรียนร่วมสถานประกอบการ เน้นความร่วมมือกับสถานประกอบการเน้นการปฏิบัติจริง ให้สามารถนำรายวิชาซีพและรายวิชาและรายวิชาในหมวดไปจัดการเรียนและการฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน (On the job training) โดยจัดได้ 2 รูปแบบ คือ 1) การฝึกงาน ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน 2) ทวิภาคี หรือฝึกงานครึ่งหลักสูตร หลักสูตรใหม่นี้ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 3 ภาคเรียนในระดับ ปวช. และ 2 ภาคเรียนในระดับ ปวส.

การศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2551-ปัจจุบัน

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 จัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดได้ 3 รูปแบบ คือ

1. การศึกษาในระบบ
2. การศึกษานอกระบบ
3. การศึกษาระบบทวิภาคี

การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดการหลักสูตรการเรียน การวัดและประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนสามารถจัดการศึกษาได้หลายรูปแบบรวมกัน ทั้งนี้ ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับชั้นปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ด้านบริหารทั่วไป ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ ได้แก่ Web Portal, E-office และ Data based รวมทั้งการปรับภาพลักษณ์เชิงบวก ด้านงบประมาณ ใช้แนวทาง Strategic Performance, Based Budgeting: SPBB และ Formula Funding โดยการจัดงบประมาณตามความจำเป็นพื้นฐาน ความเสมอภาค และตามนโยบาย การกระจายอำนาจจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา ด้านการสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อพัฒนา การจัดอาชีวศึกษา ดังนี้ องค์กร/สมาคมวิชาชีพ สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม สถานประกอบการ ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การฝึกงาน ฯลฯ ประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน องค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ VOCTECH, CPSC /APACC, SEARCA และ UNIVOC ฯลฯ ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคของโลก ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อิสราเอล ญี่ปุ่น เดนมาร์ก เยอรมัน ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังมียุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่นำเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555-2569) โดยการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาของคณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการกำหนดนโยบาย เป้าหมายการผลิตและแผนพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นสำคัญ โดยมุ่งปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนและกระบวนการจัดอาชีวศึกษาให้เกิดคุณภาพ ทั้งในด้าน

1. สารสนเทศสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้แนวทางการพัฒนากำลังคนในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับกลุ่มจังหวัด และระดับจังหวัด

2. ให้ความสำคัญกับครู และผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยมุ่งเพิ่มพูนขีดความสามารถของครูในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสถานประกอบการโดยเน้นความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และการฝึกงาน

4. เตรียมความพร้อมกำลังคนรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในส่วนของการตั้งรับและเชิงรุก ได้แก่ การเพิ่มขีดความสามารถทางภาษา และสมรรถนะกำลังคนอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานในระดับสากล

ในการนี้คณะอนุกรรมการฯ ได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประกอบด้วย 4 นโยบาย 10 ยุทธศาสตร์ 28 กลยุทธ์ และ โครงการ 93 โครงการ

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน ด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กลยุทธ์ที่ 1 ข้อ 13-15 และได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ในข้อที่ 8 อัตราการมีงานทำ ประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา (ไม่นับศึกษาต่อ) ภายในระยะเวลา 1 ปี (สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 11-12) และในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้หลายประการ เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษา ทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส. คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเชื่อมั่นในตนเอง การประหยัด ความสนใจใฝ่รู้ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน ความรักสามัคคี ความกตัญญู ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การพึ่งตนเอง ความอดกลั้นมารยาทไทย และอื่นๆ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 12 ด้าน

ในด้านมาตรฐานการอาชีวศึกษานั้น ราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 ได้เผยแพร่ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย ประเด็นการประเมิน ดังนี้คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ประเด็นการประเมิน ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่ง

การเรียนรู้ ประกอบด้วย ประเด็นการประเมิน ดังนี้ คือ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

มาตรา 8 ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ที่บัญญัติไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี การศึกษาระบบทวิภาคีนี้ถือว่าสอดคล้องกับ มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 2 ข้อ 2.1 เพราะเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่าง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การการวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน สามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือ สถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. ข)

ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนให้จัดการอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้เป็นไปตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2) ส่งเสริมและพัฒนาระบบ การสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มี มาตรฐานสากล 3) พัฒนาระบบ รูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี รวมทั้งการติดตามและประเมินผล 4) จัดทำ ฐานข้อมูล พัฒนาและเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการจัดการ เรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาบุคลากรอาชีวศึกษา สถานศึกษา อาชีวศึกษา หรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 6) ปฏิบัติงานหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา และมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2561, น. 4) โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 2 ข้อ 2.1 หลักสูตรอาชีวศึกษา สถานศึกษาใช้หลักสูตรมาตรฐาน สมรรถนะที่สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถาน ประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือของ สถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ราชกิจจานุเบกษา, 2561, น. 5)

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้เผยแพร่ประกาศมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 18 กันยายน 2561 ได้ระบุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ในมาตรฐานที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย ประเด็นการประเมิน คือ ด้านความรู้ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาต้องมีความรู้ตามหลักทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่างๆ หรือเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน หรือทำงาน แลต้องมีทักษะและการประยุกต์ใช้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สรุปคือ มาตรฐานการอาชีวศึกษาดังกล่าวมาข้างต้นนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครอบคลุมผู้เรียน หลักสูตรและสังคมรอบด้านให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ความสำคัญของผู้เรียนได้รับการระบุไว้ในในมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย ประเด็นการประเมิน คือ ด้านความรู้ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาต้องมีความรู้ตามหลักทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่างๆ หรือเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน หรือทำงาน และต้องมีทักษะและการประยุกต์ใช้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีในสถานการณ์จริง สถาบันอาชีวศึกษาจึงควรมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

4.3 งานวิจัยด้านการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

มีนักวิชาการได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีไว้หลากหลาย นับตั้งแต่ประเทศไทยได้รู้จักและนำจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมาใช้ งานวิจัยต่อไปนี้ นำเสนอภาพรวมของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ตั้งแต่ปี 2550-2561)

ธานินทร์ ศรีชมภู (2557) นำเสนอการวิจัยพัฒนา โดยทำการศึกษากการพัฒนา รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ 2) รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 2.1) คณะกรรมการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา บริหารงานระบบทวิภาคีในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 2.1.1) คณะกรรมการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2.1.2) หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 7 หน้าที่ 2.2) ขอบข่ายงานการบริหารงาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 8 ภารกิจ 2.3) กระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำหรือการสั่งการ การลงมือ

ปฏิบัติ การควบคุมตรวจสอบและประเมิน และการปรับปรุงและพัฒนา 2.4) สมรรถนะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3 สมรรถนะ และ 2.5) ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) การประเมินรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี โดยธีรวัชร ชมใจ (2554) ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีประกอบด้วยความร่วมมือ 4 ด้าน 1) ด้านนโยบายและบทบาทหน้าที่ 2) ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านระดมทรัพยากร ซึ่งแต่ละด้านมีโอกาสความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีไปใช้ในระดับมาก

ราชัญ เสนาช่วย (2560) ทำการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทช่างอุตสาหกรรมของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรม ทั้งรายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.1 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึก ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.3 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรม ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรมของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการ ครูผู้สอนและครูฝึกและนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ทั้งรายด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบที่นักวิชาการและนักวิจัยให้ไว้ข้างต้นนี้ แนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ยกร่างหรือการสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ และ 3) การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

วรวิทย์ ศรีตระกูล (2556) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย พบว่า มีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1.1) การวางแผน 1.2) การจัดหน่วยงาน 1.3) การจัดบุคลากร 1.4) การอำนวยความสะดวก 1.5) การประสานงาน 1.6) การรายงาน และ 1.7) การจัดงบประมาณ 2) ด้านหลักสูตร มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 2.1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2.2) คู่มือการเรียนการสอน 2.3) การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และ 2.4) การปรับปรุงหลักสูตร 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 3.1) วิธีการจัดการเรียนการสอน 3.2) วิธีการวัดผลและประเมินผล 3.3) เนื้อหาวิชา/สาระการเรียนรู้ 3.5) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 3.6) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ 4) ด้านการฝึกงาน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 4.1) สถานศึกษา 4.2) สถานประกอบการ และ 5) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 5.1) ความร่วมมือก่อนฝึกงาน 5.2) ความร่วมมือระหว่างฝึกงานในสถานประกอบการ และ 5.3) ความร่วมมือหลังฝึกงานในสถานประกอบการ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ว่าเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ โดยมีการจัดแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ การฝึกทำงาน การวัดผลและการประเมินผลเพื่อมุ่งเน้นผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี ให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและกิจนิสัยที่เหมาะสม ปฏิบัติงานได้จริง ปฏิบัติงานที่ใช้เทคนิคในการทำงาน สร้างและพัฒนางาน วางแผน จัดการพัฒนาตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ให้มีความก้าวหน้าในทางวิชาการและวิชาชีพ มีสมรรถนะนำไป

ปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพอิสระได้ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพและมาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชานั้นๆ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ

การบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการจัดการเรียนรู้กับการทำงานในประเทศไทย

ในประเทศไทย พบว่า มีการนำเอา WIL มาปรับใช้ในสถาบันการศึกษา และพบว่า อำนวยประโยชน์ให้กับผู้สำเร็จการศึกษามาก ดังรายงานการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรบุรี ที่นำเอาระบบ WIL ที่ใช้ใน 6 ประเทศ คือ ประเทศ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฟินแลนด์ สาธารณรัฐสวิส มาเทียบโดยกล่าวถึงทิศทางของ WIL ในประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, น. 51)

1. สัตหีบโมเดล เป็นตัวอย่างของการจัดการศึกษาตามรูปแบบของ WIL (Work Integrated Learning) “สัตหีบโมเดล” วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบเป็นผู้ริเริ่ม รูปแบบการเรียนการสอนที่จัดขึ้นจากการประสานความร่วมมือกันในลักษณะไตรภาคี คือ ภาคที่ 1 คือ สถานประกอบการ ภาคที่ 2 คือ องค์กรวิชาชีพ ภาคที่ 3 คือ สถานศึกษา ทั้งสามภาคนี้ทำหน้าที่กำหนดโครงสร้างหลักสูตร และออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างบุคลากรที่ครบเครื่องทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ ลดช่องว่างความต้องการแรงงานของสถานประกอบการกับความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษา และเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของประเทศ สัตหีบโมเดลจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและผู้เรียน ภายใต้หลักสูตร “S-M-L” S หมายถึง หลักสูตรระยะสั้น (Small Plan) ใช้เวลาเรียน 2 ปี M หมายถึง หลักสูตรระยะปานกลาง (Middle Plan) ใช้เวลาเรียน 3 ปี และ L หมายถึง หลักสูตรระยะยาว (Large Plan) ใช้เวลาเรียน 5 ปี

หลักการของสัตหีบโมเดล คือ “เรียนจริง-รู้จริง-ลงมือทำจริง” ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ “Work Integrated Learning” คือออกแบบในลักษณะบูรณาการเรียนกับการทำงานจริงเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ทำงานในที่ทำงานจริง มีทักษะในการทำงาน ปฏิบัติงานได้จริงเมื่อสำเร็จการศึกษา นักเรียนนักศึกษาในโครงการ สถานประกอบการที่ร่วมมือกับวิทยาลัยจะจ่ายค่าตอบแทนในระหว่างการเรียนรู้ด้วย ทั้งในรูปแบบเบี้ยเลี้ยง-เบี้ยขยัน-เงินล่วงเวลา-ค่าที่พัก-ค่าเดินทาง และมีหลักประกันในการได้งานทำที่แน่นอนเมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้ว สัตหีบโมเดลของวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ ได้รับการร่วมมือให้การสนับสนุนอย่างดีจากทั้งสถานประกอบการ 21 แห่ง อาทิ บริษัทสยามมิชลิน จำกัด KREMS UNIVERSITY ประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น และองค์กรวิชาชีพ 11 องค์กร เช่น สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มหาวิทยาลัย Southwest Jiaotong University เป็นต้น (SALIKA Sharing Knowledge Space, 2017)

2. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (อภิัญญา พูนทรัพย์, 2561) จัดการศึกษาตามรูปแบบของ WIL (Work Integrated Learning) ก็ได้รับการนำมา

ปรับใช้ในโดยร่วมมือกับสถานประกอบการ บริษัทเบทาโกร จำกัด (มหาชน) “โครงการความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนและวิจัยแบบบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning: WIL) เป็นโครงการที่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษาได้ไปปฏิบัติงานจริงในเครือเบทาโกรควบคู่กับการเรียนการสอนในห้องเรียนและงานวิจัยอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาจารย์และนักศึกษาสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริงภายใต้การแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และยังเป็นการฝึกให้อาจารย์และนักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร และระบบการทำงานในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งไม่สามารถหาได้ในห้องเรียนหรือห้องทดลอง และส่งผลให้อาจารย์และนักศึกษามีการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมโดยรูปแบบการดำเนินงานถูกออกแบบมาอย่างเป็นระบบและหมุนเวียนได้ (Rolling system) ตั้งแต่นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งเรียกว่า “นักศึกษา WIL” ผู้ปฏิบัติงานครูผู้สอนประจำโรงงานและอาจารย์จากสถานศึกษา โดยให้เกิดการปฏิบัติงานที่ปรับเปลี่ยนใหม่ในแต่ละรุ่นการศึกษา ทั้งนี้ ครูจากเดิมที่ไม่สามารถอยู่ในโรงงานได้ จะถูกกำหนดหน้าที่เป็นครูที่อยู่ในโรงงานและจะถูกพัฒนาให้สามารถการเรียนรู้และทำงานควบคู่ไปด้วยกันได้ โดยการจัดหาผู้ที่จบปริญญาตรีเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทโดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย ซึ่งเรียกว่า “ครูพี่เลี้ยง” เข้าไปปฏิบัติงานในเครือเบทาโกรจนคุ้นเคยต่อการทำงานจริง จากนั้น จึงใช้ความเข้าใจเรียบเรียงความรู้ออกมาใหม่ซึ่งเป็นการถอดบทเรียนเป็นกระบวนการที่ใช้ในแต่ละตำแหน่งงาน เพื่อให้เกิดการกระจายและการใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมแล้วนำไปถ่ายทอดเนื้อหาให้แก่ นักศึกษา WIL โดยอาศัยครูที่มาจากมหาวิทยาลัยเข้ามาช่วยแนะนำหลักการเรียบเรียงความรู้และการสอน”

3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี (วชท.) ได้ริเริ่มการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี มาตั้งแต่ปี 2541 โดยส่งอาจารย์ครูและนักศึกษาเข้าร่วมกับสถาบันจุฬารักษ์เกษตรภาคที่ 3 และธนาคารเพื่อการเกษตร (ธกส.) เดินทางไปศึกษาดูงานการเกษตรที่ประเทศอิสราเอล และจัดให้นักศึกษาฝึกงานในฟาร์ม เป็นเวลา 11 เดือน ในเขตอราวา ประเทศอิสราเอล การดูงานในครั้งนั้นเป็นจุดเริ่มของการจัดการระบบทวิภาคีโดยการส่งนักศึกษาของ วชท. ไปฝึกงานที่ประเทศอิสราเอล ตั้งแต่ปี 2543 มาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรมอาชีวศึกษา (ต่อมาเปลี่ยนเป็น สอศ.) และ Arava International Center for Agriculture Training หรือ AICAT นักศึกษาที่จะเข้าโครงการต้องจบประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 (ปวช. 3) เนื่องจากโครงการนี้เป็นการจัดระบบทวิภาคีสำหรับนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ข้อมูลล่าสุด (2555) วชท. ที่ร่วมอยู่ในโครงการ ปวส. พืชศาสตร์ไทย-อิสราเอล จำนวน 3 แห่ง คือ วชท. ร้อยเอ็ด วชท. ศรีสะเกษ และ วชท. มหาสารคาม

4. วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด ตามโครงการ “พัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี” โดยใช้ชื่อโครงการเป็นภาษาอังกฤษ “Vocational Chemical Engineering Practice College” หรือ V-ChEPC

5. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี (วชท.) และวิทยาลัยประมง ที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีสำเร็จ ได้แก่ วชท. อุบลราชธานี จัดระบบทวิภาคีกับบริษัทเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด และวิทยาลัยประมงชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ จัดระบบทวิภาคีร่วมกับบริษัทเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด บริษัททรัพย์อนันต์ฟาร์มชุมพร และชมรมผู้เลี้ยงกุ้งจังหวัดชุมพร

6. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้จัดให้มีโครงการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอย่างเป็นระบบ มีชื่อว่า “โครงการโรงงาน-โรงเรียน” ในแผนของโครงการดังกล่าวซึ่งใช้เวลา 5 ปี (เริ่มตั้งแต่ปี 2553 ถึง 2558) จะเริ่มต้นที่อุตสาหกรรมผลิตแม่พิมพ์แล้วจะขยายไปสู่อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์และอุตสาหกรรมด้านอื่น บริษัทเวสเทอร์นโมลต์ จำกัด เป็นบริษัทที่เริ่มต้นของโครงการ และรับนักศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม เฉพาะนักศึกษา ระดับ ปวส. จำนวน 20 คน

7. ในระดับอุดมศึกษา มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการกับการทำในรูปแบบการฝึกงาน สหกิจศึกษาเป็นต้น ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นมหาวิทยาลัยในภาคเหนือได้เล็งเห็นความสำคัญของระบบ WIL ในรูปสหกิจศึกษา ในคู่มือสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยได้ระบุไว้ชัดเจนว่า สหกิจศึกษา (Co-operative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นให้นิสิตมีประสบการณ์ตรง โดยการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (Work-Based Learning) เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานตามหลัก “เรียนจากการทำ” (Learning by Doing) โดยที่มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ไปปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างเป็นระบบก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งนิสิตต้องปฏิบัติงานจริงแบบเต็มเวลา ตรงตามสาขาวิชาชีพและเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการเสมือนหนึ่งเป็นเจ้าของที่หรือพนักงานปฏิบัติงานชั่วคราว ณ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือระยะเวลาปฏิบัติงาน 1 ภาคการศึกษา (16 สัปดาห์ หรือ 4 เดือน) สหกิจศึกษาจึงเป็นระบบการศึกษาที่ก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งสามฝ่าย ได้แก่ นิสิต มหาวิทยาลัย และสถานประกอบการ โดยเน้นสาระสำคัญด้านบทบาทหน้าที่ของนิสิต และอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา บทบาทของสถานประกอบการกับสหกิจศึกษา กระบวนการและขั้นตอนสหกิจศึกษา และการเขียนรายงานสหกิจศึกษา หลักสูตรที่มีรายวิชาสหกิจศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย หลักสูตรระดับปริญญาตรี 10 คณะ 1 วิทยาลัย และหลักสูตรระดับปริญญาตรี คู่ขนาน 2 ปริญญา 15 หลักสูตร (คู่มือสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, 2560, น. 4-7)

แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนร่วมระบบทวิภาคีในงานวิจัยที่ผ่านมา วิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ดังนี้

ตาราง 1 แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการ
การเรียนรู้กับการทำงานในสถานศึกษาการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบ	ชานินทร์ ศรีขมญู 2557	ธีรภูธร ขมิใจ 2554	วาริทธิ์ ศรีตระกูล (2556)	สตีฟ โม่เดล	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	ม.พะเยา	ด้าน
1. โครงสร้างและบทบาทหน้าที่		✓					1. การจัดการ
2. การบริหารจัดการ			✓				
3. คณะกรรมการระบบทวิภาคีในสถานศึกษา	✓						
4. ขอบข่ายงานการบริหารงาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	✓						
5. การกำหนดนโยบาย		✓					2. กระบวนการ
6. การวางแผนการจ้ดองค์กร	✓						
7. การนำ	✓						
8. การลงมือปฏิบัติ	✓						
9. การควบคุมตรวจสอบและประเมิน	✓						3. ด้าน ความร่วมมือ ของสถาน ประกอบการ
10. การปรับปรุงและพัฒนา	✓						
11. ความร่วมมือของสถานศึกษา				✓			
12. ความร่วมมือของสถานประกอบการ			✓				
13. ความร่วมมือขององค์กรวิชาชีพ				✓			4. ด้านหลักสูตร และการสอน
14. ความพร้อมของสถานประกอบการ					✓		
15. หลักสูตร		✓					
16. การพัฒนาหลักสูตร			✓				
17. สมรรถนะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	✓						4. ด้านหลักสูตร และการสอน
18. การฝึกงาน			✓				
19. ความพร้อมของผู้เรียน					✓	✓	
20. ความพร้อมของผู้สอน					✓		
21. ด้านการจัดการเรียนการสอน		✓	✓				

จากการศึกษาผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ และกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนร่วมระบบทวิภาคี จากนั้น ผู้วิจัยได้จัดหมวดหมู่ในแต่ละด้าน เพื่อนำไปเป็นหัวข้อในการวิจัยการพัฒนารูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในสถานศึกษา ได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดการ
2. ด้านกระบวนการ
3. ความร่วมมือของสถานประกอบการ
4. ด้านหลักสูตรและการสอน

แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

Work Integrated Learning (WIL)

1. ความเป็นมาของการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

WIL มาจากการผสมของคำสามคำ คือ Work Integrated Learning แปลว่า การบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน กล่าวคือ การผสมกลมกลืนกันระหว่างประสบการณ์ทำงานทางวิชาชีพ นอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียนที่ทางสถาบันหรือศูนย์และสถานประกอบการจัดการร่วมกัน มหาวิทยาลัย RMIT อธิบายว่า Work Integrated Learning (WIL) คำศัพท์ที่ให้ไว้กับกิจกรรมหรือโปรแกรมซึ่งบูรณาการเข้ากับการเรียนรู้ทางวิชาการพร้อมกับการประยุกต์เข้ากับสถานที่ทำงาน การฝึกอาจจำลองขึ้นหรือมาจากสถานการณ์จริง ที่อาจเกิดขึ้นในสถานที่ทำงาน ที่มหาวิทยาลัยออนไลน์ หรือต่อหน้า (URL: <http://www1.rmit.edu.au/bus/wil>) ทั้งนี้ อาจอยู่ในรูปของการศึกษาวิจัย การฝึกงาน สหกิจศึกษา การทำงานเพื่อสังคม การทำงานในสถานประกอบการ หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น (Kramer, M., & Usher, A., 2011, p. 1) เป็นแนวคิดที่แพร่หลายและนิยมกันในแวดวงการศึกษา งานทั้งหมดข้างต้นต่างระบุตรงกันว่า การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ประสิทธิภาพสำหรับการพัฒนาทักษะทั่วไปหรือวิชาชีพให้กับผู้ศึกษา เพราะมีประโยชน์หลายด้านคือ ความสำคัญของการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน คือ เพื่อการพัฒนาวิชาชีพและการจ้างงานของนักเรียนให้เป็นที่ยอมรับจากทั้งนายจ้าง (Confederation of British Industry, 2009) และการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Higher Education Group, 2008)

การจัดการการเรียนรู้ที่บูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning: WIL) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีต้นแบบมาจากประเทศแถบตะวันตก ในคู่มือ Work-Integrated Learning: Good Practice Guide (2011) ระบุว่า แต่เดิมนั้น WIL เป็นคำที่ใช้มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยเหตุนี้ รูปแบบหลักสูตรหลักสูตรการสอนและการประเมินผลหลายรูปแบบจึงได้พัฒนาขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความกังวลเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ การจ้างงาน และความรับผิดชอบของผู้เรียน WIL จึงครอบคลุมไปถึงด้านต่างๆ ตัวอย่างเช่น การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การฝึกงาน สหกิจศึกษา การเรียนรู้จากประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้แบบสหวิชาชีพ การเรียนรู้ตามแนว

โครงสร้างการเรียนรู้จากปัญหา การเรียนรู้ตามโครงการ การเรียนรู้ตามสถานการณ์ การให้บริการ การเรียนรู้การเรียนรู้เป็นทีม การเรียนรู้แบบ WIL แบบจำลอง การเรียนรู้จากงาน ประสบการณ์ การทำงาน การเรียนในสถานที่ทำงาน เป็นต้น (Council on Higher Education, 2011)

2. หลักการจัดการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

หลักการจัดการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (WiL) นั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับหลักการเรียนรู้ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับหลักการเรียนรู้ 4 แบบ คือ

1. Experiential Learning เสนอโดย Kolb (1984, pp. 25-38) ที่ประกอบด้วยหลักการ 4 ประการ คือ 1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับ 2) ความรู้และทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่ง จะเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจ อธิบายเหตุการณ์ หรือแก้ไขปัญหาที่ตามมา 3) เป็นการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง เพื่อการปรับตัวเข้ากับ สังคม ผู้เรียนต้องใช้ความคิด ความรู้สึก การลงมือทำ ด้วย วิธีการต่างๆ มากกว่าการใช้ความรู้เพียงอย่างเดียว จึงต้องเกี่ยวข้องกับทั้งคนและสิ่งแวดล้อม 4) ผลที่ได้รับจากการเรียนรู้คือประสบการณ์หรือความรู้ใหม่

2. Authentic Learning การเรียนรู้จากประสบการณ์จากที่เป็นจริงที่เสนอโดย Gordon (1998, pp. 4-8) ประกอบด้วยหลักการ คือ เป็นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับความเป็นจริงหรือชีวิตประจำวัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เผชิญสภาพจริง ปัญหาจริง โลกแห่งความเป็นจริง การเรียนต้องมีความหมายกับผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์และเกิดความใฝ่รู้ ผู้เรียนต้องได้แก้ไขปัญหา (Academic Challenges) ต้องอาศัยบุคคลอื่น ได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และได้รับผลย้อนกลับจากการกระทำนั้น

3. Project-based Learning เสนอโดย Dr. Brigid Barron and Dr. Linda Darling-Hammond, จากมหาวิทยาลัย Stanford University ที่เสนอแนวคิดว่า “นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ลึก และมีศักยภาพในการทำงานที่ซับซ้อน ถ้าพวกเขามีโอกาสได้เรียนรู้ในสภาพของโลกแห่งความเป็นจริงด้วยการทำโครงการ ต้องสร้างและจัดการ ความรู้ที่มีอยู่ ต้องสืบเสาะเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องเขียน ต้องวิเคราะห์ และสื่อสารไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง” และการเรียนรู้แบบโครงการต้องมี 5 องค์ประกอบสำคัญ 1) ต้องใช้การเรียนการสอนแบบ “โครงการ” เป็นหัวใจสำคัญของหลักสูตร 2) โจทย์ที่นักศึกษาได้รับต้องนำไปสู่หลักการและแก่นความคิดรวบยอด (Central Concepts) ของเรื่องที่ต้องการศึกษา 3) ต้องเน้นการสืบเสาะแสวงหาและการสร้างความรู้ด้วยตัวของนักศึกษา 4) นักศึกษาต้องขับเคลื่อนงานที่รับผิดชอบตั้งแต่การวางแผน และการจัดการงานให้สำเร็จด้วยตนเอง (Student-driven) 5) ต้องเป็นโครงการที่เกิดขึ้นจริง (Real World) และอยู่ในความสนใจ (Constructive Investigation) (Thomas, J.W., 2008)

4. Work-based Learning การเรียนรู้ที่ยึดเอางานเป็นหลัก นำเสนอโดย James McDonald (2000) ว่าประสบการณ์ในสถานที่ทำงานต้องถูกจัดเตรียมหรือกลั่นกรองแล้ว โดยสถาบันอุดมศึกษาซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการผลิตบัณฑิตของสถาบันนั้นๆ ต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างงานที่ทำหรือประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานที่ทำงานกับสิ่งที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

5. Competency-based Learning การเรียนรู้ที่ยึดเอาสมรรถนะเป็นหลัก นำเสนอโดย Mc Cleland (1973) ว่าสมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ สมรรถนะที่เป็นแก่นหรือแกนหลักขององค์การนั้นๆ 2) สมรรถนะตามหน้าที่ (Function Competency) คือ กำหนดตามบทบาทหน้าที่ภารกิจของแต่ละตำแหน่งแต่ละบุคคล 3) สมรรถนะตามความเชี่ยวชาญ (Professional Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะของบุคคล สมรรถนะแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) ทักษะ (Skill) หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำได้ดีและฝึกปฏิบัติจนชำนาญ 2) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้เฉพาะด้านของบุคคล 3) ทักษะคิด ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-Concept 4) บุคลิกประจำตัวบุคคล (Trait) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้น 5) แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน (Motive) ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็เป้าหมาย

ต่อมาได้มีการร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการที่เข้าร่วมในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งให้ประโยชน์ทั้งสามฝ่าย คือ สถานศึกษา สถานประกอบการ และผู้เรียน โดยสรุปคือการจัดการการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการทำงาน ต้องมีลักษณะสำคัญที่เน้นให้เห็นถึงการปฏิบัติจริงๆ คือ ต้องมีการผสมกลมกลืน มีจุดร่วม และหลอมรวมกัน ระหว่างความรู้ทางทฤษฎีที่ได้จากการเรียนในห้องเรียนกับประสบการณ์ทำงานหรือฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพนอกห้องเรียน ต้องเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมของการทำงานจริง และงานที่ฝึกปฏิบัติต้องเป็นงานที่มีคุณภาพหรือสามารถพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาได้ (อลงกต ยะไวทย์, 2015)

การจัดการบูรณาการเรียนรู้อกับการทำงานมีข้อดีหลายด้าน ได้แก่

1. สำหรับผู้เรียนนักเรียนที่เข้าร่วมการบูรณาการเรียนรู้อกับการทำงาน ประกอบด้วย
 - 1.1 ประโยชน์ทางวิชาการ เช่น การปรับปรุงผลการเรียนทั่วไป การเพิ่มประสิทธิภาพการคิดแบบสหวิทยาการ แรงจูงใจที่เพิ่มขึ้นในการเรียนรู้
 - 1.2 ประโยชน์ส่วนบุคคล เช่น ทักษะการสื่อสารที่เพิ่มขึ้น การทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำและความร่วมมือ
 - 1.3 ประโยชน์ในอาชีพ เช่นการระบุงูชัดถึงความเป็นมืออาชีพในสาขานั้นๆ การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น โอกาสและเงินเดือน การพัฒนาคุณค่าในการทำงานและจริยธรรมที่ดี
 - 1.4 การพัฒนาทักษะรวมถึงความสามารถที่เพิ่มขึ้นและเพิ่มความรู้ทางเทคนิคและทักษะ (Council on Higher Education, 2011)

1.5 เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาในการปรับปรุงการทำงานและความพร้อมในการทำงาน

1.6 ได้ใช้ทฤษฎีในสถานการณ์จริง: สถานที่ทำงานเป็นสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีโอกาสใช้ทฤษฎีในการฝึกฝนและสัมผัสกับโลกแห่งการทำงานในขณะที่ได้รับรู้ถึงความสำคัญทางวัฒนธรรมของตน อีกด้วย Billet (2001, p. 2) ตั้งข้อสังเกตว่า "สถานการณ์ทางสังคม เช่น สถานที่ทำงานไม่ใช่แค่แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่เพียงครั้งเดียวเท่านั้น ในทางกลับกัน ที่เหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมที่การเรียนรู้และการเรียนรู้จะถูกสร้างขึ้น โดยผ่านกระบวนการต่อเนื่องและมีการแลกเปลี่ยนกัน และกัน และประสิทธิภาพของการเรียนรู้ในที่ทำงานนั้นมีประโยชน์มาก เพราะการเรียนรู้ในสถานที่ทำงานช่วยให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความเข้าใจในบริบทที่แท้จริงและมีความหมาย

1.7 การหล่อหลอมเชื่อมโยงจากทฤษฎีในห้องเรียนกับสถานการณ์จริง ในประเด็นนี้ Franz, J. (2007) ในงานศึกษา เรื่อง Work Integrated Learning for Design: A Scholarship of Integration) กล่าวว่า การที่นักศึกษานำเอาทฤษฎีที่เรียนในห้องเรียนมาผนวกเข้ากับสถานที่ที่เป็นสถานการณ์ที่รวมเอาการเรียนรู้ในเชิงวิชาการ (academic) กับวิชาชีพ (professional) เข้าด้วยกัน ภายใต้สภาพแวดล้อมของการทำงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาในหลักสูตรของนักศึกษา เรื่องนี้สอดคล้องกับ Martin, & Hughes (2009, p. 8) ที่เห็นว่า การผสมกลมกลืนกันระหว่างประสบการณ์ทำงานทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน เป็นการสร้างสะพานเชื่อมโยงระหว่างการศึกษากับวิชาชีพในปัจจุบันของนักศึกษากับวิชาชีพในอนาคต เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ประยุกต์ใช้และผสมผสานความรู้ทางทฤษฎี ที่ได้จากการเรียนกับประสบการณ์การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการที่อยู่ในโลกแห่งความจริง (real world) ในเรื่องเดียวกันนี้ Cooper, Orr ell, & Bowden (2010) เห็นว่า การจัดการศึกษาในลักษณะบูรณาการกับการทำงานเป็นจุดร่วมและหลอมรวมกันระหว่างการเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางทฤษฎี (Formal Learning) กับกระบวนการฝึกปฏิบัติด้วยการทำงานที่มีประสิทธิภาพ (Productive Work) เป็นการสร้างความรู้จากแหล่งความรู้หลายๆ แหล่ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, น. 51) สรุปประโยชน์ของการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ได้รู้จักชีวิตที่แท้จริงของการทำงาน

2. ประโยชน์สำหรับสถานประกอบการ

สถานประกอบการได้บุคลากรที่ตรงกับความต้องการ ที่ผ่านการฝึกฝนมาอย่างดี

3. สถาบันการศึกษา

และได้ร่วมมือกับสถานประกอบการในการออกแบบหลักสูตรร่วมกัน สถาบันการศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของสถานประกอบการ

3. รูปแบบของการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานรูปแบบของ WIL

ในทางปฏิบัติ มีการเน้นการเรียนในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการทำงานในสถานประกอบการจริง เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการที่ได้จากในห้องเรียนไปประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการที่อยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งสามารถแบ่งรูปแบบของ WIL ได้หลายประเภท ซึ่งแต่ละวิธีก็จะมีหลักการที่แตกต่าง

รูปแบบของ WIL ตามแนวคิดของ สุมธ แย้มนุ่น (2559) ที่แบ่งออกเป็น 9 รูปแบบ คือ

1. การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) หมายถึง การกำหนดประสบการณ์ในการทำงานเป็นคุณสมบัติเฉพาะของนักศึกษา ก่อนเข้ารับการศึกษ (Pre-requisite) ตัวอย่าง เช่น การกำหนดประสบการณ์ทำงานในฟาร์มก่อนเข้าศึกษาเกษตรศาสตร์

2. การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) กำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา โดยทั่วไปอาจกำหนดให้ทำงาน 4 เดือน หรือทำงาน 3 เดือน สลับกับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา ตัวอย่างเช่น หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

3. สหกิจศึกษา (Cooperative Education) กำหนดระยะเวลาทำงานไว้ชัดเจนในหลักสูตร เน้นการบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงานของบัณฑิต ตัวอย่างเช่น หลักสูตรต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

4. การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) มุ่งเน้นการสังเกตพฤติกรรมและการซึม-ซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต

5. หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University Course) กรณีนักกฎหมาย ทนายความ นักปกครอง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและอุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้บัณฑิต รวมทั้งการใช้บุคลากร และอุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต ตัวอย่างเช่น หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ และอื่นๆ

6. พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Traineeship or Apprenticeship) การฝึกงานที่มีการจัดระบบการเตรียมการและการฝึกงานในสถานที่หรือนอกสถานที่ ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานชัดเจน ตัวอย่างเช่น สาขาสัตวแพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์

7. การบรรจุให้ทำงาน หรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) การพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง ตัวอย่างเช่น แพทย์ พยาบาล ครู

8. ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) การสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริง ในระยะสั้น ตัวอย่างเช่น สังคมสงเคราะห์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์

9. การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship) การเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี ตัวอย่างเช่น แพทย์ หนายความ (ประหยัด ช่างงาน, 2554)

ในประเทศไทย รูปแบบของ WIL เป็นแบบ ระบบทวีภาคี (DVT) ระบบสหกิจศึกษา (Cooperative) และระบบฝึกงาน (Apprentice) ปัจจัยเงื่อนไขของความสำเร็จของ WIL คือ สถาบันการศึกษาและสถานประกอบการมีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนสหกิจศึกษา มีผู้รับผิดชอบระดับต่างๆ ที่ชัดเจน มีการสร้างความเข้าใจให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีกระบวนการในการเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการ มีการกำหนดให้ทำรายงานสารนิเทศ เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานและภาครัฐให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับสถานประกอบการที่เข้าร่วม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, น. 51) กล่าวว่า WIL เป็นกรณีหนึ่งของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ได้รู้จักชีวิตที่แท้จริงของการทำงาน

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานรูปแบบของแบบ WIL เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ว่าเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ประสิทธิภาพสำหรับการพัฒนาทักษะทั่วไป หรือวิชาชีพให้กับผู้ศึกษา และให้โอกาสนักเรียนนักศึกษาในการปรับปรุงการจ้างงาน และความพร้อมในการทำงาน สถานที่ทำงานเป็นสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสใช้ทฤษฎีในการฝึกฝน และสัมผัสกับโลกแห่งการทำงาน ในขณะที่ได้รับรู้ถึงความสำคัญทางวัฒนธรรมของตนอีกด้วย สถานการณ์ทางสังคม เช่น สถานที่ทำงานเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่เป็นสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกต่อการรู้และการเรียนรู้แก่นักเรียนนักศึกษาอย่างไม่มีจุด เพราะจะถูกสร้างขึ้นโดยผ่านกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีการแลกเปลี่ยนกันและกัน และประสิทธิภาพของการเรียนรู้ในที่ทำงาน และการเรียนรู้ในสถานที่ทำงาน ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความเข้าใจในบริบทที่แท้จริง และมีความหมายต่อการปรับตัวและนำไปปรับใช้กับการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานนั้น คือ การบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน เป็นการผสมกลมกลืนกันระหว่างประสบการณ์ทำงานทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน ที่ทางสถาบันหรือศูนย์และสถานประกอบการจัดการร่วมกันหรือในรูปแบบสหกิจศึกษาในปัจจุบันนั่นเอง

การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานรูปแบบของ WIL Work-Integrated-Learning ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. ความร่วมมือของ 3 ส คือสถาบันศึกษา สถานประกอบการ และสมาคม วิชาชีพ

2. การดำเนินงาน ประกอบด้วย คู่มือ ปัจจัยสู่ความสำเร็จทั้ง 6 ด้านของการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียน การสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสถานประกอบการ และด้านการเงิน

3. การประเมินผล ประกอบด้วย เกณฑ์มาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2553)

4. การบริหารจัดการการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในต่างประเทศ

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning: WIL) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีต้นแบบมาจากประเทศแถบตะวันตก ในคู่มือ Work-Integrated Learning: Good Practice Guide (2011) ระบุว่า แต่เดิมนั้น WIL เป็นคำที่ใช้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยเหตุนี้รูปแบบหลักสูตรหลักสูตร การสอนและการประเมินผลหลายรูปแบบจึงได้พัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความกังวลเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ การจ้างงาน และความรับผิดชอบของผู้เรียน ในต่างประเทศมีหลายมหาวิทยาลัยที่ได้นำเอารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการทำงาน ระบบสหกิจศึกษา (Cooperative) และมาใช้ในหลักสูตรของตนเอง ดังนี้

4.1 Northeastern University รัฐ Massachusetts ประเทศสหรัฐอเมริกา จัดสหกิจศึกษามากกว่า 100 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2452 หรือ ค.ศ. 1909 (วิจิตร ศรีสอ้าน, สุเมธ แยมมุ่น, และอลงกต ยะไวทย์, 2552, น. 4)

4.2 Northeastern University ปัจจุบันจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการทำงานให้นักศึกษาด้วยประสบการณ์ (Experiential Learning) 4 รูปแบบ 1) สหกิจศึกษา (Cooperative Education) 2) การวิจัยของนักศึกษา (Student Research) 3) การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม (Service Learning) 4) การหาประสบการณ์ทำงานในต่างประเทศ (Global Experience) (Northeastern University, 2014 อ้างถึงใน อลงกต ยะไวทย์, 2552)

4.3 Swinburne University of Technology เมือง Melbourne ประเทศออสเตรเลีย จัดสหกิจศึกษามากกว่า 50 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505-2506 หรือ ค.ศ. 1962-63 ได้จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการทำงานให้นักศึกษาออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) การเรียนรู้ในอุตสาหกรรมเป็นหลัก หรือการฝึกงานทางวิชาชีพ (Industry-Based Learning (IBL), Professional Placement and Internships) 2) โครงการเรียนรู้ในอุตสาหกรรมชุมชน และการเรียนรู้ที่เน้นการวิจัย (Industry, Community and Research based Projects) 3) การเข้าไปศึกษาข้อมูลเพื่อการวิจัยในอุตสาหกรรม (Industry and Research Visits and Speakers) 4) กรณีศึกษาและการศึกษาเหตุการณ์ต่างๆ (Case Studies and Scenarios) 5) การศึกษาดูงานและการศึกษาที่เน้นการแข่งขันทางวิชาชีพกับหน่วยงานภายนอก (Study Tours and External Profession-based Competitions) 6) การเรียนรู้

จากปัญหาการเรียนรู้อินสตูดิโอเป็นหลัก และการฝึกงาน (Problem-based, Studio-based and Apprenticeships) (อลงกต ยะไวทย์, 2550, น. 165)

4.4 ในปี 1974 สถาบัน Berufsakademie หรือ “มหาวิทยาลัยการศึกษาร่วม” ในรัฐบาเดิน-เวือร์ทเทิมแบร์กประเทศเยอรมนีก่อตั้งขึ้นเพื่อสร้างแบบจำลองของการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเป็นสถาบันการศึกษาที่เสนอเสนอโปรแกรมการเรียนรู้แบบบูรณาการการทำงานหรือตำแหน่งงาน ผู้ที่เข้าร่วมโปรแกรมและได้รับการยอมรับให้เข้าร่วม จะต้องสำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยและจะต้องทำสัญญากับบริษัท หรือสถาบันของรัฐเป็นเวลาสามปี ผู้เข้าร่วมการศึกษาแบบมีส่วนร่วมหรือรูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการการทำงานจึงเป็นทั้งนักเรียนและพนักงานไปในตัว มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ สถานศึกษา บริษัท ซึ่งมีจำนวนนับหมื่นแห่ง และตัวนักศึกษาที่ผ่านเงื่อนไขของมหาวิทยาลัย ผู้เรียนในโปรแกรมนี้จะอยู่ในสถานะเป็นทั้งนิสิตและลูกจ้างด้วย (Reinhard, 2006)

4.5 ประเทศออสเตรเลียเห็นความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้กับการทำงานในสถาบันการศึกษา ดังเช่น มหาวิทยาลัย Murdoch ที่มีชื่อ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เช่น Murdoch Dubai Murdoch ที่ Singapore และ Murdoch ที่ Myanmar การจัดการศึกษาในรูปแบบ Wil ที่จัด จะมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน คือ สถานศึกษา สถานประกอบการ และตัวผู้เรียนเอง ซึ่งโอกาสในการได้รับการฝึกประสบการณ์ที่ทางมหาวิทยาลัยจะจัดให้ผู้เรียน ประกอบด้วย การไปฝึกงานสถานประกอบการที่เข้าใจ และร่วมมือกับทางมหาวิทยาลัยในรูปแบบของการฝึกงานในองค์กร สถานประกอบการที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน หรือนักศึกษาอาจเรื่องไปทำโครงการ โครงการอุตสาหกรรมในสถานประกอบการที่เข้าร่วมได้ จึงเป็นโอกาสของนักศึกษาจะได้เรียนรู้ที่จะบูรณาการและประยุกต์ใช้ทฤษฎีที่เรียนมาก่อนหน้านี้ และสามารถพัฒนาทักษะในการจัดการโครงการในโรงงานอุตสาหกรรมให้มากขึ้นได้ (Murdoch University, 2018)

การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการทำงานให้แก่นักศึกษาด้วยประสบการณ์ หมายถึง Wil มีระบบที่ชัดเจนในการจัดประสบการณ์นอกห้องเรียนที่เป็นภาคปฏิบัติได้ เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการเรียนสอนและการทำงาน นักศึกษาจะเป็นบุคลากรที่มีคุณสมบัติพึงประสงค์ขององค์กรและสถานประกอบการ

รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง ระบบการเรียนสอนรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน จะเน้นหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนรู้เน้นการออกแบบสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในสถานที่ทำงานจริง หมายถึง การบูรณาการเรียนกับการทำงานจริงเข้าด้วยกัน ที่เปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการหมุนเวียน (Rolling system) ครูผู้สอน และมีระบบครูพี่เลี้ยง

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

1. ความหมาย

วาร์โรว์ เฟ็งสวัสต์ (2553) อธิบายว่า คำว่า “Model” เป็นคำภาษาอังกฤษที่เข้ามามีบทบาทในการทำวิจัยและวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษา โดยใช้คำว่า รูปแบบ ต้นแบบ แบบแผน แบบจำลอง เป็นต้น และคำว่า “รูปแบบ” เป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการวิจัยและการศึกษา ในขณะที่ อุทุมพร จามรมาน (2541, น. 22) ให้ความหมายว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของความสัมพันธ์ของหน่วยต่างๆ หรือตัวแปรต่างๆ ดังนั้น รูปแบบจึงน่าจะมีมากกว่าหนึ่งมิติหลายตัวแปร และตัวแปรต่างๆ มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุและผล

รัตนะ บัวสนธิ์ (2552, น. 124) กล่าวว่า ความหมายของรูปแบบจำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้

1. แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น

2. แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model”

3. แผนภาพแสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้บางที่เรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

ในเรื่อง ความหมายของคำว่า รูปแบบ ทิศนา แชมมณี (2545, น. 218) อธิบายว่า รูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไตอะแกรมหรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง กรอบความคิดทางด้านหลักการวิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่างๆ ของระบบที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

2. ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบนั้นมีหลายประเภท ดังการนำเสนอของนักวิจัยด้านรูปแบบ ดังต่อไปนี้

สมิธ และคณะ (Smith et al., 1980, p. 461) จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

1.1 รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า

1.2 รูปแบบเสมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนจะทำการทดลอง เครื่องบินจำลองที่บินได้หรือเครื่องฝึกหัดบิน เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) จำแนกออกเป็น

2.1 รูปแบบข้อความ (Verbal model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) เป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชา เป็นต้น

2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการและโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

Steiner (1988 อ้างถึงใน เสรี ชัดแจ้ง, 2538, น. 7) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

1.1 รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model of) เช่น รูปแบบเครื่องบินที่สร้างเหมือนจริงแต่มีขนาดย่อ

1.2 รูปแบบสำหรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model for) เป็นรูปแบบจำลองที่ออกแบบไว้เพื่อเป็นต้นแบบผลิตสินค้า ต้องสร้างรูปแบบเท่าของจริงขึ้นมาก่อนแล้วจึงผลิตสินค้าตามรูปแบบนั้น

2. รูปแบบเชิงแนวคิด (Conceptual Model) จำแนกออกเป็น

2.1 รูปแบบเชิงแนวคิดของสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model of) เป็นรูปแบบหรือแบบจำลองที่สร้างขึ้นโดยจำลองมาจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เช่น รูปแบบที่สร้างมาจากทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

2.2 รูปแบบเชิงแนวคิดเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model for) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายทฤษฎีหรือปรากฏการณ์ เช่น รูปแบบที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีการคัดสรรตามธรรมชาติ เพื่อนำไปอธิบายทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น สรุปได้ว่าการแบ่งประเภทของรูปแบบจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการอธิบายรูปแบบนั้นๆ

สรุปได้ว่า ความหมายของรูปแบบที่นักวิชาการและนักวิจัยให้ไว้ รูปแบบ หมายถึง กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่างๆ ของระบบที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

3. องค์ประกอบของรูปแบบ

จากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบจากงานเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ พบว่าไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัวเกี่ยวกับองค์ประกอบว่า จะต้องมียะไรบ้าง มีรายละเอียดอะไรบ้าง ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับบริบทหรือลักษณะเฉพาะของปรากฏการณ์หรือเรื่องที่จะศึกษา ผู้วิจัยจึงได้นำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องศึกษาเพื่อสรุปหาองค์ประกอบของรูปแบบที่ศึกษา ดังนี้

งานของ Brown, & Moberg (1980, pp. 16-17) ที่ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) กล่าวว่าองค์ประกอบของรูปแบบมี 5 อย่าง ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม (Environment) 2) เทคโนโลยี (Technology) 3) โครงสร้าง (Structure) 4) กระบวนการจัดการ (Management Process) และ 5) การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making) การศึกษาวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบนั้นมีความหลากหลายไปตามสาขาวิชา เช่น การพัฒนาการรูปแบบบริหารการศึกษา เป็นต้น

สุนทร ทองคำพงษ์ (2557) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับแม่วัยรุ่นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยการจัดการศึกษาสำหรับแม่วัยรุ่น ประกอบด้วย กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาและเด็กและบุคลากร 2) เครือข่ายการจัดการศึกษาสำหรับแม่วัยรุ่น ประกอบด้วย เครือข่ายการปรับเปลี่ยนเจตคติสำหรับบุคลากร เครือข่ายการเยียวยาฟื้นฟูสำหรับแม่วัยรุ่น และเครือข่ายการจัดการเรียนรู้สำหรับแม่วัยรุ่น และ 3) กระบวนการจัดการศึกษาสำหรับแม่วัยรุ่น ได้แก่ กระบวนการปรับเปลี่ยนเจตคติสำหรับบุคลากร กระบวนการเยียวยาฟื้นฟูสำหรับแม่วัยรุ่น และกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับแม่วัยรุ่น

สมเกียรติ อินทวงศ์ (2556) ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1.1) องค์คณะบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการ 1.2) ศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นองค์กรในสถานศึกษา มี 8 ภารกิจ 2) กระบวนการประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การลงมือปฏิบัติ การควบคุม และการปรับปรุง 3) ผลผลิตประกอบด้วย การได้รับโอกาสในองค์ความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ จำนวนผู้ประกอบการที่มีสถานที่ประกอบการจริง เมื่อจบการศึกษาภายใน 1 ปี การมีทัศนคติที่ดีในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาผู้รับการบ่มเพาะ และ 4) สภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการ

4. การพัฒนารูปแบบและการตรวจสอบรูปแบบ

ในด้านการพัฒนารูปแบบนั้นมีปัจจัยที่สำคัญที่ควรคำนึง คือ กระบวนการพัฒนา (การสร้าง) และการหาความเที่ยงตรงของรูปแบบ (WILLer, 1986, p. 83) การพัฒนารูปแบบนั้นไม่หยุดนิ่ง เมื่อรูปแบบที่ใช้อยู่เริ่มล้าหลัง ไม่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนารูปแบบนั้นให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีนักวิชาการได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ไว้ดังนี้

Keeve (1988, p. 560) เสนอรูปแบบที่ประโยชน์ ควรมีข้อกำหนด 4 ประการ คือ

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดจากการใช้รูปแบบได้
3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรมใหม่ เป็นการขยายองค์ความรู้ในเรื่อง

ที่กำลังทำการศึกษา

วาโร เฟ็งส์วส์ดี (2550, น. 9-14) ได้สรุปกระบวนการพัฒนารูปแบบ และการตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยอาจจะศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษานำมาใช้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่างๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปการศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อยๆ อื่นๆ อีก

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ภายหลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นต้นแรกแล้ว จำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่างๆ ในรูปแบบ

ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบ ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

การทดสอบรูปแบบอาจกระทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน (สุวิมล ว่องวานิช, 2549, น. 54-56) ดังนี้

1.1 มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

1.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

1.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา

1.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือและได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ หรือการดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติแต่องานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป

อุทุมพร จามรมาน (2541) เสนอว่า การตรวจสอบรูปแบบควรตรวจคุณลักษณะ 2 ประการ คือ

1. การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้องและเหตุผลระหว่างตัวแปร

2. ประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านี้สามารถประมาณข้ามกาลเวลากลุ่มตัวอย่าง หรือสถานที่ได้ (Across Time, Sample, Site) หรืออ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างไปหาประชากรได้ โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบ 2 ประการคือ 1) การสร้างรูปแบบใหม่ และ 2) การปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบเดิม

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่างๆ ของระบบที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไรจำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไรขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆ ที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัย และหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้นๆ เป็นหลัก ส่วนกระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนาารูปแบบ สามารถสรุปได้เป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ

2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบการพัฒนารูปแบบที่นักวิชาการและนักวิจัยให้ไว้ข้างต้นนี้ แนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บรรจง พลจันทร์ (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยการประยุกต์ ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม โดยการดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยการสังเคราะห์และศึกษาความเหมาะสมขององค์ประกอบ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 266 คน และศึกษาดูงานสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ระดับ 5 ดาว จำนวน 3 แห่ง ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยการประยุกต์ ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน และยืนยันรูปแบบโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน และระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการทดลองใช้รูปแบบในวิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม มีกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 90 คน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยการประยุกต์ ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ และมี 28 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านความร่วมมือ มี 4 ตัวชี้วัด 2) ด้านการจัดหลักสูตร มี 6 ตัวชี้วัด 3) ด้านสถานประกอบการ มี 6 ตัวชี้วัด 4) การบริหารจัดการ มี 3 ตัวชี้วัด 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน มี 6 ตัวชี้วัด และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล มี 3 ตัวชี้วัด ส่วนผลการพัฒนารูปแบบจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้รูปแบบโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามกรอบแนวคิดหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม

การเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ดอกรูป พุทรมงคล (2540) ได้ศึกษาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กลุ่มวิชาธุรกิจโรงแรมของวิทยาลัยเทคนิคกระบี่ พบว่า สามารถมีรายได้จากค่าตอบแทนที่ทางสถานประกอบการมอบให้ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำแน่นอน ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองได้เรียนในระดับปานกลาง สภาพปัญหาที่ผู้เรียนพบเห็นและต้องการแก้ไข เช่น การจัดส่งสวัสดิการที่ทางสถานประกอบการจัดให้ สภาพปัญหาที่ผู้เรียนพบเห็นและต้องการได้รับการแก้ไข ขณะเรียน ได้แก่ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และการหาแนวทางที่จะทำให้ธุรกิจโรงแรมได้รับการยอมรับจากบุคคลต่างๆ มากขึ้น

บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ (2541) ได้ศึกษาบทบาทของสถานประกอบการในการให้ความร่วมมือทางการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพในรูปแบบลักษณะความร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานของตนเอง การบริจาคสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์การศึกษา เงินสด และทุนการศึกษา และการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าฝึกงานในสถานประกอบการต่างๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมความสมัครใจของธุรกิจเอกชนและสถานประกอบการเป็นหลัก

สิริพันธ์ รอยรัตน์ (2541) ได้ศึกษาปัญหาในการดำเนินการตามแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาโดยภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตัวแปร พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้งภาพรวมและรายด้าน และในปีเดียวกันเสมอ

มยุรา ศรีพงษ์วิวัฒน์ (2541) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีข้อค้นพบดังนี้

1. ปัญหาของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมการสรรหาและการเลือกสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการและด้านการเตรียมการของสถานศึกษา ก่อนการดำเนินการ ประเด็นที่สถานศึกษาพบปัญหามากที่สุดคือ สถานประกอบการมีความพึงพอใจในการฝึกอาชีพของนักศึกษาที่ไม่เพียงพอ การขาดความเข้าใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในหลักการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และที่สำคัญก็คือ ครูผู้สอนบุคลากรรับผิดชอบ ในการบริหารหลักสูตรมีภาระงานสอนและภาระงานที่รับผิดชอบมากอยู่แล้ว ส่วนการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะปัญหาในการจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินงานของสถาน เป็นต้นว่า ขาดงบประมาณในการนิเทศการฝึกงานของนักศึกษา การจัดหาพาหนะในการนิเทศ การฝึกงาน ขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในวิชาพื้นฐานที่ต้องเรียนกับสถานศึกษา การสัมมนา การดำเนินการและฝึกอาชีพ พบปัญหาเหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาระงานของบุคลากรของสถานศึกษา ที่รับผิดชอบในการนิเทศการฝึกอาชีพ และสถานไม่สามารถจัดเวลาและค่าตอบแทนในการนิเทศการฝึกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ส่วนปัญหาในการประสานงานกับสถานประกอบการ โดยภาพรวมแล้ว มีปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาที่สถานศึกษาพบมาก คือ บุคลากรรับผิดชอบในการประสานงานมีภาระงานมาก ไม่สามารถประสานงานได้อย่างเต็มที่ และเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรกับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ไม่มีความสอดคล้องกันเท่าที่ควร ในการประเมินผลการดำเนินงานและการฝึกอาชีพ มีปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาที่สถานศึกษาพบมาก คือ สถานศึกษายังไม่มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในด้านการจัดการเรียนการสอน และฝึกอาชีพ ให้กับนักศึกษาระบบทวิภาคี

เพื่อให้ครอบคลุมหลักสูตร สถานศึกษายังไม่มี การสำรวจ การฝึกอาชีพในสถานประกอบการว่า ครอบคลุมหลักสูตรหรือไม่ การขาดความเข้าใจอย่างเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้องของสถาน ประกอบการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัด และประเมินผลการเรียนรายวิชาชีพในสถานประกอบการ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาในการจัด การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน ปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

กัญญา วีรวรรณ (2542) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของ สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตภาคเหนือเชิงระบบ พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ สถานศึกษาส่วนมาก ได้ดำเนินการไปตามระเบียบ ด้านผลผลิต การติดตามผลเกี่ยวกับปริมาณการมี งานทำการศึกษต่อการว่างงานยังไม่ชัดเจน แต่ส่วนใหญ่พบว่า ผู้ที่เรียนสำเร็จในระบบทวิภาคีระดับ ปวช. มีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อในระดับสูงต่อไปเป็นส่วนใหญ่ และดวงเดือน สายเชื้อ (2542) ได้ศึกษา สภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า

1. ด้านนโยบายและแผนการดำเนินการ พบว่า กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหา และ อุปสรรคในระดับน้อย กลุ่มอื่นๆ มีปัญหา และอุปสรรคในระดับปานกลาง
2. ด้านการรับนักศึกษา พบว่า กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหา และอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย มีเพียงกลุ่มครูผู้สอนในสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานประกอบการมีปัญหาและอุปสรรค อยู่ในระดับมาก
3. ด้านความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหา และอุปสรรคน้อย กลุ่มอื่นๆ มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมีปัญหาระดับปานกลาง
4. ด้านการประเมินผลการเรียน พบว่า กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหา และอุปสรรค อยู่ในระดับน้อย มีเพียงกลุ่มครูผู้สอนในสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก
5. ด้านการเปลี่ยนสภาพจากนักเรียนฝึกงานเป็นพนักงาน พบว่า ทุกกลุ่มมีปัญหาและ อุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง

อภิชาติ สุทธิโพธิ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของ นักศึกษาฝึกงานช่างยนต์ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจ ของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานวิชาช่างยนต์ ในภาพรวมแต่ละด้าน มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเจตคติต่อวิชาชีพหัวหน้างานช่าง มีความ พึงพอใจโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานและด้านความรู้ ของนักเรียนหัวหน้าช่างมีความพึงพอใจ โนภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานวิชาช่างยนต์ ทั้ง 3 ด้าน จำแนก

ตามประเภทของสถานประกอบการ พบว่า หัวหน้าช่างที่อยู่ในสถานประกอบการต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานวิชาช่างยนต์โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ศิริวรรณ เฟื่องขจร (2547) ได้ศึกษาประเด็นปัญหาของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ควรแก้ไข ประกอบด้วย ปัญหาด้านประกอบการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตร และด้านผู้เรียน

สมรักษ์ ภาชีทรัพย์ (2548) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การนำเสนอรูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ผลการวิจัย พบว่ารูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้ 1) หลักการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีในสถานศึกษาเป็นความร่วมมือขององค์กร 3 ฝ่าย คือ สถานศึกษา สถานประกอบการและองค์กรชุมชน มีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้เพื่อคุณภาพของการศึกษา ซึ่งเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับวิถีชีวิตให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการและความสามารถของตนอย่างทั่วถึง สังคม องค์กรชุมชนสถานประกอบการมีส่วนร่วมในเรื่องการกำหนดนโยบายการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ กำหนดแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีของการสื่อสารเพื่อการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาตามระบบไตรภาคีได้รับความเห็นชอบจากทั้ง 3 ฝ่าย คือ สถานศึกษา สถานประกอบการ และองค์กรชุมชน ซึ่งการสอนภาคทฤษฎีเบื้องต้นสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบส่วนการฝึกปฏิบัติวิชาชีพเฉพาะตามหลักสูตรสถานประกอบการและองค์กรชุมชนเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ 2) จุดมุ่งหมายการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีในสถานศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อมุ่งผลิตและพัฒนากำลังคน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อมุ่งให้สถานศึกษา สถานประกอบการ และองค์กรชุมชน มีส่วนร่วมในเรื่องการกำหนดนโยบาย การผลิตและพัฒนากำลังคน การจัดทำแผนปฏิบัติการ ความร่วมมือและการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา 3) วิธีดำเนินการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีในสถานศึกษา ได้แก่ 3.1) ขั้นตอนเตรียมการ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา ผู้นำองค์กรชุมชน ตัวแทนสถานประกอบการสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีแก่คณะกรรมการทุกฝ่าย ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการประกอบกิจการ ความพร้อมในทุกด้านของทั้ง 3 ฝ่าย ก่อนกำหนดสาขาวิชาชีพที่จะร่วมกันฝึกวิชาชีพ 3.2) ขั้นตอนดำเนินการ ให้คณะกรรมการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี กำหนดสาขาวิชาชีพที่จะ

ฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี กำหนดเป้าหมายจำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี ที่สถานศึกษาต้องการในแต่ละปี กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษา ระบบไตรภาคี จัดทำแผนฝึกภาคปฏิบัติในแต่ละรายวิชาตามความเหมาะสมของสถานประกอบการ ให้ครอบคลุม เนื้อหาตามโครงสร้างหลักสูตร ดำเนินการจัดการเรียนการสอน การฝึกภาคปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน การเรียนนิเทศการเรียนการสอน การฝึกภาคปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการเรียน จัดทำเครื่องมือวัด และประเมินผลทดสอบมาตรฐานฝีมือของนักเรียน และให้สถานประกอบการและองค์กรชุมชน ออกใบรับรองการผ่านงานให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา และสถานศึกษามอบประกาศนียบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษา 3.3) ขั้นตอนตรวจสอบผลการดำเนินการ เป็นขั้นตอนตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ในเรื่องตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน โดยคณะกรรมการจะต้องสรุปและทบทวนผลที่เกิดขึ้นว่า บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายมากน้อยเพียงใด แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง เก็บบันทึก การดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ และการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 3.4) ขั้นตอนสรุปผลการดำเนินการ ได้แก่ จัดประชุมคณะกรรมการบริหารและคณะทำงานเพื่อสรุปผล การจัดการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการจัดการศึกษาต่อสาธารณชน

อนันท์ งามสะอาด (2549) ได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีด้วยหลักการมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม มีผลการพัฒนาดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การปรับลดขั้นตอนการคัดกรองนักศึกษา ก่อนฝึกอาชีพ โดยใช้ระบบสารสนเทศมาบริหารจัดการคัดกรองคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ผ่านระบบ อินเทอร์เน็ต พัฒนาระบบนิเทศติดตามนักศึกษาฝึกอาชีพ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และจัดทำฐานข้อมูล นักศึกษาฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

2. ด้านหลักสูตร ได้แก่ การปรับแผนการเรียนและแผนการฝึกอาชีพในรายวิชาสอดคล้อง กับลักษณะและประเภทของสถานประกอบการ และการจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การปรับวิธีการเรียนเปลี่ยนวิธีการสอน และปฏิรูป วิธีการสอนมีการพัฒนาระบบการเรียนและการสอบ โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและระบบอินเทอร์เน็ต โดยจัดระบบการเรียนทางอินเทอร์เน็ต ทั้งเป็นบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ใช้ในการเรียนการสอนการวัดผล และประเมินผลตามจุดประสงค์รายวิชา

4. ด้านบุคลากร ได้แก่ การเสริมความรู้ประสบการณ์ และทักษะวิชาชีพจากการประชุม สัมมนาอบรมทางวิชาการ การศึกษาดูงาน การนิเทศนักศึกษา สามารถใช้และจัดทำสื่อการเรียนการสอน ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต

การบริหารการศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา

ขจรศักดิ์ อินทรโสภา (2017) ในงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัย อาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัย พบว่า องค์กรประกอบของการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา 2) การพัฒนาและบริหารหลักสูตร 3) การสร้างองค์กร แห่งการเรียนรู้ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และ 5) ผลិតบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้วิเคราะห์องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยที่การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาการพัฒนาและบริหารหลักสูตร การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ล้วนมีอิทธิพลทางตรงต่อการผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษายังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการผลิตบัณฑิตได้ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน ผ่านการพัฒนาและบริหารหลักสูตร การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมกับบริบท เป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎีและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

จากงานวิจัยข้างต้นนี้สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนนั้น ต้องมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา 2) การพัฒนาและบริหารหลักสูตร 3) การสร้างองค์กร แห่งการเรียนรู้ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และ 5) ผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน และรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้วิเคราะห์องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขวัญชัย พานิชการ, และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2556) ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารที่เหมาะสมสำหรับสถาบันการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สถาบันการอาชีวศึกษาที่จะจัดตั้งควรมีลักษณะเป็นทั้งสถาบันเฉพาะทางและสถาบันสมบูรณแบบ จัดตั้งใหม่โดยการรวมสถานศึกษาหลายแห่ง ควรกระจายการจัดตั้งในทุกกลุ่มจังหวัดควรเปิดสอนสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของพื้นที่บริการ ควรมีพันธกิจ และรูปแบบการบริหารควรเป็นรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ควรมีโครงสร้างการบริหารที่เป็นการกระจายอำนาจบริหารไปให้คณะวิชา/วิทยาลัย/หน่วยงานย่อย บริหารในลักษณะเป็นสถาบันที่เป็นส่วนราชการซึ่งควรมีลักษณะสำคัญของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารที่เหมาะสมสำหรับสถาบันการอาชีวศึกษาที่นักวิชาการและนักวิจัยให้ไว้ข้างต้นนี้ แนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบสามารถสรุปได้ว่าการพัฒนา รูปแบบแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาแบบการบริหารที่เหมาะสม ยกย่องหรือการสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การประเมินรูปแบบและความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

วิทยา ดวงสินธ์ (2557) นำเสนองานวิจัยด้านรูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลงานวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอยู่ 10 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ 2) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น 3) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี 4) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน 5) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศออสเตรเลีย 6) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศสหราชอาณาจักร 7) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศสหรัฐอเมริกา 8) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี 9) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศอิสราเอล และ 10) รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย

จากการศึกษารูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มี 10 รูปแบบ นำมาจาก 9 ประเทศ และรูปแบบอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยเอง รูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้เชี่ยวชาญยืนยัน รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น รองลงมา คือ รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศอิสราเอล และรูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ตามลำดับ

รูปแบบและการพัฒนา

ชนกนารถ ชื่นเชย (2550, น. 72-79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการศึกษา ต่อเนื่องสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การนำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อพัฒนาเป็นกรอบของรูปแบบในการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3) การศึกษาความเหมาะสมและเป็นไปได้โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 19 คน โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายและ 4) การตรวจสอบประสิทธิภาพและความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 3 มาจัดทำเป็นแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่อง หลังจากนั้น จึงกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องจากองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น

พรจันท์ พรศักดิ์กุล (2550, น. 163-175) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “รูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยดำเนินการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ งบประมาณ โดยการวิเคราะห์เอกสารและฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต 2) การศึกษากระบวนการงบประมาณและการมีส่วนร่วมในกระบวนการงบประมาณของสถานศึกษาที่ดำเนินการในปัจจุบัน โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่รับผิดชอบงานงบประมาณ วิเคราะห์เอกสาร งบประมาณของโรงเรียนและสอบถามความคิดเห็นของครูผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษาประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 3) การจัดทำร่างรูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน 4) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบ โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5) การปรับปรุงรูปแบบและนำเสนอรูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณการใช้โรงเรียนเป็นพื้นฐาน

อัมพร พงษ์กึ่งสนานันท์ (2550, น. 108-122) ได้ทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต” โดยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างรูปแบบ ประกอบด้วย การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากทฤษฎีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi Techniques) และ 2) การประเมินรูปแบบประกอบด้วย การประเมินรูปแบบเพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนารูปแบบ

สรูป การพัฒนารูปแบบที่นักวิชาการและนักวิจัยให้ไว้ข้างต้นนี้ แนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนา รูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

การจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานในประเทศไทย

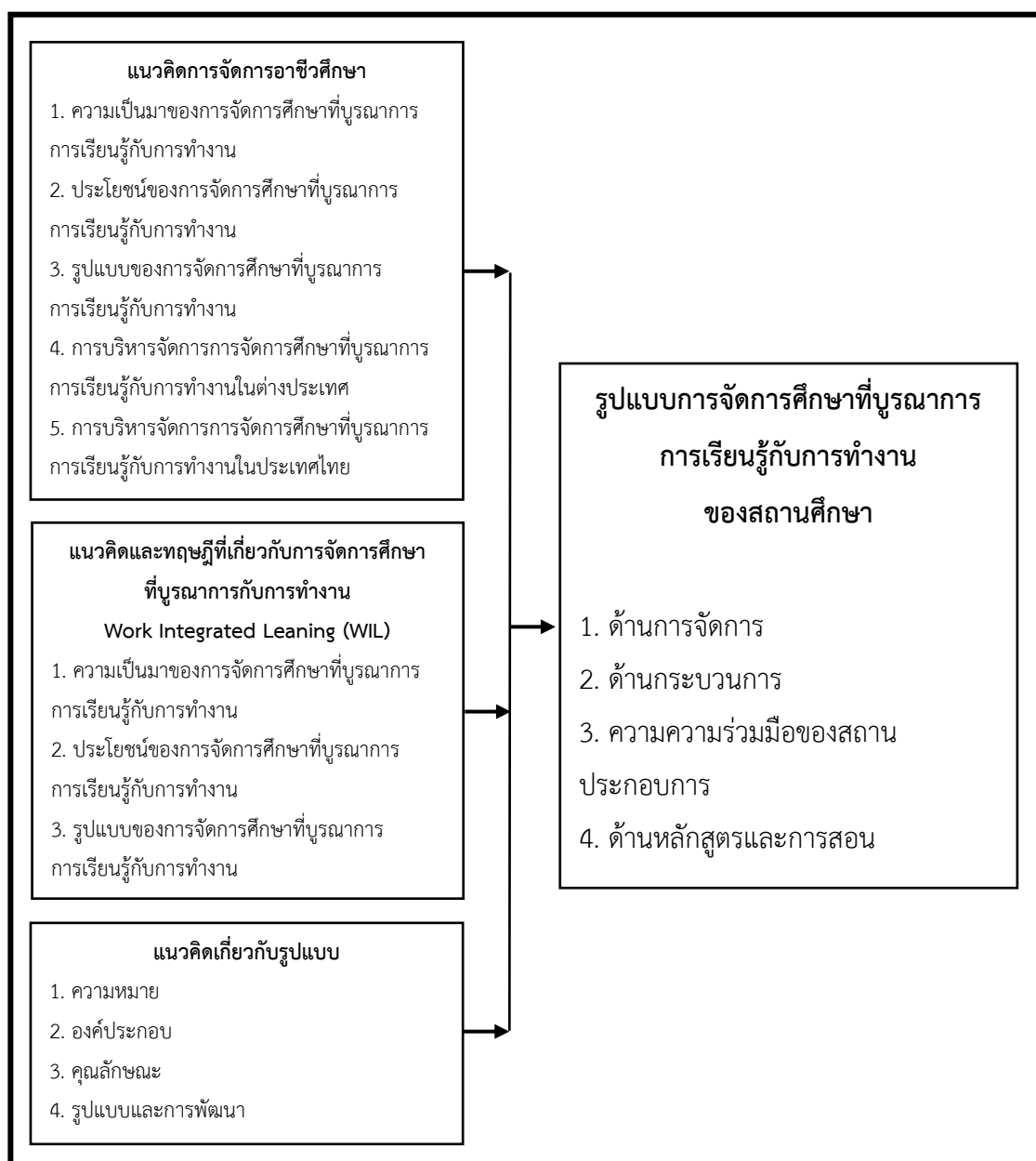
ในงานวิจัยของปานเพชร ชินินทร, และวิเชษฐ์ ปลายมาศ (2553, น. 1056-1063) เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานสำหรับอุดมศึกษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาคำตอบว่าอะไรเป็นปัจจัยความสำเร็จ (Success factors) ของการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning-WIL) สำหรับอุดมศึกษาในประเทศไทย เพื่อนำไปผลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบแบบจำลอง WIL จากนั้น นำแบบจำลองไปออกแบบและพัฒนาคู่มือดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป กระบวนการแสวงหาคำตอบดังกล่าวกระทำโดยการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของ WIL และการจัดการศึกษาในลักษณะเดียวกันในต่างประเทศ ซึ่งมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาแบบ WIL มาเป็นเวลานาน แล้วนำมา

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลการศึกษา จากงานวิจัยที่ผ่านมา จากนั้น นำผลวิเคราะห์ที่ได้มาสร้างแบบสอบถามแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งภาคประกอบการ ภาคการศึกษา ภาคสมาคมวิชาชีพ และภาค แรงงาน รวมจำนวน 349 คน ข้อมูลในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้าน สถานศึกษา ด้านสถานประกอบการและด้านการเงิน จากนั้น ทำการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองสมมติฐานเชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารจัดการ WIL ประกอบด้วย 2 ปัจจัย 1) ปัจจัยสำคัญเชิงความร่วมมือ (KSFs) 3 ส ได้แก่ สถานศึกษา สถานประกอบการ และสมาคมวิชาชีพ 2) ปัจจัยหลักเชิงการจัดการ (CSFs) 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน ผู้เรียน ผู้สอน สถานประกอบการ และการเงิน ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบชี้ให้เห็นว่าแบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเส้นอิทธิพลมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร รวมทั้งค่าการทดสอบความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ทุกค่า

บทความวิจัยด้านการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงาน โดย กชिरา กาญจนพิบูลย์, และธนาสิทธิ์ เพิ่มเพียร (2559) เรื่อง “แนวทางปฏิบัติตามแนวการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานที่เหมาะสมกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตและความต้องการของสถานประกอบการ” ผลการศึกษา พบว่า 1) องค์การ A และองค์การ B มีการจัดลักษณะการศึกษาแบบ Work-based Education และแบบ Young Professional Retailer ตามลำดับมีความเหมือนกันโดยกำหนดนโยบาย จัดเตรียมหน่วยงานจัดเตรียมการเรียนการสอน วางแผนการรับสมัครนักศึกษาและระบบการฝึกงาน ด้านกระบวนการทั้งก่อน-ระหว่าง-หลังได้ผู้เรียนที่มีความรู้และทักษะตามท้องเคการต้องการ สำหรับความแตกต่างนั้นทั้งสององค์การมีบริบทและวัฒนธรรมองค์การที่แตกต่างกันไป ดังนั้น กระบวนการเชิงระบบสำหรับการพัฒนาผู้เรียนและผู้สอนจึงมีความแตกต่างกัน เพื่อให้สอดคล้องกับองค์การของตน 2) แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมตามแนวการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานที่เหมาะสมแบ่งตามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านองค์การผู้ใช้บัณฑิตควรกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเลือกกลุ่มสถาบันการศึกษาและควรจัดตั้งหน่วยงานเพื่อดูแลงานโดยเฉพาะ และออกแบบเส้นทางการเติบโตในสายอาชีพให้กับนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการด้วยจัดเตรียมสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน จัดกิจกรรมที่วัดความรู้และทักษะเพื่อควบคุมคุณภาพของนักศึกษา ด้านสถาบันการศึกษาควรต้องทำการตลาดเชิงรุกผ่านการทำความร่วมมือดำเนินการร่วมกันควรกำหนดขั้นตอนและกระบวนการจากทั้งสองฝ่าย เมื่อจบโครงการควรมีการจัดอภิปรายร่วมกัน เพื่อนำปัญหามาปรับปรุงกระบวนการทั้งระบบ

สรุปได้ว่า การสร้างและพัฒนาแบบจำลอง WIL ต้องอาศัยข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งภายในและภายนอกและภายในสถานศึกษา แบบจำลองที่สร้างขึ้นต้องมีความสอดคล้องกับทฤษฎี และข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

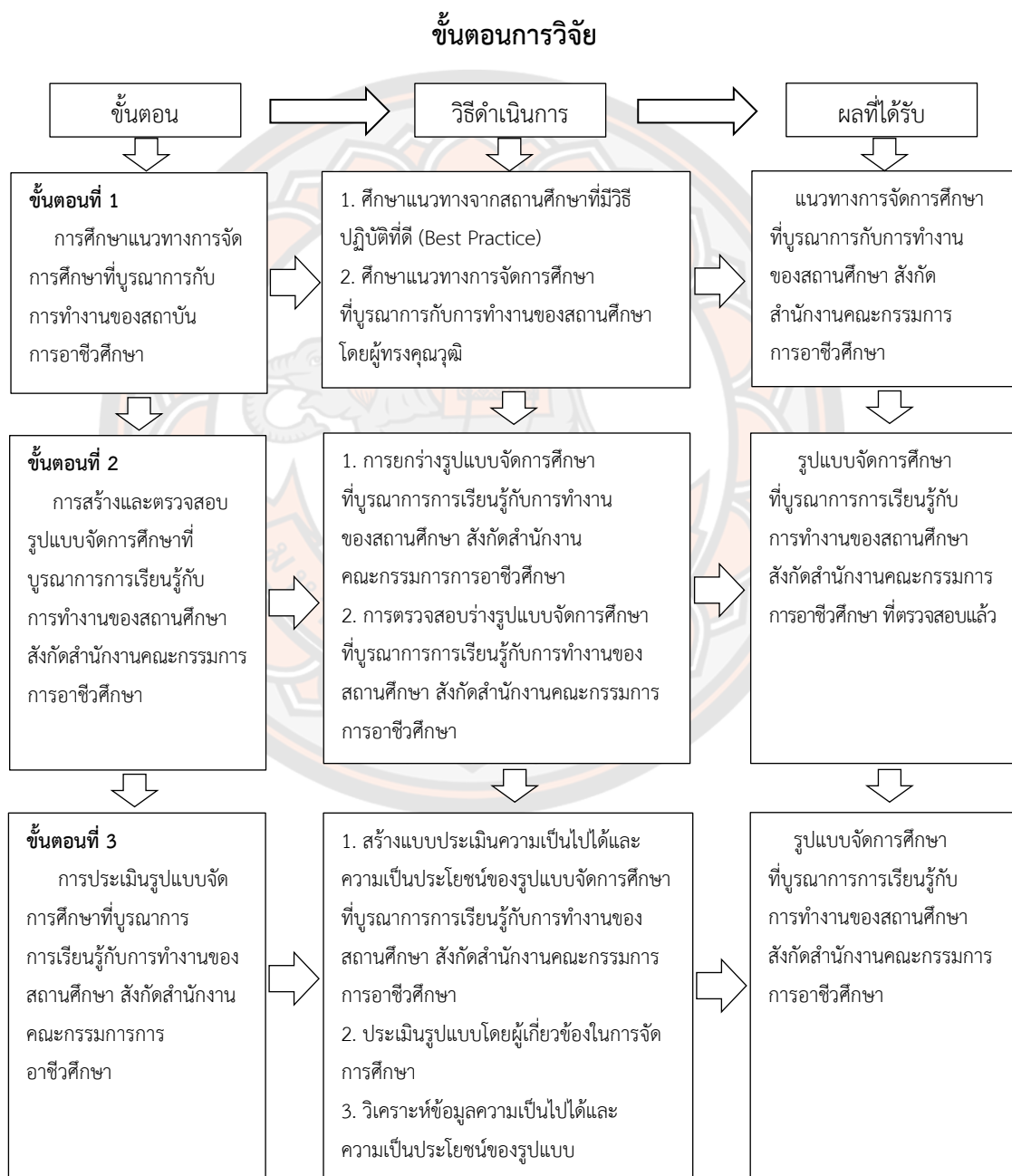

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์การศึกษา ประกอบด้วย

ภาพ 4 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้ กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของ สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา

การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านนโยบาย ด้านการจัดการ ด้านกระบวนการ ด้านความร่วมมือ ของสถานประกอบการ และด้านหลักสูตรและการสอน

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลเป็นฝ่ายบริหารสถานศึกษา ที่มีความรู้และ/หรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี โดยมีคุณสมบัติ เป็นสถานศึกษาที่มีการใช้ WIL ที่ประสบความสำเร็จ เป็นที่รู้จัก มีผลงานที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ โดยการสัมภาษณ์รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มฝ่ายบริหารที่มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้
กับการทำงานของสถานศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัตร มูลปา รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและพัฒนาระบบ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิรัช ธนะศานวรคุณ รองคณบดี กำกับดูแลด้านงานบริหาร
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) เกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานในสถาบันการอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในขั้นที่ 1 มากำหนดกรอบเขียนประเด็นคำถามสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.2 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา

2.3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนกับการทำงานของสถานศึกษา จำนวน 5 คน ดังนี้

2.3.1 ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทรศิลา อาจารย์ภาควิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ภาควิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ อาจารย์ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.3.4 ดร.ชาญทนต์ บุญรักษา ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา 1

2.3.5 ดร.ประมวล วิลาจันทร์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

2.4 นำเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสมจากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 70-71) ได้ระบุค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่ามีความสอดคล้องกัน สำหรับผลการหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประเด็นคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก ค)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.2 นำหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมโครงร่างวิทยานิพนธ์ และแบบสัมภาษณ์ ติดต่อประสานขอความร่วมมือ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์

3.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวันที่ 27 สิงหาคม-26 กันยายน พ.ศ. 2564

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์และสรุปข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านนโยบาย ด้านการจัดการ ด้านกระบวนการ ด้านความร่วมมือของสถานประกอบการ และด้านหลักสูตรและการสอน

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ที่มีความรู้และ/หรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหารระดับนโยบายของ สอศ. โดยมีคุณสมบัติเป็นหรือเคยเป็นผู้บริหาร สังกัด สอศ. หรือกระทรวงอื่นที่ทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายการศึกษา มีประสบการณ์บริหาร 10 ปีขึ้นไป และมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษาการอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่

1.1.1 นางรุ่งนภา จิตต์ประสงค์ ผู้อำนวยการศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1.2 นายสุรัตน์ จันแยม ที่ปรึกษาศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 กลุ่มนักวิชาการ/อาจารย์มหาวิทยาลัย โดยมีคุณสมบัติมีผลงานวิจัย บทความ ตำรา ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และปฏิบัติงานด้านการสอนในสาขาบริหารการศึกษา มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกและมีประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทรศิลา อาจารย์ภาควิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ถามเกี่ยวกับความคิดเห็น เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์กรประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ องค์กรประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ องค์กรประกอบที่ 3 ด้านความร่วมมือของสถานประกอบการ และองค์กรประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตรและการสอน โดยมีวิธีการสร้างแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ดังนี้

2.1 การศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2.2 กำหนดประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางในการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานในสถาบันการอาชีวศึกษา โดยเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

2.3 นำร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแนวทางในการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์

2.4 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตร จำนวน 5 คน ดังนี้

2.4.1 ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันท์ศิลา อาจารย์ภาควิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.4.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ภาควิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ อาจารย์ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.4.4 ดร.ชาญทนต์ บุญรักษา ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา 1

2.4.5 ดร.ประมวล วิลาจันทร์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

2.5 นำเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อความที่เหมาะสมจากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความ ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 70-71) ได้ระบุค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่ามีความสอดคล้องกัน สำหรับผลการหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประเด็นคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก ค, น.178-188)

2.6 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุง แก้ไขแบบสัมภาษณ์ ฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาในการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาเพื่อนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

3.3 ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่นัดหมายดำเนินการสัมภาษณ์ ช่วง เดือน สิงหาคม-กันยายน พ.ศ. 2563

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการถอดเทปแล้ววิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการ

การเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำข้อมูลแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ ครบถ้วนของประเด็นที่ศึกษา รวมทั้งความเหมาะสม และการใช้ภาษา

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เป็นร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามเพื่อเป็นการตรวจสอบความเหมาะสม โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการตรวจสอบร่างรูปแบบนี้ คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา และด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ได้แก่

- 1.1 ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา อาจารย์ภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- 1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- 1.3 ดร.พิชญ์ ตูลสุข อติตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- 1.4 รองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง จันดา อติตอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 1.5 รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ อุรัจนามนธ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- 1.6 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนากร สร้อยสุวรรณ ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย
- 1.7 นายบุญธรรม เกี้ยวพื่น ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 พะเยา
- 1.8 นายสุชาติ กลั่นทอง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์
- 1.9 ดร.มณูญ ชื่นชม ผู้รับใบอนุญาต วิทยาลัยเทคโนโลยีชื่นชม ไทย-เยอรมัน สระบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) ร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) แบบสอบถามในการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 2.1 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นแบบสอบถามความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามองค์ประกอบของร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการกับการทำงานในสถาบันการอาชีวศึกษา
- 2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา
- 2.3 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามข้อเสนอแนะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา และด้านการบริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา และด้านการบริหารสถานศึกษา พร้อมกับเอกสารประกอบเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เอกสารประกอบการพิจารณา ได้แก่ ร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.3 ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการประสานติดต่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.4 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ สอบถามความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.5 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้

กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินการเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูนิเทศ และครูผู้สอน รวมจำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายจากสถานศึกษา โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่ม จำนวน 10 แห่ง ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 แบบประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวิธีในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยนำรายละเอียดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มาสรุปและวิเคราะห์ เพื่อสร้างแบบประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2.2.3 ผู้วิจัยนำร่างแบบประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2.2.4 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไขแบบประเมิน

2.2.5 ปรับปรุงและจัดทำแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ในการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการทำหนังสือถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแนบ 1) รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) แบบประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

3.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้รับกลับคืนจากผู้เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง องค์กรประกอบ/รายการในรูปแบบ มีความเป็นไปได้/มีประโยชน์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง องค์กรประกอบ/รายการในรูปแบบ มีความเป็นไปได้/มีประโยชน์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง องค์กรประกอบ/รายการในรูปแบบ มีความเป็นไปได้/มีประโยชน์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง องค์กรประกอบ/รายการในรูปแบบ มีความเป็นไปได้/มีประโยชน์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง องค์กรประกอบ/รายการในรูปแบบ มีความเป็นไปได้/มีประโยชน์ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยพิจารณาจากประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านการประเมิน สำหรับข้อเสนอแนะอื่นๆ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในการเสนอผลการวิจัย รูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ชั้นที่ 1.1 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการสัมภาษณ์แนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี

ตาราง 2 แสดงผลแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงาน
ของสถานศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ

1. บุคลากร	Best practice			สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	ด้านการจัดการ	
1.1 บุคลากรในสถานศึกษา	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ จัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ในการจัดการเรียนรู้ WIL</p> <p>2. ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียน ตลอด 24 ชม. ในโรงงาน</p> <p>3. ครูผู้สอน มีหน้าที่สอนเนื้อหาวิชา ตามหลักสูตร</p> <p>4. ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่บริหาร งาน เงิน คน</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ จัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ในการจัดการเรียนรู้ WIL</p> <p>2. ครูพี่เลี้ยงมีหน้าที่ติดตามดูแล ผู้เรียน</p> <p>3. ครูผู้สอน มีหน้าที่ จัดการเรียนรู้อ ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่</p> <p>1.1 จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจ ทีมงานทั้งหมด</p> <p>1.2 จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ</p> <p>1.3 จัดสรรงบประมาณ</p> <p>1.4 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>2. ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ</p> <p>3. ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนตลอด 24 ชม. ในโรงงาน</p> <p>4. ครูผู้สอน มีหน้าที่ จัดการเรียนรู้อ ให้ตรง ตามหลักสูตรที่กำหนด</p> <p>5. ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่บริหารงาน การเงิน และบุคลากร</p>	

Best practice		สรุป
1. บุคลากร	คนที่ 1	ด้านการจัดการ
1.2 บุคลากรในสถานประกอบการ	<p>1. ผู้บริหารโรงงาน มีหน้าที่จัดการฝึกอาชีพ</p> <p>2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่</p> <p>2.1 กำหนดเบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก</p> <p>2.2 ออกกฎระเบียบการฝึกอาชีพ</p> <p>3. หัวหน้าแผนกดูแลการฝึก มีหน้าที่ ขาดและตรวจสอบการทำงาน</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่จัดการฝึกอาชีพ</p> <p>2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่</p> <p>2.1 กำหนดเบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก</p> <p>2.2 ออกกฎระเบียบการฝึกอาชีพ</p> <p>3. หัวหน้าแผนกดูแลการฝึก ดูแลและตรวจสอบการทำงาน</p> <p>4. ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้รูความเข้าใจในกระบวนการทำงาน</p> <p>5. ผู้ช่วยครูฝึกคือรุ่นพี่ที่จบและทำงานในสถานประกอบการนั้น ประสานงานระหว่าง สถานประกอบการ สถานศึกษา และผู้เรียน</p> <p>6. ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษา และรับผิดชอบการฝึกในสถานประกอบการ</p>
1.3 องค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	<p>1. หน่วยงานประกันคุณภาพมีหน้าที่ ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับ</p>	<p>1. ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ</p> <p>2. หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบ</p>

Best practice		สรุป
1. บุคลากร	คนที่ 1	ด้านการจัดการ
	<p>2. ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ ประเมินผลการจัดการศึกษา</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ</p> <p>3. ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย ประเมินผล การจัดการศึกษา</p>
	<p>2. วัตถุประสงค์</p> <p>1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเชี่ยวชาญในงาน ที่ทำ</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่ตรงกับ ความต้องการของสถานประกอบการ</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงาน ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการ ได้ทันที</p>	<p>1. ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตรงความต้องการสถานประกอบการ</p> <p>2. ผู้เรียนมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญ ในลักษณะงานของสถานประกอบการที่ฝึก</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนมีอาชีพหลังจบการศึกษา</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่า มาตรฐานแรงงานทั่วไป</p> <p>5. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงาน ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการ ได้ทันที</p>

จากตาราง 2 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ ได้ผลดังนี้

1. บุคลากร หมายถึง ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ฝ่าย ดังนี้

1.1 บุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่

- 1) จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจทีมงานทั้งหมด
- 2) จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
- 3) จัดสรรงบประมาณ
- 4) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์

1.1.2 ครูนิเทศ มีหน้าที่ กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ

1.1.3 ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนตลอด 24 ชั่วโมง ในโรงงาน

1.1.4 ครูผู้สอน มีหน้าที่ จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด

1.1.5 ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่บริหาร งาน การเงิน และบุคลากร

1.2 บุคลากรในสถานประกอบการ ประกอบด้วย

1.2.1 ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่จัดการฝึกอาชีพ

1.2.2 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่

1.2.3 กำหนดเบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก

1.2.4 ออกกฎระเบียบการฝึกอาชีพ

1.2.5 หัวหน้าแผนกดูแลการฝึก ดูแลและตรวจสอบการทำงาน

1.2.6 ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน

1.2.7 ผู้ช่วยครูฝึกคือรุ่นพี่ที่จบและทำงานในสถานประกอบการนั้น ประสานงานระหว่างสถานประกอบการ สถานศึกษา และผู้เรียน

1.2.8 ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษาและรับผิดชอบการฝึกในสถาน

ประกอบการ

1.3 องค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ประกอบด้วย

1.3.1 ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ

1.3.2 หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

1.3.3 ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย ประเมินผลการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ มีดังนี้
 - 2.1 ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตรงความต้องการสถานประกอบการ
 - 2.2 ผู้เรียนมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญในลักษณะงานของสถานประกอบการที่ฝึก
 - 2.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีอาชีพหลังจบการศึกษา
 - 2.4 เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่ามาตรฐานแรงงานทั่วไป
 - 2.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการได้ทันที

ตาราง 3 แสดงองค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

ขั้นตอน	Best practice	สรุป
การดำเนินงาน	<p>คนที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา สํารวจความต้องการของสถานประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษา เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา ปรับทัศนคติทีมงาน 	<p>ด้านกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมวางแผนกับคณะกรรมการ ผู้บริหารสถานศึกษา สํารวจความต้องการของสถานประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษา เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ครูผู้สอน กำหนดหลักสูตรและแผนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกัน คัดเลือกผู้เรียน ครูผู้สอน ส่งเสริมด้านภาษาและไอทีเพิ่มเติม
ขั้นเตรียมการ	<ol style="list-style-type: none"> สถานศึกษา จัดส่งครูและผู้เรียนเข้าประจำ สถานประกอบการ ร่วมกัน คัดเลือกผู้เรียน ผู้จัดกิจกรรม ควบคุม ดูแล ด้านการเงิน และด้านบุคลากร 	<ol style="list-style-type: none"> สถานศึกษา จัดส่งครูและผู้เรียนเข้าประจำสถานประกอบการ สถานศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอน สถานประกอบการ ดำเนินการจัดการฝึกอาชีพ ผู้จัดการโครงการ ควบคุมดูแล ด้านงาน และด้านบุคลากร
ขั้นสรุป	<ol style="list-style-type: none"> สถานศึกษาและสถานประกอบการ มีหน้าที่ร่วมกัน ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ out put และ ประเมินและวัดผล ประเมินและวัดผล 	<ol style="list-style-type: none"> สถานศึกษาและสถานประกอบการ มีหน้าที่ร่วมกันประเมินและวัดผล หน่วยงานประกันคุณภาพมีหน้าที่ ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับ สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ out put และ out come

จากตาราง 3 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการบริหาร ได้ผลดังนี้

ขั้นเตรียมการ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์
2. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนกับคณะกรรมการ
3. ผู้บริหารสถานศึกษา สำนววจความต้องการของสถานประกอบการ
4. ผู้บริหารสถานศึกษา เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร
5. ครูผู้สอนกำหนดหลักสูตรและแผนการสอน
6. ผู้บริหารสถานศึกษา ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสถานประกอบการ

และสถานศึกษา

7. สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกัน คัดเลือกผู้เรียน
8. ครูผู้สอน ส่งเสริมด้านภาษาและไอทีเพิ่มเติม

ขั้นดำเนินการ ประกอบด้วย

1. สถานศึกษา จัดส่งครูและผู้เรียนเข้าประจำสถานประกอบการ
2. สถานศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอน
3. สถานประกอบการ ดำเนินการจัดการฝึกอาชีพ
4. ผู้จัดการโครงการ ควบคุมดูแล ด้านงาน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร

ขั้นสรุป ประกอบด้วย

1. สถานศึกษาและสถานประกอบการ มีหน้าที่ร่วมกันประเมินและวัดผล
2. หน่วยงานประกันคุณภาพมีหน้าที่ ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ
3. สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันตรวจสอบผลลัพธ์ทั้ง out put และ out come

ตาราง 4 แสดงองค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ

ผลประโยชน์ร่วม	Best practice		สรุป ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ
	คนที่ 1	คนที่ 2	
สถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง 2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 3. ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น <p>ในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง 2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 3. ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น 4. ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการทำงาน 5. ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง 6. ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบและมีวินัยต่อตนเองมากขึ้น 7. ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม 	
สถานประกอบการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ 2. สถานประกอบการได้ตรงตามความต้องการ <p>และฝึกงานพนักงานใหม่</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานประกอบการสามารถได้พนักงานที่มี 2. สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรง 3. สถานประกอบการสามารถ 4. สถานประกอบการสามารถ 5. สถานประกอบการสามารถ 6. สถานประกอบการสามารถ 7. สถานประกอบการสามารถ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2. สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรง 3. สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ 4. สถานประกอบการสามารถลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา 5. สถานประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายในการฝึกพนักงานใหม่ 6. สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี 7. สถานประกอบการได้รับการรับรอง และเชื่อถือและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

จากตาราง 4 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ ได้ผลดังนี้

ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานศึกษา มีดังนี้

1. ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง
2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน
3. ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น
4. ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการทำงาน
5. ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
6. ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบและมีวินัยต่อตนเองมากขึ้น
7. ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม

ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานประกอบการ มีดังนี้

1. สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงในลักษณะงานของสถานประกอบการ
3. สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ
4. สถานประกอบการ ลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา
5. สถานประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายในการฝึกพนักงานใหม่
6. สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี
7. สถานประกอบการได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตาราง 5 แสดงองค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร

Best practice		สรุป
ด้านหลักสูตร	คนที่ 1	ด้านหลักสูตร
ลักษณะหลักสูตร	<p>คนที่ 2</p> <p>1. ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี และ ปวส. 2 ปี</p> <p>1. สูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี และ ปวส. 2 ปี</p> <p>2. ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี</p> <p>3. หมวดวิชาทักษะชีวิต มุ่งเน้นทักษะการคิดและการตัดสินใจ</p> <p>4. หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติไปทดลองใช้</p>	
การพัฒนาหลักสูตร	<p>1. ใช้หลักสูตรแกนกลาง</p> <p>1. กำหนดเส้นทางอาชีพในสายงานของสถานประกอบการนั้น</p> <p>2. กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่ง</p> <p>3. นำสมรรถนะที่ได้มากำหนดเป็นรายวิชา</p>	<p>1. ใช้หลักสูตรแกนกลางของ สอศ.</p> <p>2. กำหนดเส้นทางอาชีพ (ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน) ในสายงานของ</p> <p>3. กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่ง</p> <p>4. นำสมรรถนะที่ได้มากำหนดเป็นรายวิชา</p>

จากตาราง 5 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร ได้ผลดังนี้

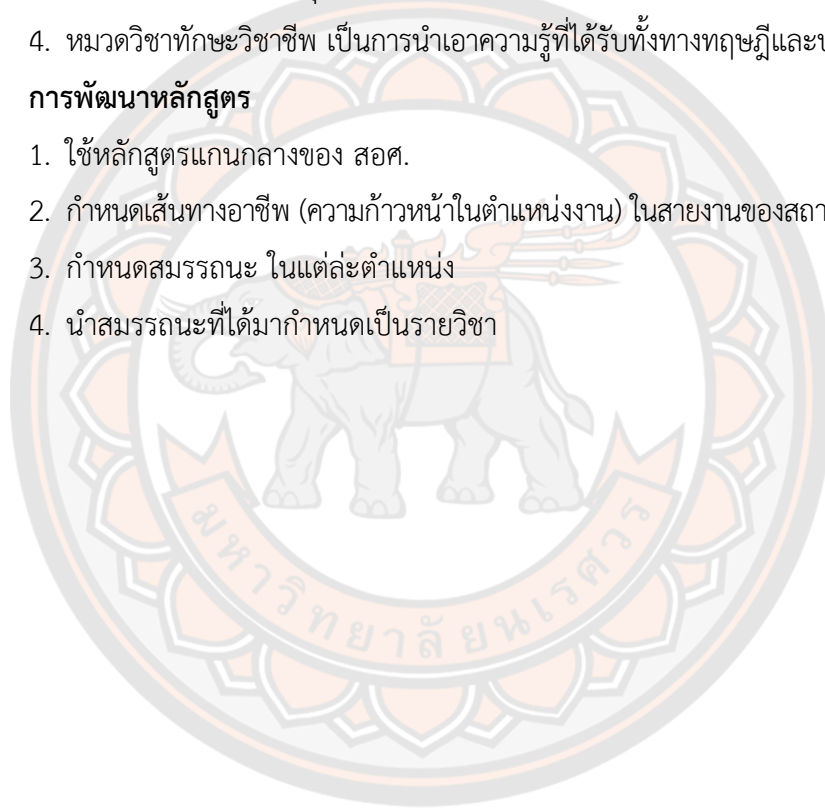
องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย

ลักษณะของหลักสูตร

1. ใช้หลักสูตรของ สอศ.
2. ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี
3. หมวดยุทธศาสตร์ชีวิต มุ่งเน้นทักษะการคิดและการตัดสินใจ
4. หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปทดลองใช้

การพัฒนาหลักสูตร

1. ใช้หลักสูตรแกนกลางของ สอศ.
2. กำหนดเส้นทางอาชีพ (ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน) ในสายงานของสถานประกอบการนั้น
3. กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่ง
4. นำสมรรถนะที่ได้มากำหนดเป็นรายวิชา

ตาราง 6 แสดงองค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียน	Best practice	สรุป
การสอน	คนที่ 1	ด้านการจัดการเรียนการสอน
ในสถานศึกษา	คนที่ 2	
ในสถานศึกษา	1. ไม่มีการเรียนการสอนในสถานศึกษา	1. เรียนทฤษฎีและทักษะพื้นฐานที่ได้นำไปใช้ในสถานประกอบการ
สถานประกอบการ	1. จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน 3 ชั่วโมง ต่อวัน 6 วัน ต่อสัปดาห์	1. การฝึกทักษะอาชีพ โดยมุ่งเน้นประสบการณ์ตรงในการทำงาน
ในสถานศึกษา	1. ไม่มีการเรียนการสอนในสถานศึกษา	2. จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน 3 ชั่วโมง ต่อวัน และสอน 6 วัน ต่อสัปดาห์
สถานประกอบการ	2. ทำงานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ	3. ทำงานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ
ในสถานศึกษา	3. เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดของสถานประกอบการ	4. เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดของสถานประกอบการ

จากตาราง 6 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการศึกษา ได้ผลดังนี้

ในสถานศึกษา

1. เรียนทฤษฎีและทักษะพื้นฐานที่ต้องนำไปใช้ในสถานประกอบการ

ในสถานประกอบการ

1. การฝึกทักษะอาชีพ โดยมุ่งเน้นประสบการณ์ตรงในการทำงาน
2. จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน 3 ชั่วโมง ต่อวัน และสอน 6 วัน

ต่อสัปดาห์

3. ทำงานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ
4. เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดของสถานประกอบการ

ชั้นที่ 1.2 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการสัมภาษณ์แนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 7 แสดงผลแผนทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน
ของสถานศึกษาการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. บุคลากร	1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่	1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่	1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่	1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่
1.1 บุคลากร ในสถานศึกษา	1.1 กำหนดนโยบายและ วิสัยทัศน์ 1.2 พัฒนาบุคลากร 1.3 จัดสรรงบประมาณและ ทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ WIL	1. กำหนดนโยบายและจัดสรร งบประมาณและทรัพยากรในการ จัดการเรียนรู้ WIL 2. ครูนิเทศ มีหน้าที่กำกับติดตาม ดูแล และประเมินผลผู้เรียน ฝึกอาชีพ 3. ครูผู้สอน เป็นครูที่มีวุฒิ การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการสอน ตามหลักสูตร	1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ จัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ในการจัดการเรียนรู้ WIL 2. ครูนิเทศ มีหน้าที่กำกับติดตาม ดูแล และประเมินผลผู้เรียน 3. ครูผู้สอน มีหน้าที่ จัดการ เรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตร ที่กำหนด	1.1 กำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ 1.2 พัฒนาบุคลากร 1.3 จัดสรรงบประมาณและ ทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ WIL 2. ครูนิเทศ มีหน้าที่ กำกับติดตาม ดูแล และประเมินผลผู้เรียน ในการฝึกอาชีพ 3. ครูผู้สอน มีหน้าที่ จัดการเรียนรู้ ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด
1.2 บุคลากร ในสถานประกอบการ	1. ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่จัดเตรียม 1.1 คู่มืออุปกรณ์ สื่อ 1.2 ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ความ เข้าใจในกระบวนการทำงาน	1. ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่จัดเตรียม อุปกรณ์ สถานที่ และระเบียบเกี่ยวกับ การฝึก 2. ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ เข้าใจในกระบวนการทำงาน	1. ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่จัดเตรียม อุปกรณ์ สถานที่ และระเบียบเกี่ยวกับ การฝึก 1. ครูฝึก ที่ได้รับการอบรม	1. ผู้บริหารสถานประกอบการ จัดเตรียม คู่มือ อุปกรณ์ สื่อ และ เตรียมสถานที่จัดการสอนและ การฝึก 2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่

องค์ประกอบที่ 1		ผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุป
ด้านการจัดการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ด้านการจัดการ
	<p>1.3 สถานที่จัดการสอนและการฝึก</p> <p>2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่จัดระเบียบเกี่ยวกับภารกิจ 2.1 เวลาฝึกและเวลาพัก 2.2 เบี้ยเลี้ยงระหว่างภารกิจ 2.3 เงินค่าการเลิกสัญญาการฝึก</p>	<p>ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน</p> <p>3. ผู้ควบคุมการฝึก มีหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษา และรับผิดชอบการฝึก ในสถานประกอบการ</p>	<p>การสอนงานแล้ว มีหน้าที่สอนงานผู้เรียนเพื่อให้เข้าใจกระบวนการทำงาน</p> <p>2. ผู้ควบคุมการฝึก มีหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษา และรับผิดชอบการฝึก ในสถานประกอบการ</p>	<p>จัดระเบียบเกี่ยวกับภารกิจ เวลาฝึกและเวลาพัก เบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก และเงินค่าการเลิกสัญญาการฝึก</p> <p>3. ครูฝึก ฝึกการเรียนรู้อย่างเข้าใจในกระบวนการทำงาน</p> <p>4. ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษาและรับผิดชอบการฝึก ในสถานประกอบการ</p>
1.3 องค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	<p>1. ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ มีหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ</p> <p>2. สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัด ออกใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อนักเรียนผ่านการฝึกอาชีพ</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจในระบบวิภาคี มีหน้าที่ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ</p>	<p>1. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจในระบบวิภาคี มีหน้าที่ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ</p>	<p>2. สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัด ออกใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อนักเรียนผ่านการฝึกอาชีพ</p> <p>3. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจในระบบวิภาคี มีหน้าที่ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ</p>

องค์ประกอบที่ 1		ผู้ทรงคุณวุฒิ			สรุป
ด้านการจัดการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ด้านการจัดการ	
2. วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มสมรรถนะของผู้เรียน 2. เพื่อให้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 3. เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา 2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ 3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา 2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ 3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ 2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ 3. เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ 4. เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที 5. เพื่อให้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 	

จากตาราง 7 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ ได้ผลดังนี้

1. บุคลากร หมายถึง ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ฝ่าย ดังนี้

1.1 บุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่

- 1) กำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์
- 2) พัฒนาบุคลากร
- 3) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ WIL

1.1.2 ครูนิเทศ มีหน้าที่ กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ

1.1.3 ครูผู้สอน มีหน้าที่ จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด

1.2 บุคลากรในสถานประกอบการ ประกอบด้วย

1.2.1 ผู้บริหารสถานประกอบการ จัดเตรียม คู่มือ อุปกรณ์ สื่อ และเตรียมสถานที่จัดการสอนและการฝึก

1.2.2 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่ จัดระเบียบเกี่ยวกับการฝึก เวลาฝึกและเวลาพัก เบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก และเงื่อนไขการเลิกสัญญาการฝึก

1.2.3 ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน

1.2.4 ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษาและรับผิดชอบการฝึกในสถานประกอบการ

1.3 องค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ประกอบด้วย

1.3.1 ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ

1.3.2 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ออกใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อนักเรียนผ่านการฝึกอาชีพ

1.3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจในระบบทวิภาคี มีหน้าที่ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

2. วัตถุประสงค์ มีดังนี้

- 2.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 2.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 2.3 เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ
- 2.4 เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที
- 2.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน

ตาราง 8 แสดงองค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

ขั้นตอน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
การดำเนินงาน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ด้านกระบวนการ
ขั้นเตรียม	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมวางแผนการจัดทำโครงการร่วมกับคณะกรรมการ คณะกรรมการประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูนิเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมวางแผนในการจัดการศึกษา WIL ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ครูนิเทศและครูผู้สอน ร่วมวางแผนการเรียนการสอน สถานศึกษา ประสานงานกับสถานประกอบการ สถานศึกษา ประสานงานกับผู้เรียน สถานศึกษา ประสานงานกับผู้เรียนและผู้เรียน สถานศึกษา และสถานประกอบการ ร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญา 	<ol style="list-style-type: none"> สถานศึกษา เตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) สถานศึกษา ประสานงานกับผู้เรียน ครูนิเทศและครูผู้สอน ร่วมกันวางแผนการเรียนการสอน สถานศึกษา ประสานงานกับผู้เรียน/ทำสัญญา สถานศึกษา และสถานประกอบการ ร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญา 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมวางแผนพร้อมในการจัดการศึกษา WIL ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมวางแผนการจัดทำโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) สถานศึกษา ประสานงานกับผู้เรียน ครูนิเทศและครูผู้สอน ร่วมกันวางแผนการเรียนการสอน ครูนิเทศและครูผู้สอน ร่วมกันวางแผนการเรียนการสอน สถานศึกษา และสถานประกอบการ ร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญา
ขั้นดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการเรียนการสอน และแผนการศึกษา และแผนการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> สถานศึกษา ปฏิบัติตามแผนการเรียนการสอน สถานศึกษา ประสานงานกับผู้เรียนและผู้เรียน สถานศึกษา และสถานประกอบการ ร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญา 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการเรียนการสอน สถานศึกษา ประสานงานกับผู้เรียนและผู้เรียน สถานศึกษา และสถานประกอบการ ร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญา 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการเรียนการสอน สถานศึกษา ประสานงานกับผู้เรียนและผู้เรียน สถานศึกษา และสถานประกอบการ ร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญา

ผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุป	
ขั้นตอน การดำเนินงาน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
			ด้านกระบวนการ
1. สถานศึกษาดูผลสอบประเมินผลโครงการ ประเมินผลโครงการ	1. สถานศึกษา วัดผลและประเมินผล โดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิ ครูฝึก และผู้ควบคุม การฝึก	1. สถานศึกษาดูผลสอบประเมินผลการดำเนินงานจัดการศึกษา WIL 1.1 รายวิชาตามหลักสูตร ติดตามโดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และ ผู้ทรงคุณวุฒิ	1. สถานศึกษาดูผลสอบประเมินผล การดำเนินงานจัดการศึกษา WIL 1.1 รายวิชาตามหลักสูตร ติดตาม โดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และ ผู้ทรงคุณวุฒิ
1.1 ด้านความพึงพอใจ ของสถานศึกษา นักเรียน และ สถานประกอบการ	2. สถานศึกษาติดตาม ผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจาก สถานประกอบการ และผู้ประกอบการ	2. สถานศึกษาติดตาม ผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจาก สถานประกอบการ และผู้ประกอบการ	1.2 การฝึกอาชีพ ติดตามโดย ครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึก
2. ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ	3. สรุปผลการดำเนินงานและรายงาน ประจำปี	2. สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจาก สถานประกอบการ และ ผู้ปกครอง	2. สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจาก สถานประกอบการ และผู้ปกครอง
		3. สรุปผลการดำเนินงานและ รายงานประจำปี	3. ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและ ตัวแทนจากสถานประกอบการ ร่วมกันสรุปผล การดำเนินงานและรายงานประจำปี

จากตาราง 8 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการบริหาร ได้ผลดังนี้

ขั้นเตรียมการ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความพร้อมในการจัดการศึกษา WIL
2. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนการจัดทำโครงการ ร่วมกับคณะกรรมการ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
4. สถานศึกษาประชาสัมพันธ์แนะแนวเพื่อเชิญชวนผู้เรียน ให้เข้ามาสมัครเรียน
5. ครูนิเทศและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ
6. สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญาการฝึกอาชีพ

ขั้นดำเนินการ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามแผนการเรียนและแผนการฝึก
2. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ครูนิเทศ ครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึก
3. สถานศึกษาปฐมนิเทศผู้เรียน/ประชุมผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการจัดการศึกษา WIL
4. คณะกรรมการดำเนินงานจัดการเรียนการสอน/การฝึกอาชีพ
5. ครูนิเทศ เข้านิเทศการเรียนการสอน/การฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ

ขั้นสรุป ประกอบด้วย

1. สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานจัดการศึกษา WIL
 - 1.1 รายวิชาตามหลักสูตร ติดตามโดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิ
 - 1.2 การฝึกอาชีพ ติดตามโดย ครูฝึก และ ผู้ควบคุมการฝึก
2. สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาทั้งจาก สถานประกอบการ และผู้ปกครอง
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนจากสถานประกอบการ ร่วมกันสรุปผลการดำเนินงานและรายงานประจำปี

ตาราง 9 แสดงองค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ

ผลประโยชน์ร่วม	ผู้ทรงคุณวุฒิ			สรุป ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
สถานศึกษา 1. สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียน จัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ฝึก การปฏิบัติงานจริง 2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 3. ผู้ปกครอง สามารถลดภาระ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้	1. ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง 2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 3. ผู้เรียนมีความสามารถ ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	1. ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง 2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 3. ผู้เรียนมีความรู้ไปประยุกต์ใช้	1. สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง 2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 3. ผู้ปกครอง สามารถลดภาระค่าใช้จ่าย ในการศึกษาได้ 4. ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้	
สถานประกอบการ 1. สถานประกอบการสามารถแก้ไข ปัญหาเรื่องขาดแคลนแรงงานได้ 2. สถานประกอบการได้แรงงาน คุณภาพ มีทักษะตรงตาม ที่ต้องการ	1. สถานประกอบการสามารถ การวางแผนกำลังคนได้ 2. สถานประกอบการได้รับ สิทธิประโยชน์ด้านภาษี 3. สถานประกอบการได้รับ ยกย่อง เชิดชูเกียรติและ เครื่องราชอิสริยาภรณ์	1. สถานประกอบการสามารถ การวางแผนกำลังคนได้ 2. สถานประกอบการได้รับ สิทธิประโยชน์ด้านภาษี 3. สถานประกอบการได้รับ ยกย่อง เชิดชูเกียรติและ เครื่องราชอิสริยาภรณ์	1. สถานประกอบการสามารถการวางแผน กำลังคนได้ 2. สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ 3. สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ ด้านภาษี 4. สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์	

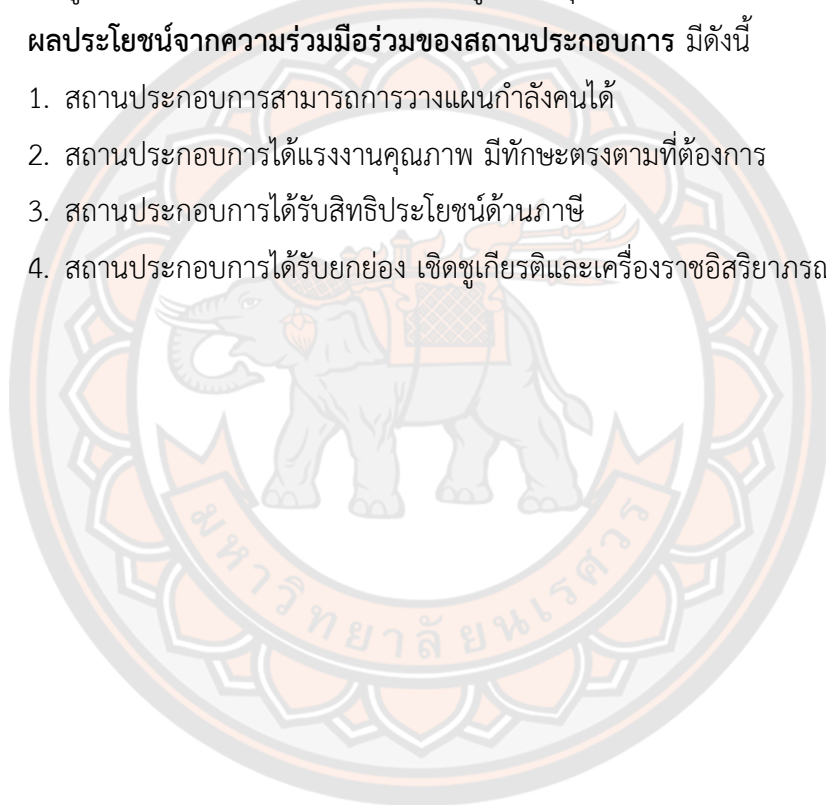
จากตาราง 9 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ ได้ผลดังนี้

ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานศึกษา มีดังนี้

1. สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง
2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน
3. ผู้ปกครอง สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานประกอบการ มีดังนี้

1. สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้
2. สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ
3. สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี
4. สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตาราง 10 แสดงองค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	ผู้ทรงคุณวุฒิ			สรุป ด้านหลักสูตร
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
ลักษณะหลักสูตร	<p>1. ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ.</p>	<p>1. ฝึกอบรมในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปี การศึกษาของหลักสูตร</p> <p>2. ลักษณะงานที่ฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา</p>	<p>1. ฝึกอบรมในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปี การศึกษาของหลักสูตร</p> <p>2. ลักษณะงานที่ฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา</p>	<p>1. ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ.</p> <p>2. จัดฝึกอบรมในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา</p>
การพัฒนาหลักสูตร	<p>1. เริ่มต้นจากความต้องการของสถานประกอบการ</p> <p>2. ปรับวิชาโดยใช้พื้นฐานของมาตรฐานวิชาชีพ</p>	<p>1. กำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา</p> <p>2. เพิ่มประสบการณ์ทางการศึกษา</p> <p>3. ประเมินประสิทธิภาพของการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้</p>	<p>1. กำหนดสมรรถนะรายวิชา โดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนาวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการสถานประกอบการ</p>	<p>1. กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ</p> <p>2. กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนาวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการสถานประกอบการ</p> <p>3. ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ</p>

จากตาราง 10 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์กรประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร ได้ผลดังนี้

ลักษณะของหลักสูตร

1. ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ.
2. จัดฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา

การพัฒนาหลักสูตร

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ
2. กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการสถานประกอบการ
3. ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ

ตาราง 11 แสดงองค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียน ในสถานศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุป
การสอบ	คนที่ 1	คนที่ 2
ในสถานศึกษา	คนที่ 1	คนที่ 2
1. การจัดการเรียนการสอนต้อง เป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ของสาขาวิชาและสาขางาน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ	1. การจัดการเรียนการสอนต้อง เป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ของสาขาวิชาและสาขางาน	1. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตาม จุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษา วิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ
1.1 กำหนดรูปแบบการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2. ให้ครูนิเทศไปนิเทศในสถาน ประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน	1.1 กำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ
1.2 กำหนดรูปแบบการฝึก ปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติจริง	3. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของ กระทรวงศึกษาธิการ	1.2 กำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริง
1.3 กำหนดรูปแบบ การประเมินผลที่ตรงตาม สภาพจริง	3.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้า งานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ	1.3 กำหนดรูปแบบการประเมินผลที่ตรง ตามสภาพจริง
2. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตาม จุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษา วิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน	4. สุ่มผลและดำเนินการขึ้นตอน ของสถานศึกษา	2. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตาม จุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษา วิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน
3. กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตาม ในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน	3.2 ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอน ของสถานศึกษา	3. กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตาม ในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน
4. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไป ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ	3.3 ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ	4. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไป ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดการเรียนการสอน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุป
การสอน	คนที่ 1	คนที่ 2
การสอน	คนที่ 3	สรุป
<p>ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร</p> <p>4. สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา</p>	<p>ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร</p> <p>4. สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา</p>	<p>4.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ</p> <p>4.2 ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนของสถานศึกษา</p> <p>4.3 ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร</p> <p>5. สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา</p>
<p>ในสถานประกอบการ</p> <p>1. จัดทำแผนการฝึกอบรม</p> <p>1.1 กำหนดภาระงานที่ชัดเจน</p> <p>1.2 กำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดจากสถานประกอบการ</p> <p>1.3 การฝึกอบรม</p> <p>1.4 การประเมินสมรรถนะ</p>	<p>1. งบประมาณการฝึกอบรม</p> <p>1.1 กำหนดระดับการศึกษาของผู้เรียน</p> <p>1.2 กำหนดจำนวนผู้เรียน</p> <p>1.3 กำหนดระยะเวลาการฝึกอบรม</p> <p>1.4 กำหนดสมรรถนะ</p> <p>2. การนิเทศการฝึกอบรม</p> <p>3. การวัดและการประเมินผล</p> <p>3.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก</p> <p>3.2 ประเมินสมรรถนะวิชาชีพ</p>	<p>1. จัดทำแผนการฝึกอบรม</p> <p>1.1 กำหนดภาระงานที่ชัดเจน</p> <p>1.2 กำหนดระดับการศึกษาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ</p> <p>1.3 กำหนดจำนวนผู้เรียน ให้เหมาะสมกับภาระงาน</p> <p>1.4 กำหนดระยะเวลาการฝึก ให้สอดคล้องกับสถานศึกษา</p> <p>1.5 กำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดจากสถานประกอบการ</p> <p>2. การนิเทศการฝึกอบรม</p>

การจัดการเรียน การสอน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุป
คนที่ 1	คนที่ 2	ด้านการจัดการเรียนการสอน
	คนที่ 3	
	ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับ แผนการฝึกวิชาชีพ	3. การวัดและการประเมินผล
	4. สรุปคะแนน และดำเนินการ ตามขั้นตอนของสถานศึกษา	3.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุม การฝึก
		3.2 ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามสภาพจริง ให้สอดคล้องกับแผนการฝึกวิชาชีพ
		4. สรุปคะแนน และดำเนินการตามขั้นตอน ของสถานศึกษา

จากตาราง 11 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้ผลดังนี้

ในสถานศึกษา

1. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษา วิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ

- 1.1 กำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.2 กำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง
- 1.3 กำหนดรูปแบบการประเมินผลที่ตรงตามสภาพจริง

2. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษา วิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน

3. กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน

4. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

4.1 ผู้ประเมิน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ

4.2 ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนของสถานศึกษา

4.3 ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร

5. สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา

ในสถานประกอบการ

1. จัดทำแผนการฝึกอาชีพ

1.1 กำหนดภาระงานที่ชัดเจน

1.2 กำหนดระดับการศึกษาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ

1.3 กำหนดจำนวนผู้เรียน ให้เหมาะสมกับภาระงาน

1.4 กำหนดระยะเวลาการฝึก ให้สอดคล้องกับสถานศึกษา

1.5 กำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดจากสถานประกอบการ

2. การนิเทศการฝึกอาชีพ

3. การวัดและการประเมินผล

3.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก

3.2 ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับแผนการฝึกวิชาชีพ

4. สรุปคะแนน และดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา

สรุปแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ตามแนวทางของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติและผู้ทรงคุณวุฒิ

ตาราง 12 แสดงองค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ

1. บุคลากร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ด้านการจัดการ	Best practice	สรุป ด้านการจัดการ
1.1 บุคลากร ในสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> กำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ พัฒนาบุคลากร จัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ครูผู้สอน มีหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> กำกับติดตามดูแล และ ประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ ครูผู้สอน มีหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจทีมงานทั้งหมด จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ จัดสรรงบประมาณ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ครูผู้สอน มีหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ ครูผู้สอน มีหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับ WIL <ol style="list-style-type: none"> จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจทีมงานทั้งหมด จัดบุคลากรที่มีความรู้ จัดสรรงบประมาณ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ครูผู้สอน กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ ครูผู้สอน มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนตลอด 24 ชั่วโมง ในโรงงาน ครูผู้สอน มีหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับ WIL <ol style="list-style-type: none"> จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจทีมงานทั้งหมด จัดบุคลากรที่มีความรู้ จัดสรรงบประมาณ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ครูผู้สอน กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ ครูผู้สอน มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนตลอด 24 ชั่วโมง ในโรงงาน ครูผู้สอน มีหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด

1. บุคลากร	ด้านการจัดการ	รูปแบบ	Best practice	สรุป
1. บุคลากร	ด้านการจัดการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	การเงิน และบุคลากร	ด้านการจัดการ
1.2 บุคลากร ในสถาน ประกอบการ	1. ผู้บริหารสถานประกอบการ จัดเตรียม คู่มือ อุปกรณ์ สื่อ ครุฝึก และเตรียมสถานที่จัด การสอนและการฝึก	1. ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่ จัดการฝึกอาชีพ	1. ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่ จัดการฝึกอาชีพ	5. ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่บริหารงาน การเงิน และบุคลากร
2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล	มีหน้าที่ จัดระเบียบ เกี่ยวกับ การฝึก เวลาฝึกและเวลาพัก เบี้ยเลี้ยง ระหว่าง การฝึก และเงื่อนไขการเลิกสัญญา การฝึก	2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่ 2.1 กำหนดเบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก 2.2 ออกกฎระเบียบการฝึกอาชีพ	2.1 กำหนดเบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก 2.2 ออกกฎระเบียบการฝึกอาชีพ	1. ผู้บริหารสถานประกอบการ จัดเตรียม คู่มือ อุปกรณ์ สื่อ ครุฝึก และเตรียมสถานที่จัดการสอน และการฝึก
3. ครูฝึก	ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการทำงาน	3. หัวหน้าแผนกดูแลการฝึก ดูแลและ ตรวจสอบการทำงาน	3. หัวหน้าแผนกดูแลการฝึก ดูแลและ ตรวจสอบการทำงาน	2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล จัดระเบียบเกี่ยวกับการฝึก เวลาฝึกและเวลาพัก เบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก และ เงื่อนไขการเลิกสัญญาการฝึก
4. ผู้ควบคุมการฝึก	ประสานงานกับ สถานศึกษาและรับผิดชอบการฝึก ในสถานประกอบการ	4. ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการทำงาน	4. ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการทำงาน	3. ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจในกระบวนการ ทำงาน
5. ผู้ควบคุมการฝึก	รับผิดชอบและรับผิดชอบการฝึก ในสถานประกอบการ	5. ผู้ช่วยครูฝึกคือรุ่นพี่ที่จบและทำงาน ในสถานประกอบการนั้น	5. ผู้ช่วยครูฝึกคือรุ่นพี่ที่จบและทำงาน ในสถานประกอบการนั้น	4. ผู้ช่วยครูฝึกคือรุ่นพี่ที่จบและทำงานในสถาน ประกอบการนั้น มีหน้าที่ประสานงานระหว่าง สถานประกอบการ สถานศึกษา และผู้เรียน
1. โครงสร้างคณะกรรมการ	1. ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ กำหนด	6. ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษา และรับผิดชอบการฝึกในสถานประกอบการ	6. ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษา และรับผิดชอบการฝึกในสถานประกอบการ	5. ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษา และรับผิดชอบการฝึกในสถานประกอบการ
1.3 องค์กรหรือ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	1. ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ กำหนด มาตรฐานวิชาชีพ	1. ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ มีหน้าที่กำหนด มาตรฐานวิชาชีพ	1. ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ มีหน้าที่กำหนด มาตรฐานวิชาชีพ	1. ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ

1. บุคลากร	ด้านการจัดการ	สรุป
ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best practice	ด้านการจัดการ
<p>2. สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ออกใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อนักเรียนผ่านการฝึกอาชีพ</p> <p>3. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจในระบบ ทักษะ มีหน้าที่ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ</p>	<p>2. หน่วยงานประกันคุณภาพมีหน้าที่ ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับ</p> <p>3. ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ ประเมินผลการจัดการศึกษา</p>	<p>2. สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ออกใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อนักเรียนผ่านการฝึกอาชีพ</p> <p>3. หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ</p> <p>4. ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย ประเมินผล การจัดการศึกษา</p>
<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐาน วิชาชีพ</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจทักษะตาม มาตรฐานวิชาชีพ</p> <p>3. เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพที่ฝึกอาชีพ และสามารถปฏิบัติงานในสาขาที่ฝึกอาชีพได้ทันที</p>	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐาน วิชาชีพ และตรงความต้องการสถาน ประกอบการ</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญ ในลักษณะงานของสถานประกอบการที่ฝึก</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนมีอาชีพหลังจบการศึกษา</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่า มาตรฐานแรงงานทั่วไป</p> <p>6. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงาน ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการ ได้ทันที</p>	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐาน วิชาชีพ และตรงความต้องการ ประกอบการ</p> <p>2. ผู้เรียนมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญ ในลักษณะงานของสถานประกอบการที่ฝึก</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพที่ฝึกอาชีพได้ทันที</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่า มาตรฐานแรงงานทั่วไป</p> <p>5. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงาน ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการ ได้ทันที</p> <p>6. เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ</p>

ตาราง 13 แสดงองค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

ขั้นตอน	ด้านกระบวนการ	สรุป
ขั้นเตรียม	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความพร้อมในการจัดการศึกษา WIL ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนการจัดทำโครงการ ร่วมกับคณะกรรมการ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) สถานศึกษาประชาสัมพันธ์แนะนำเพื่อเชิญชวนผู้เรียน ให้เข้ามาสมัครเรียน ครูนิเทศและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญา 	<p>ด้านกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความพร้อมในการจัดการศึกษา WIL ผู้บริหารสถานศึกษา สำรวจความต้องการของสถานประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนการจัดทำโครงการร่วมกับคณะกรรมการ เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรและแผนการสอน ครูนิเทศและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) สถานศึกษาประชาสัมพันธ์แนะนำเพื่อเชิญชวนผู้เรียนให้เข้ามาสมัครเรียน สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญาการฝึกอาชีพ
ดำเนินการ	<p>Best practice</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนกับคณะกรรมการ ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษา เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ครูผู้สอนกำหนดหลักสูตรและแผนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ(MOU)ระหว่างสถานประกอบการ และสถานศึกษา สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน ครูผู้สอน ส่งเสริมด้านภาษาและไอทีเพิ่มเติม 	

ขั้นตอน การดำเนินงาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best practice	สรุป ด้านกระบวนการ
<p>และผู้ควบคุมการฝึก</p> <ol style="list-style-type: none"> สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจากสถานประกอบการ และผู้ประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและ ตัวแทนจากสถานประกอบการ ร่วมกัน สรุปผลการดำเนินงานและรายงานประจำปี 	<p>ร่วมกันตรวจสอบผลลัพธ์ทั้ง out put และ out come</p>	<ol style="list-style-type: none"> หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบมาตรฐาน คุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกัน ตรวจสอบผลลัพธ์ทั้ง out put และ out come สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจาก สถานประกอบการ และผู้ประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทน จากสถานประกอบการ ร่วมกันสรุปผลการดำเนินงาน และรายงานประจำปี 	
<p>สถานศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน สู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะ ที่เหมาะสมในการทำงาน ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบ และมีวินัยต่อตนเองมากขึ้น ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้น สู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะ ที่เหมาะสมในการทำงาน ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบ และมีวินัยต่อตนเองมากขึ้น ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม 	<ol style="list-style-type: none"> สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ฝึก การปฏิบัติงานจริง ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ผู้ประกอบการ สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้ ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้นสู่ ตำแหน่งที่สูงขึ้น ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม ในการทำงาน ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบต่อและมีวินัย 	

ขั้นตอน	ด้านการบวนการ	สรุป
การดำเนินงาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ด้านกระบวนการ
	Best practice	
<p>สถานประกอบการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้ 2. สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ 3. สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรง 4. สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ 5. สถานประกอบการลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา 	<p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 2. สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงในลักษณะงานของสถานประกอบการ 3. สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ 4. สถานประกอบการลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา 5. สถานประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายในการฝึกพนักงานใหม่ 6. สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี 7. สถานประกอบการได้รับการยกย่อง </p> <p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้ 2. สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ 3. สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรง 4. สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ 5. สถานประกอบการลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา </p>	<p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้ 2. สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ 3. สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรง 4. สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ 5. สถานประกอบการลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา 6. สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี 7. สถานประกอบการได้รับการยกย่อง </p> <p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้ 2. สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ 3. สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรง 4. สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ 5. สถานประกอบการลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา 6. สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี 7. สถานประกอบการได้รับการยกย่อง </p>

ตาราง 14 แสดงองค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ

ด้านหลักสูตร	ด้านหลักสูตร	สรุป
<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>ลักษณะหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ. จัดฝึกอบรมในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียน หรือน้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษา ภาคเรียนของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอาชีพ ต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา 	<p>Best practice</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้หลักสูตรของ สอศ. ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี หมวดวิชาทักษะชีวิต มุ่งเน้นทักษะ การคิดและการตัดสินใจ หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ เป็นการนำ ความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ไปทดลองใช้ 	<p>ด้านหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ. จัดฝึกอบรมในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียน หรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอาชีพ ต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี หมวดวิชาทักษะชีวิต มุ่งเน้นทักษะการคิดและการตัดสินใจ หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ เป็นการนำ ความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ไปทดลองใช้

ตาราง 15 แสดงองค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ด้านหลักสูตร	สรุป
การพัฒนาหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการสถานประกอบการ ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ 	Best practice <ol style="list-style-type: none"> ใช้หลักสูตรแกนกลาง กำหนดเส้นทางการอาชีพ(ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน)ในสายงานของสถานประกอบการนั้น กำหนดสมรรถนะในแต่ละตำแหน่ง นำสมรรถนะที่ได้มากำหนดเป็นรายวิชา 	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ กำหนดเส้นทางการอาชีพ(ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน) ในสายงานของสถานประกอบการในแต่ละตำแหน่ง กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่ง กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการสถานประกอบการ ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ

ตาราง 16 แสดงองค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนร่วมมือ

การจัดการเรียน	ด้านการจัดการเรียนการสอน	สรุป
การสอน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ด้านการจัดการเรียนการสอน
ในสถานศึกษา	Best practice	
ในสถานศึกษา	1. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ 1.1 กำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1.2 กำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง 1.3 กำหนดรูปแบบการประเมินผลที่ตรงตามสภาพจริง	1. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ 1.1 กำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1.2 กำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง 1.3 กำหนดรูปแบบการประเมินผลที่ตรงตามสภาพจริง
2. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน	2. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน	2. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน
3. กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน	3. กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน	3. กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน

การจัดการเรียน การสอน	ด้านการจัดการเรียนการสอน	สรุป
การสอน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ด้านการจัดการเรียนการสอน
	Best practice	
<p>4. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>4.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ</p> <p>4.2 ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนของสถานศึกษา</p> <p>4.3 ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร</p> <p>5. สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา</p>	<p>4. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>4.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ</p> <p>4.2 ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนของสถานศึกษา</p> <p>4.3 ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร</p> <p>5. สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา</p>	<p>4. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>4.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ</p> <p>4.2 ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนของสถานศึกษา</p> <p>4.3 ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร</p> <p>5. สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา</p>
<p>ในสถาน</p> <p>ประกอบการ</p>	<p>1. การฝึกทักษะอาชีพ โดยมุ่งเน้นประสบการณ์ตรงในการทำงาน</p> <p>2. จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน 3 ชั่วโมง ต่อวัน และสอน 6 วัน ต่อสัปดาห์</p> <p>3. ทำงานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ</p> <p>4. เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดกับสถานศึกษา</p>	<p>1. จัดทำแผนการฝึกอาชีพ</p> <p>1.1 กำหนดภาระงานที่ชัดเจน</p> <p>1.2 กำหนดระดับการศึกษาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ</p> <p>1.3 กำหนดจำนวนผู้เรียน ให้เหมาะสมกับภาระงาน</p> <p>1.4 กำหนดระยะเวลาการฝึก ให้สอดคล้องกับสถานศึกษา</p>

การจัดการเรียน การสอน	ด้านการจัดการเรียนการสอน	สรุป
ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best practice	ด้านการจัดการเรียนการสอน
<p>1.5 กำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดจากสถานประกอบการ</p> <p>2. การนิเทศการฝึกอาชีพ</p> <p>3. การวัดและการประเมินผล</p> <p>3.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก</p> <p>3.2 ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับแผนการฝึกวิชาชีพ</p> <p>4. สรุปคะแนน และดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา</p>	<p>ของสถานประกอบการ</p>	<p>1.5 กำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดจากสถานประกอบการ</p> <p>2. จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน 3 ชม.ต่อวันและสอน 6 วัน ต่อสัปดาห์</p> <p>3. ทำงานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ</p> <p>4. เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดของสถานประกอบการ</p> <p>5. การนิเทศการฝึกอาชีพ</p> <p>6. การวัดและการประเมินผล</p> <p>6.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก</p> <p>6.2 ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับแผนการฝึกวิชาชีพ</p> <p>7. สรุปคะแนน และดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา</p>

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้

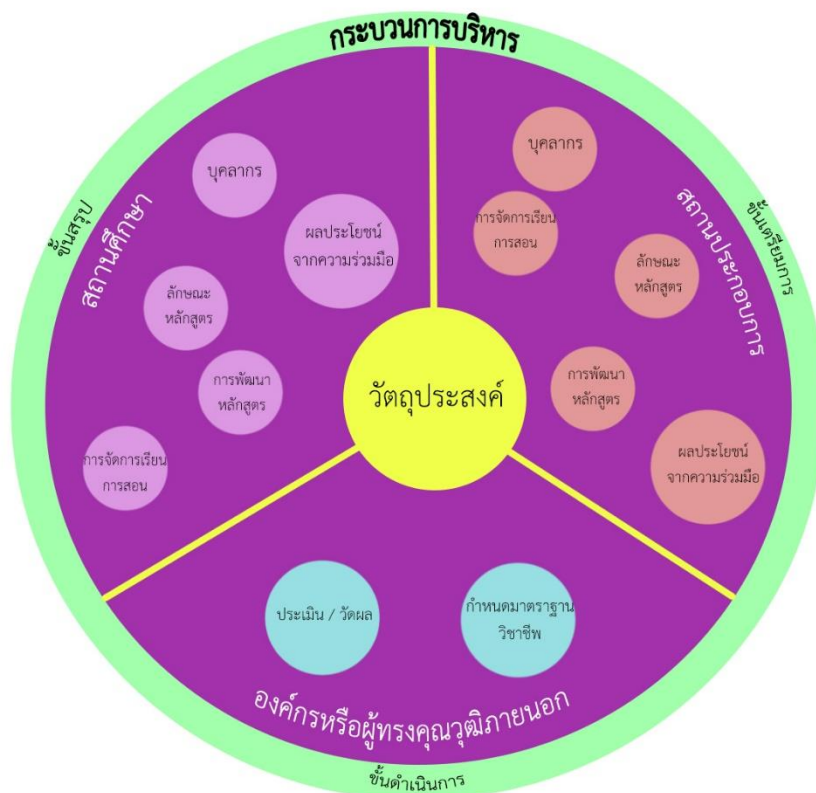
กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งการเสนอการดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารผลการสัมภาษณ์และผลจากแบบสอบถาม ในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดการ ด้านกระบวนการบริหาร ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ ด้านหลักสูตรและด้านการจัดการเรียนการสอน ดังภาพประกอบนี้

(ร่าง) รูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภาพ 5 แสดงการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากภาพ 5 แสดงการยกกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ ประกอบด้วย

1. บุคลากร หมายถึง ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ฝ่าย ดังนี้

1.1 บุคลากรในสถานศึกษาสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่

- 1) กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับ WIL
- 2) จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจทีมงานทั้งหมด
- 3) จัดบุคลากรที่มีความรู้
- 4) จัดสรรงบประมาณ
- 5) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์

1.1.2 ครูนิเทศ กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ

1.1.3 ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนตลอด 24 ชม.ในโรงงาน

1.1.4 ครูผู้สอน มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด

1.1.5 ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่บริหาร งาน การเงิน และบุคลากร

1.2 บุคลากรในสถานประกอบการ ประกอบด้วย

1.2.1 ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่จัดเตรียม

- 1) คู่มือ
- 2) อุปกรณ์ สื่อ
- 3) เตรียมสถานที่จัดการสอนและการฝึก

1.2.2 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่

- 1) จัดระเบียบเกี่ยวกับการฝึก
- 2) เวลาฝึกและเวลาพัก
- 3) เบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก
- 4) เงื่อนไขการเลิกสัญญาการฝึก

1.2.3 ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน

1.2.4 ผู้ช่วยครูฝึกคือรุ่นพี่ที่จบและทำงานในสถานประกอบการนั้น มีหน้าที่

ประสานงานระหว่าง สถานประกอบการ สถานศึกษา และผู้เรียน

1.2.5 ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษาและรับผิดชอบการฝึกในสถานประกอบการ

1.3 องค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ประกอบด้วย

1.3.1 ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ

1.3.2 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ออกใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานเมื่อนักเรียนผ่านการฝึกอาชีพ

1.3.3 หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

1.3.4 ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย ประเมินผลการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ มีดังนี้

2.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตรงความต้องการสถานประกอบการ

2.2 ผู้เรียนมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญในลักษณะงานของสถานประกอบการที่ฝึก

2.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที

2.4 เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่ามาตรฐานแรงงานทั่วไป

2.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการได้ทันที

2.6 เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย

ขั้นเตรียมการ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความพร้อมในการจัดการศึกษา WIL

3. ผู้บริหารสถานศึกษา สำรวจความต้องการของสถานประกอบการ

4. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนการจัดทำโครงการ ร่วมกับคณะกรรมการ

4.1 เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

4.2 เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรและแผนการสอน

4.3 ครูนิเทศและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถาน

ประกอบการ

5. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

6. สถานศึกษาประชาสัมพันธ์แนะนำเพื่อเชิญชวนผู้เรียน ให้เข้ามาสมัครเรียน

7. สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน / ทำสัญญาการฝึกอาชีพ

ขั้นตอนการ ประกอบด้วย

1. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ครูนิเทศ ครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึก
2. คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามแผนการเรียนและแผนการฝึก
3. สถานศึกษาปฐมนิเทศผู้เรียน/ประชุมผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการจัดการศึกษา WIL
4. ผู้จัดการโครงการ ควบคุมดูแล ด้านงาน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร
5. สถานศึกษา จัดส่งครูและผู้เรียนเข้าประจำสถานประกอบการ
6. ครูนิเทศ เข้านิเทศการเรียนการสอน/การฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ

ขั้นสรุป ประกอบด้วย

1. สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานจัดการศึกษา WIL
 - 1.1 รายวิชาตามหลักสูตร ติดตามโดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิ
 - 1.2 การฝึกอาชีพ ติดตามโดย ครูฝึก และ ผู้ควบคุมการฝึก
2. หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ
3. สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันตรวจสอบผลลัพธ์ทั้ง out put และ out come
4. สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาทั้งจาก สถานประกอบการ และผู้ปกครอง
5. ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนจากสถานประกอบการ ร่วมกันสรุปผลการดำเนินงานและรายงานประจำปี

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานศึกษา มีดังนี้
 - 1.1 สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง
 - 1.2 ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน
 - 1.3 ผู้ปกครอง สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้
 - 1.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
 - 1.5 ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น
 - 1.6 ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการทำงาน
 - 1.7 ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบและมีวินัยต่อตนเองมากขึ้น
 - 1.8 ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม
 - 1.9 ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

2. ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานประกอบการ มีดังนี้

- 2.1 สถานประกอบการสามารถการวางแผนกำลังคนได้
- 2.2 สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ
- 2.3 สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงในลักษณะ

งานของสถานประกอบการ

- 2.4 สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ
- 2.5 สถานประกอบการ ลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา
- 2.6 สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี
- 2.7 สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย

1. ลักษณะของหลักสูตร

- 1.1 ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ.
- 1.2 จัดฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา

1.3 ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี

1.4 หมวตวิชาทักษะชีวิต มุ่งเน้นทักษะการคิดและการตัดสินใจ

1.5 หมวตวิชาทักษะวิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ
ไปทดลองใช้

2. การพัฒนาหลักสูตร

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ

2.2 กำหนดเส้นทางอาชีพ (ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน) ในสายงานของสถาน
ประกอบการ

2.3 กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่ง

2.4 กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ให้สอดคล้อง
กับความต้องการสถานประกอบการ

2.5 ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. ในสถานศึกษา

1.1 การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐาน
การศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ

- 1.1.1 กำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.1.2 กำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง
- 1.1.3 กำหนดรูปแบบการประเมินผลที่ตรงตามสภาพจริง
- 1.2 การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน
- 1.3 กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน
- 1.4 การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 1.4.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ
 - 1.4.2 ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนของสถานศึกษา
 - 1.4.3 ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร
- 1.5 สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา
2. ในสถานประกอบการ
 - 2.1 จัดทำแผนการฝึกอาชีพ
 - 2.1.1 กำหนดภาระงานที่ชัดเจน
 - 2.1.2 กำหนดระดับการศึกษาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ
 - 2.1.3 กำหนดจำนวนผู้เรียน ให้เหมาะสมกับภาระงาน
 - 2.1.4 กำหนดระยะเวลาการฝึก ให้สอดคล้องกับสถานศึกษา
 - 2.1.5 กำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดจากสถานประกอบการ
 - 2.2 จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน 3 ชม.ต่อวันและสอน 6 วันต่อสัปดาห์
 - 2.3 งานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ
 - 2.4 เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดของสถานประกอบการ
 - 2.5 การนิเทศการฝึกอาชีพ
 - 2.6 การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.6.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก
 - 2.6.2 ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับแผนการฝึกวิชาชีพ
 - 2.7 สรุปคะแนน และดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีผลดังนี้

1. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้รูปแบบมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยเสนอแนะให้มีการปรับข้อความและเพิ่มเติมในบางรายการ ดังนี้

ตาราง 17 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 1

ด้านการจัดการ ประเด็นที่ 1 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
1. บุคลากร	คงเดิม	
1.1 บุคลากรในสถานศึกษา	คงเดิม	
1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่		1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธาน มีหน้าที่
1) กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพัฒนา บุคลากรเกี่ยวกับ WIL	คงเดิม	
2) จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจทีมงานทั้งหมด	คงเดิม	
3) จัดบุคลากรที่มีความรู้		3) จัดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับ WIL
4) จัดสรรงบประมาณ	คงเดิม	
5) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์		5) สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์
1.1.2 ครูนิเทศ กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ	คงเดิม	
1.1.3 ครูที่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนตลอด 24 ชั่วโมงในโรงงาน		1.1.3 ครูที่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนในโรงงาน
1.1.4 ครูผู้สอน มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด	คงเดิม	
1.1.5 ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่บริหาร งาน การเงิน และบุคลากร	คงเดิม	
1.2 บุคลากรในสถานประกอบการ		
1.2.1 ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่จัดเตรียม		1.2.1 ผู้บริหารสถานประกอบการ มอบหมายให้ผู้จัดการฝ่ายจัดเตรียม
1) คู่มือ	คงเดิม	

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
2) อุปกรณ์ สื่อ	คงเดิม	
3) เตรียมสถานที่จัดการสอนและการฝึก	คงเดิม	
1.2.2 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่	คงเดิม	
1) จัดระเบียบเกี่ยวกับการฝึก	คงเดิม	
2) เวลาฝึกและเวลาพัก		2) กำหนดเวลาฝึกและเวลาพัก
3) เบี่ยงเลี้ยวระหว่างการฝึก		3) กำหนดเบี่ยงเลี้ยวระหว่างการฝึก
4) เงื่อนไขการเลิกสัญญาการฝึก	คงเดิม	
1.2.3 ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน		1.2.3 ครูฝึก มีหน้าที่ให้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน
1.2.4 ผู้ช่วยครูฝึกคือรุ่นพี่ที่จบและทำงานในสถานประกอบการนั้น มีหน้าที่ประสานงานระหว่างสถานประกอบการ สถานศึกษา และผู้เรียน		1.2.4 ผู้ช่วยครูฝึก คือ ผจก.ฝ่ายหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่ประสานงานระหว่าง สถานประกอบการ สถานศึกษา และผู้เรียน
1.2.5 ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษา และรับผิดชอบการฝึกในสถานประกอบการ	คงเดิม	
1.3 องค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก		1.3.1 ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพหรือสภาวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ
1.3.1 ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ		
1.3.2 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ออกใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อนักเรียนผ่านการฝึกอาชีพ		1.3.2 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดออกใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานเมื่อผ่านการทดสอบ
1.3.3 หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ		1.3.3 หน่วยงานประกันคุณภาพ จาก สอศ. ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ
1.3.4 ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ประเมินผล การจัดการศึกษา	คงเดิม	
2. วัตถุประสงค์	คงเดิม	
2.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตรงความต้องการสถานประกอบการ	คงเดิม	
2.2 ผู้เรียนมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญในลักษณะงาน	คงเดิม	

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
ของสถานประกอบการที่ฝึก		
2.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที	คงเดิม	
2.4 เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่ามาตรฐานแรงงานที่ไม่มีประสบการณ์	คงเดิม	
2.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงานในตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้จัดการได้ทันที		2.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เริ่มงานในตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการ
2.6 เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ	คงเดิม	

ตาราง 18 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 2
ด้านกระบวนการ ประเด็นที่ 2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 2
ด้านกระบวนการบริหาร

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
2.1 ชั้นเตรียมการ ประกอบด้วย	คงเดิม	
2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และวัสดุประสงค์	คงเดิม	
2.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความพร้อมในการจัดการศึกษา WIL	คงเดิม	
2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา สำรวจความต้องการของสถานประกอบการ	คงเดิม	
2.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนการจัดทำโครงการ ร่วมกับคณะกรรมการ		
1) เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร		1) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ครูนิเทศ ครูฝึก ครูผู้สอนและผู้ควบคุมการฝึก
2) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรและแผนการสอน		2) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรและแผนการสอน โดยมอบหมายให้ครูนิเทศและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
3) ครูนิเทศและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ		
2.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	คงเดิม	
2.1.6 สถานศึกษาประชาสัมพันธ์แนะนำเพื่อเชิญชวนผู้เรียน ให้เข้ามาสมัครเรียน	คงเดิม	
2.1.7 สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญาการฝึกอาชีพ	คงเดิม	
2.2 ขั้นตอนการ ประกอบด้วย		ย้ายไปรวมอยู่ขั้นเตรียมการข้อ 2.1.4.1 และเพิ่มครูผู้สอน
2.2.1 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย ครูนิเทศ ครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึก		
2.2.2 คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามแผนการเรียนและแผนการฝึก	คงเดิม	
2.2.3 สถานศึกษาปฐมนิเทศผู้เรียน/ประชุมผู้ปกครองเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการจัดการศึกษา WI	คงเดิม	
2.2.4 ผู้จัดการโครงการ ควบคุมดูแล ด้านงานด้านการเงิน และด้านบุคลากร	คงเดิม	
2.2.5 สถานศึกษา จัดส่งครูและผู้เรียน เข้าประจำสถานประกอบการ		2.2.5 สถานศึกษา จัดส่งครูผู้สอนและผู้เรียนเข้าประจำสถานประกอบการ
2.2.6 ครูนิเทศ เข้านิเทศการเรียนการสอน/การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ		2.2.6 ครูนิเทศ และครูที่เลี้ยงเข้านิเทศการเรียนการสอน/การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ
2.3 ขั้นสรุป ประกอบด้วย	คงเดิม	
2.3.1 สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานจัดการศึกษา WIL	คงเดิม	
1) รายวิชาตามหลักสูตร ติดตามโดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิ	คงเดิม	
2) การฝึกอาชีพ ติดตามโดย ครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึก		2) การฝึกอาชีพ ติดตาม โดยครูฝึก ผู้ช่วยครูฝึก ครูนิเทศ และผู้ควบคุมการฝึก

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
2.3.2 หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบมาตรฐาน คุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ		2.3.2 หน่วยงานประกันคุณภาพ ของ สอศ. ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแต่ละระดับ
2.3.3 สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกัน ตรวจสอบผลลัพธ์ทั้ง out put และ out come	คงเดิม	
2.3.4 สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจาก สถานประกอบการและผู้ปกครอง	คงเดิม	
2.3.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทน จากสถานประกอบการร่วมกันสรุปผลการดำเนินงาน และรายงานประจำปี	คงเดิม	

**ตาราง 19 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 3
ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ**

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
3.1 ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานศึกษา มีดังนี้	คงเดิม	
3.1.1 สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง	คงเดิม	
3.1.2 ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน	คงเดิม	
3.1.3 ผู้ปกครอง สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้	คงเดิม	
3.1.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้	คงเดิม	
3.1.5 ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้น สู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น	คงเดิม	
3.1.6 ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม ในการทำงาน	คงเดิม	
3.1.7 ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบและมีวินัย ต่อตนเองมากขึ้น	คงเดิม	
3.1.8 ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม	คงเดิม	
3.1.9 ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	คงเดิม	

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
3.2 ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของ สถานประกอบการ มีดังนี้	คงเดิม	
3.2.1 สถานประกอบการสามารถวางแผน กำลังคนได้	คงเดิม	
3.2.2 สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะ ตรงตามที่ต้องการ	คงเดิม	
3.2.3 สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ตรงในลักษณะงานของสถาน ประกอบการ	คงเดิม	
3.2.5 สถานประกอบการ ลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่าย ในการสรรหา	คงเดิม	
3.2.6 สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี	คงเดิม	
3.2.7 สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติและ เครื่องราชอิสริยาภรณ์		3.2.7 สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติ

**ตาราง 20 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 4
ด้านหลักสูตร ประเด็นที่ 4 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร**

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
4.1 ลักษณะของหลักสูตร	คงเดิม	
4.1.1 ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ.	คงเดิม	
4.1.2 จัดฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะ งานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลัง ศึกษา ต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา	คงเดิม	
4.1.3 ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี	คงเดิม	
4.1.4 หมวดยุทธศาสตร์ชีวิต มุ่งเน้นทักษะการคิดและ การตัดสินใจ	คงเดิม	
4.1.5 หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปทดลองใช้		4.1.5 หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทาง ทฤษฎีและปฏิบัติไปประยุกต์ใช้

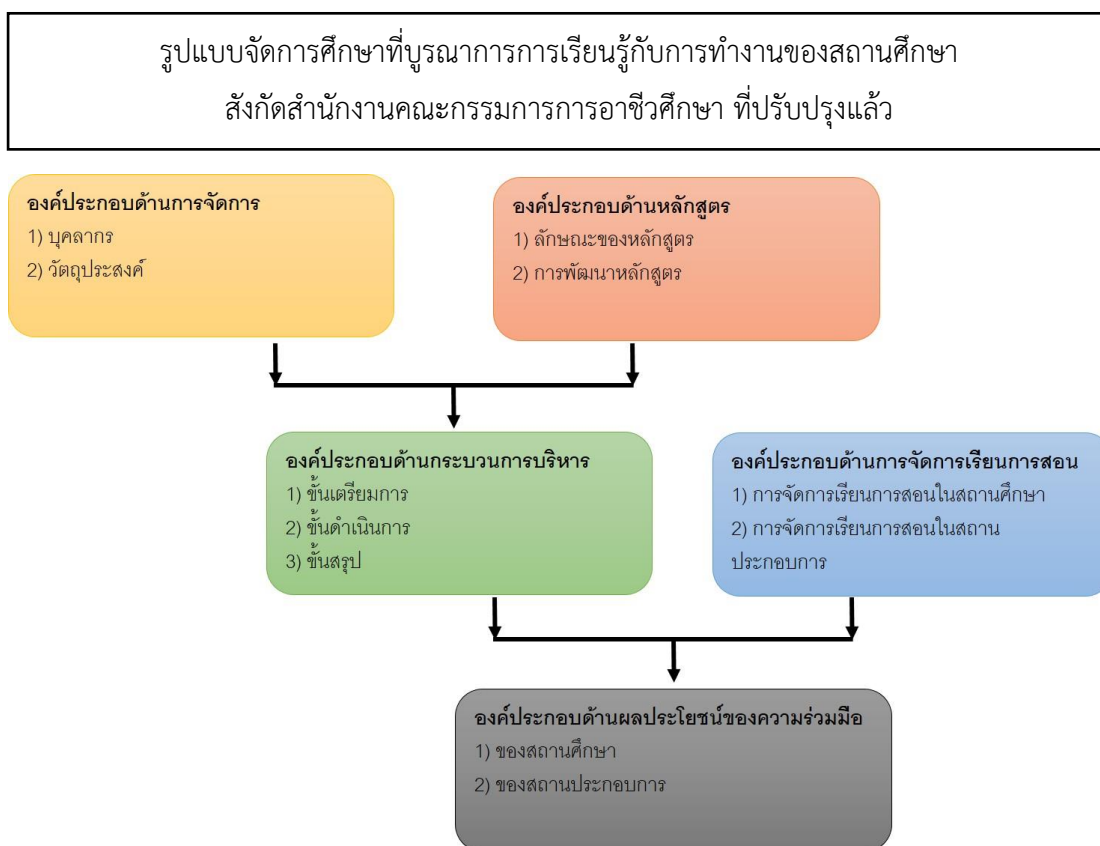
รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
4.2 การพัฒนาหลักสูตร		4.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการและสถานศึกษา
4.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ		
4.2.2 กำหนดเส้นทางอาชีพ (ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน) ในสายงานของสถานประกอบการ	คงเดิม	
4.2.3 กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่งงาน	คงเดิม	
4.2.4 กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการสถานประกอบการ		4.2.4 กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความต้องการสถานประกอบการ
4.2.5 ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ	คงเดิม	

ตาราง 21 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 5
ด้านการจัดการเรียนการสอนประเด็นที่ 5 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 5
ด้านการจัดการเรียนการสอน

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
5.1 การจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	คงเดิม	
5.1.1 การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ	คงเดิม	
1) กำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	คงเดิม	
2) กำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	คงเดิม	
3) กำหนดรูปแบบการประเมินผลที่ตรงตามสภาพจริง	คงเดิม	
5.1.2 การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน	คงเดิม	

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
5.1.3 กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตาม ในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน		5.1.3 กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตาม ในสถานประกอบการไม่น้อย 2 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน
1) ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ		1) ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน ครูพี่เลี้ยง หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถาน ประกอบการ
2) ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอน ของสถานศึกษา		2) ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนของสถานศึกษาและ สถานประกอบการ
3) ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมิน เมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร	คงเดิม	
5.1.5 สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา	คงเดิม	
1) ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ		1) ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน ครูพี่เลี้ยง หัวหน้า งานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ
2) ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอน ของสถานศึกษา		2) ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนของสถานศึกษาและ สถานประกอบการ
3) ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมิน เมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร	คงเดิม	
5.1.5 สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา	คงเดิม	
5.2 การจัดการเรียนการสอนภายในสถานประกอบการ	คงเดิม	
5.2.1 จัดทำแผนการฝึกอาชีพ	คงเดิม	
1) กำหนดภาระงานที่ชัดเจน	คงเดิม	
2) กำหนดระดับการศึกษาของผู้เรียนให้สอดคล้อง กับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ	คงเดิม	
3) กำหนดจำนวนผู้เรียน ให้เหมาะสมกับภาระงาน	คงเดิม	
4) กำหนดระยะเวลาการฝึก ให้สอดคล้องกับ สถานศึกษา		4) กำหนดช่วงเวลาการฝึกให้สอดคล้อง กับสถานศึกษา

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
5) กำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดจากสถานประกอบการ	คงเดิม	
5.2.2 จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน 3 ชั่วโมงต่อวันและสอน 6 วัน ต่อสัปดาห์		5.2.2 จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน เก็บชั่วโมงเรียนให้ได้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด
5.2.3 ทำงานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ	คงเดิม	
5.2.4 เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดของสถานประกอบการ	คงเดิม	
5.2.5 การนิเทศการฝึกอาชีพ	คงเดิม	
5.2.6 การวัดและการประเมินผล	คงเดิม	
1) ผู้ประเมินประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก		1) ผู้ประเมินประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ครูผู้สอน และครูพี่เลี้ยง
2) ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับแผนการฝึกวิชาชีพ	คงเดิม	
5.2.7 สรุปละเอียด และดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา	คงเดิม	

**ภาพ 6 แสดงรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

จากภาพ 4 แสดงการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ ประกอบด้วย

1. บุคลากร หมายถึง ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ฝ่าย ดังนี้

1.1 บุคลากรในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ได้แก่

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธาน มีหน้าที่

- 1) หนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับ WIL
- 2) จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ทีมงานทั้งหมด
- 3) จัดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับ WIL

4) จัดสรรงบประมาณ

5) สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์

1.1.2 ครูนิเทศ กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ

1.1.3 ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนในโรงงาน

1.1.4 ครูผู้สอน มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด

1.1.5 ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่บริหาร งาน การเงิน และบุคลากร

1.2 บุคลากรในสถานประกอบการ เพื่อดำเนินการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้
กับการทำงานของสถานศึกษา ได้แก่

1.2.1 ผู้บริหารสถานประกอบการมอบหมายให้ผู้จัดการฝ่ายจัดเตรียม

1) คู่มือ

2) อุปกรณ์ สื่อ

3) เตรียมสถานที่จัดการสอนและการฝึก

1.2.2 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่

1) จัดระเบียบเกี่ยวกับการฝึก

2) กำหนดเวลาฝึกและเวลาพัก

3) กำหนดเบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก

4) กำหนดเงื่อนไขการเลิกสัญญาการฝึก

1.2.3 ครูฝึก มีหน้าที่ให้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน

1.2.4 ผู้ช่วยครูฝึกคือ ผจก.ฝ่ายหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีหน้าที่ประสานงาน
ระหว่าง สถานประกอบการ สถานศึกษา และผู้เรียน

1.2.5 ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษาและรับผิดชอบการฝึกในสถาน
ประกอบการ

1.3 องค์กรภายนอกหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ประกอบด้วย

1.3.1 ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพหรือสภาวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ

1.3.2 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดออกใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน
เมื่อผ่านการทดสอบ

1.3.3 หน่วยงานประกันคุณภาพจาก สอศ. ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา
แต่ละระดับ

1.3.4 ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย ประเมินผลการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตรงความต้องการสถานประกอบการ
- 2.2 ผู้เรียนมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญในลักษณะงานของสถานประกอบการที่ฝึก
- 2.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที
- 2.4 เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่ามาตรฐานแรงงานทั่วไป
- 2.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการได้ทันที
- 2.6 เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย

1. ชั้นเตรียมการ ประกอบด้วย
 - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์
 - 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความพร้อมในการจัดการศึกษา WIL
 - 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา สำรวจความต้องการของสถานประกอบการ
 - 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนการจัดทำโครงการ ร่วมกับคณะกรรมการ
 - 1.4.1 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ครูนิเทศ ครูฝึก ครูผู้สอนและผู้ควบคุมการฝึก
 - 1.4.2 เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรและแผนการสอน โดยมอบหมายให้ครูนิเทศและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ
 - 1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
 - 1.6 สถานศึกษาประชาสัมพันธ์แนะนำเพื่อเชิญชวนผู้เรียน ให้เข้ามาสมัครเรียน
 - 1.7 สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันคัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญาการฝึกอาชีพ
2. ชั้นดำเนินการ ประกอบด้วย
 - 2.1 คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามแผนการเรียน และแผนการฝึก
 - 2.2 สถานศึกษาปฐมนิเทศผู้เรียน/ประชุมผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการจัดการศึกษา WI
 - 2.3 ผู้จัดการโครงการ ควบคุมดูแล ด้านงาน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร
 - 2.4 สถานศึกษา จัดส่งครูผู้สอนและผู้เรียนเข้าประจำสถานประกอบการ
 - 2.5 ครูนิเทศ และครูพี่เลี้ยงเข้านิเทศการเรียนการสอน/การฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ

3. ชั้นสรุป ประกอบด้วย

3.1 สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานจัดการศึกษา WIL

3.1.1 รายวิชาตามหลักสูตร ติดตามโดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และ ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.1.2 การฝึกอาชีพ ติดตามโดย ครูฝึก ผู้ช่วยครูฝึก ครุניתศและ ผู้ควบคุมการฝึก

3.2 หน่วยงานประกันคุณภาพของ สอศ. ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับ

3.3 สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันตรวจสอบผลลัพธ์ทั้ง out put และ out come

3.4 สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาทั้งจาก สถานประกอบการ และผู้ปกครอง

3.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนจากสถานประกอบการ ร่วมกัน สรุปผลการดำเนินงานและรายงานประจำปี

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานศึกษา มีดังนี้

1.1 สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง

1.2 ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน

1.3 ผู้ปกครอง สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้

1.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

1.5 ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น

1.6 ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการทำงาน

1.7 ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบและมีวินัยต่อตนเองมากขึ้น

1.8 ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม

1.9 ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

2. ผลประโยชน์จากความร่วมมือร่วมของสถานประกอบการ มีดังนี้

2.1 สถานประกอบการสามารถการวางแผนกำลังคนได้

2.2 สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ

2.3 สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงในลักษณะงานของสถานประกอบการ

2.4 สถานประกอบการสามารถพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการ

2.5 สถานประกอบการ ลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา

2.6 สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี

2.7 สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติ

องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย

1. ลักษณะของหลักสูตร

1.1 ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ.

1.2 จัดฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา

1.3 ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี

1.4 หมวดยุทธศาสตร์ชีวิต มุ่งเน้นทักษะการคิดและการตัดสินใจ

1.5 หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปประยุกต์ใช้

2. การพัฒนาหลักสูตร

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ และสถานศึกษา

2.2 กำหนดเส้นทางอาชีพ (ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน) ในสายงานของสถานประกอบการ

2.3 กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่ง

2.4 กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความต้องการสถานประกอบการ

2.5 ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. การจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

1.1 การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ

1.1.1 กำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1.2 กำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

1.1.3 กำหนดรูปแบบการประเมินผลที่ตรงตามสภาพจริง

1.2 การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน

1.3 กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการไม่น้อย 2 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน

1.4 การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

- 1.4.1 ผู้ประเมิน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูพี่เลี้ยง หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ
- 1.4.2 ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนของสถานศึกษาและสถานประกอบการ
- 1.4.3 ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร
- 1.5 สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา
2. การจัดการเรียนการสอนภายในสถานประกอบการ
 - 2.1 จัดทำแผนการฝึกอาชีพ
 - 2.1.1 กำหนดภาระงานที่ชัดเจน
 - 2.1.2 กำหนดระดับการศึกษาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ
 - 2.1.3 กำหนดจำนวนผู้เรียน ให้เหมาะสมกับภาระงาน
 - 2.1.4 กำหนดช่วงเวลาการฝึก ให้สอดคล้องกับสถานศึกษา
 - 2.1.5 กำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดจากสถานประกอบการ
 - 2.2 จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอน เก็บชั่วโมงเรียนให้ได้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด
 - 2.3 งานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ
 - 2.4 เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดของสถานประกอบการ
 - 2.5 การนิเทศการฝึกอาชีพ
 - 2.6 การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.6.1 ผู้ประเมินประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ครูผู้สอน และครูพี่เลี้ยง
 - 2.6.2 ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับแผนการฝึกวิชาชีพ
 - 2.7 สรุปคะแนน และดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้

กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการประเมินรูปแบบ เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูนิเทศ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ที่มีต่อความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการเรียนรู้งานกับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการเรียนรู้งานกับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

1. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูนิเทศ
และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 30 คน โดยจำแนกตำแหน่ง
วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 22 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

รายการ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	10	33.33
1.2 ครูนิเทศ	10	33.33
1.3 ครูผู้สอน	10	33.33
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	17	56.67
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	13	43.33
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	7	23.33
3.2 5-10 ปี	14	46.67
3.3 มากกว่า 10 ปี	9	30.00

จากตาราง 22 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน พบว่า ผู้ตอบแบบ
สอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 ประสบการณ์
ในการทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67

1.2 ผลประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตาราง 23 แสดงระดับความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบ
การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ด้านการจัดการ	4.62	0.46	มากที่สุด	4.37	0.50	มาก
2. ด้านกระบวนการบริหาร	4.74	0.35	มากที่สุด	4.41	0.49	มาก
3. ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ	4.70	0.42	มากที่สุด	4.31	0.42	มาก
4. ด้านหลักสูตร	4.60	0.45	มากที่สุด	4.46	0.46	มากที่สุด
5. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.75	0.31	มากที่สุด	4.42	0.47	มาก
รวม	4.68	0.56	มากที่สุด	4.39	0.62	มาก

จากตาราง 23 พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูนิเทศ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ทุกรายการ

ตาราง 24 แสดงผลการประเมินฯ ด้านการจัดการ โดยภาพรวม

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านการจัดการ โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ด้านบุคลากรในสถานศึกษา	4.57	0.68	มากที่สุด	4.44	0.71	มาก
2. ด้านบุคลากรในสถานประกอบการ	4.60	0.59	มากที่สุด	4.31	0.73	มาก
3. องค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	4.42	0.90	มาก	4.15	0.83	มาก
4. วัตถุประสงค์	4.82	0.38	มากที่สุด	4.57	0.49	มากที่สุด
รวม	4.61	0.65	มากที่สุด	4.38	0.71	มาก

จากตาราง 24 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของด้านการจัดการ โดยภาพรวม พบว่าความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$)

ตาราง 25 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านบุคลากรในสถานศึกษา

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านการจัดการ ในด้านบุคลากรในสถานศึกษา

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธาน มีหน้าที่กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับ WIL	4.63	0.48	มากที่สุด	4.43	0.56	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธาน มีหน้าที่จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจทีมงานทั้งหมด	4.43	0.84	มาก	4.43	0.84	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธาน มีหน้าที่จัดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับ WIL	4.17	0.78	มาก	4.23	0.80	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธาน มีหน้าที่จัดสรรงบประมาณ	4.40	0.88	มาก	4.20	0.83	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธาน มีหน้าที่สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์	4.37	0.87	มาก	3.93	0.68	มาก
6. ครูนิเทศ กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนในโรงงาน	4.73	0.44	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
8. ครูผู้สอน มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
9. ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่บริหารงาน การเงิน และบุคลากร	4.40	0.49	มาก	4.33	0.65	มาก
รวม	4.57	0.68	มากที่สุด	4.44	0.71	มาก

จากตาราง 25 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านการจัดการ ในด้านบุคลากร ในสถานศึกษา พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ ครูนิเทศ กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียนในการฝึกอาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ ครูผู้สอน มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ ครูนิเทศ กำกับติดตามดูแล และประเมินผลผู้เรียน ในการฝึกอาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนในโรงงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$)

ตาราง 26 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านบุคลากรในสถานประกอบการ

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ด้านการจัดการ ในด้านบุคลากรในสถานประกอบการ

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานประกอบการมอบหมาย ให้ผู้จัดการฝ่ายจัดเตรียม คู่มือ	4.47	0.50	มาก	3.47	0.62	มาก
2. ผู้บริหารสถานประกอบการมอบหมาย ให้ผู้จัดการฝ่ายจัดเตรียม อุปกรณ์ สื่อ	4.43	0.50	มาก	4.27	0.73	มาก
3. ผู้บริหารสถานประกอบการมอบหมาย ให้ผู้จัดการฝ่ายจัด เตรียมสถานที่จัดการสอน และการฝึก	5.00	0.00	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด
4. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่ จัดระเบียบ เกี่ยวกับการฝึก	4.73	0.44	มากที่สุด	4.50	0.50	มากที่สุด
5. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่ กำหนดเวลา ฝึกและเวลาพัก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่ กำหนดเบี้ย เลี้ยงระหว่างการฝึก	4.13	0.81	มาก	3.87	0.62	มาก
7. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่ เงื่อนไข การเลิกสัญญาการฝึก	4.73	0.44	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
8. ครูฝึก มีหน้าที่ให้ความเข้าใจ ในกระบวนการทำงาน	4.70	0.46	มากที่สุด	4.50	0.50	มากที่สุด
9. ผู้ช่วยครูฝึกคือ ผวก.ฝ่ายหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมายมีหน้าที่ประสานงานระหว่าง สถานประกอบการสถานศึกษา และผู้เรียน	4.13	0.81	มาก	4.13	0.81	มาก
10. ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับ สถานศึกษาและรับผิดชอบการฝึก ในสถานประกอบการ	4.63	0.55	มากที่สุด	4.10	0.83	มาก
รวม	4.60	0.59	มากที่สุด	4.31	0.73	มาก

จากตาราง 26 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านการจัดการ ในด้านบุคลากร
ในสถานประกอบการ พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และมีความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร
สถานประกอบการมอบหมายให้ผู้จัดการฝ่ายจัด เตรียมสถานที่จัดการสอนและการฝึก อยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่ กำหนดเวลาฝึกและเวลาพัก อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่
กำหนดเวลาฝึกและเวลาพัก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการ
มอบหมายให้ผู้จัดการฝ่ายจัด เตรียมสถานที่จัดการสอนและการฝึก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$)

ตาราง 27 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านองค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านการจัดการ ในด้านองค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพหรือสภาวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ	4.47	0.50	มาก	4.20	0.40	มาก
2. สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ออกไปรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อผ่านการทดสอบ	4.07	1.34	มาก	3.80	1.22	มาก
3. หน่วยงานประกันคุณภาพจาก สอศ. ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับ	4.40	0.88	มาก	4.13	0.81	มาก
4. ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ประเมินผลการจัดการศึกษา	4.73	0.44	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
รวม	4.42	0.90	มาก	4.15	0.83	มาก

จากตาราง 27 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านการจัดการ ในด้านองค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ประเมินผลการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพหรือสภาวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ประเมินผลการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา ได้แก่ ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพหรือสภาวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

ตาราง 28 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านวัตถุประสงค์

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านการจัดการ ในด้านวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐาน วิชาชีพ และตรงความต้องการ สถานประกอบการ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
2. ผู้เรียนมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญ ในลักษณะงานของสถานประกอบการที่ฝึก	4.73	0.44	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชา ที่ฝึกอาชีพได้ทันที	5.00	0.00	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่า มาตรฐานแรงงานที่ไม่มีประสบการณ์	4.70	0.46	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เริ่มงาน ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการ	4.83	0.37	มากที่สุด	4.50	0.50	มากที่สุด
6. เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.57	0.50	มากที่สุด
รวม	4.82	0.38	มากที่สุด	4.57	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 28 ผลการประเมินความเป็นไปได้ด้านการจัดการ ในด้านวัตถุประสงค์ พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตรงความต้องการสถานประกอบการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา ได้แก่ เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตรงความต้องการสถานประกอบการ

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$)

ตาราง 29 แสดงผลการประเมินฯ ด้านกระบวนการบริหาร โดยภาพรวม

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหาร โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ชั้นเตรียมการ	4.71	0.59	มากที่สุด	4.33	0.66	มาก
2. ชั้นดำเนินการ	4.75	0.55	มากที่สุด	4.49	0.61	มาก
3. ชั้นสรุป	4.77	0.46	มากที่สุด	4.41	0.57	มาก
รวม	4.74	0.54	มากที่สุด	4.39	0.62	มาก

จากตาราง 29 ผลการประเมินความเป็นไปได้ด้านกระบวนการบริหาร โดยภาพรวม พบว่า
ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$)

ตาราง 30 แสดงผลการประเมินฯ ในชั้นเตรียมการ

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหาร ในชั้นเตรียมการ

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และ วัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความพร้อม ในการจัดการศึกษา WIL	4.37	0.91	มาก	3.87	0.62	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษา สำรวจความต้องการ ของสถานประกอบการ	4.73	0.44	มากที่สุด	3.83	0.64	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
4. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ครูนิเทศ ครูฝึก ครูผู้สอนและ ผู้ควบคุมการฝึก	4.77	0.42	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
5. เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรและ แผนการสอน โดยมอบหมายให้ครูนิเทศและ ครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียน การสอนร่วมกับสถานประกอบการ	4.70	0.46	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือ (MOU)	5.00	0.00	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
7. สถานศึกษาประชาสัมพันธ์แนะนำ เพื่อเชิญชวนผู้เรียน ให้เข้ามาสมัครเรียน	4.73	0.44	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
8. สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกัน คัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญาการฝึกอาชีพ	4.40	0.88	มาก	4.10	0.83	มาก
รวม	4.71	0.59	มากที่สุด	4.33	0.66	มาก

จากตาราง 30 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านกระบวนการบริหาร ในขั้นเตรียมการ พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$)

ตาราง 31 แสดงผลการประเมินฯ ในชั้นดำเนินการ

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหาร ในชั้นดำเนินการ

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการ จัดการเรียนการสอน ตามแผนการเรียนและ แผนการฝึก	5.00	0.00	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
2. สถานศึกษาปฐมนิเทศผู้เรียน/ประชุม ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม ในการเข้าร่วมโครงการการจัดการศึกษา WIL	5.00	0.00	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
3. ผู้จัดการโครงการ ควบคุมดูแล ด้านงาน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร	4.67	0.47	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
4. สถานศึกษา จัดส่งครูผู้สอนและผู้เรียน เข้าประจำสถานประกอบการ	4.37	0.91	มาก	4.10	0.83	มาก
5. ครูนิเทศ และครูพี่เลี้ยงเข้านิเทศการเรียน การสอน/การฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ	4.73	0.44	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
รวม	4.75	0.55	มากที่สุด	4.49	0.61	มาก

จากตาราง 31 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านกระบวนการบริหาร ในชั้นดำเนินการ พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามแผนการเรียนและแผนการฝึก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาปฐมนิเทศผู้เรียน/ประชุมผู้ปกครองเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการการจัดการศึกษา WIL อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ คณะกรรมการปฏิบัติตามแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนและแผนการฝึก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาปฐมนิเทศผู้เรียน/ประชุมผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการการจัดการศึกษา WIL อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)

ตาราง 32 แสดงผลการประเมินฯ ในชั้นสรุป

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหาร ในชั้นสรุป

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผล การดำเนินงาน รายวิชาตามหลักสูตร ติดตามโดย ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิ	4.73	0.44	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
2. สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผล การดำเนินงาน การฝึกอาชีพ ติดตาม โดยครูฝึก ผู้ช่วยครูฝึก ครูนิเทศและ ผู้ควบคุมการฝึก	5.00	0.00	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
3. หน่วยงานประกันคุณภาพของ สอศ. ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
4. สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันตรวจสอบผลลัพธ์ ทั้ง out put และ out come	4.63	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
5. สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจาก สถานประกอบการและผู้ปกครอง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและ ตัวแทนจากสถานประกอบการ ร่วมกันสรุป ผลการดำเนินงานและรายงานประจำปี	4.60	0.61	มากที่สุด	3.93	0.63	มาก
รวม	4.77	0.46	มากที่สุด	4.41	0.57	มาก

จากตาราง 32 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านกระบวนการบริหาร ในชั้นสรุป พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่

สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงาน การฝึกอาชีพ ติดตามโดย ครูฝึก ผู้ช่วยครูฝึก ครูนิเทศและผู้ควบคุมการฝึก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจากสถานประกอบการและผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงาน การฝึกอาชีพ ติดตาม โดยครูฝึก ผู้ช่วยครูฝึก ครูนิเทศและผู้ควบคุมการฝึก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาทั้งจาก สถานประกอบการและผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$)

ตาราง 33 แสดงผลการประเมินฯ ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ โดยภาพรวม

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ผลประโยชน์ของสถานศึกษาจากความร่วมมือ	4.70	0.56	มากที่สุด	4.37	0.59	มาก
2. ผลประโยชน์ของสถานประกอบการ จากความร่วมมือ	4.69	0.48	มากที่สุด	4.24	0.44	มาก
รวม	4.70	0.53	มากที่สุด	4.32	0.54	มาก

จากตาราง 33 ผลการประเมินความเป็นไปได้ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ โดยภาพรวม พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$)

ตาราง 34 แสดงผลการประเมินฯ จากความร่วมมือของสถานศึกษา

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ ในด้านผลประโยชน์
จากความร่วมมือของสถานศึกษา

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน	4.63	0.55	มากที่สุด	4.27	0.68	มาก
3. ผู้ปกครอง สามารถลดภาระค่าใช้จ่าย ในการศึกษาได้	4.37	0.91	มาก	4.10	0.83	มาก
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
5. ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าว ขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น	4.67	0.47	มากที่สุด	4.10	0.40	มาก
6. ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะ ที่เหมาะสมในการทำงาน	4.60	0.61	มากที่สุด	4.37	0.55	มาก
7. ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบ และมีวินัยต่อตนเองมากขึ้น	4.63	0.55	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
8. ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม	4.73	0.44	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
9. ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	4.67	0.54	มากที่สุด	4.40	0.49	มาก
รวม	4.70	0.56	มากที่สุด	4.37	0.59	มาก

จากตาราง 34 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ
ในด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือของสถานศึกษา พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.70$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาสามารถ

จัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมา ได้แก่ ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$)

ตาราง 35 แสดงผลการประเมินฯ จากความร่วมมือของสถานประกอบการ

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ ในด้านผลประโยชน์ จากความร่วมมือของสถานประกอบการ

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. สถานประกอบการสามารถการวางแผนกำลังคนได้	4.67	0.47	มากที่สุด	4.13	0.34	มาก
2. สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ	4.70	0.53	มากที่สุด	4.17	0.37	มาก
3. สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรง ในลักษณะงานของสถานประกอบการ	4.73	0.44	มากที่สุด	4.20	0.40	มาก
4. สถานประกอบการ ลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา	4.63	0.55	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
5. สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี	4.67	0.47	มากที่สุด	4.10	0.40	มาก
6. สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติ	4.77	0.42	มากที่สุด	4.40	0.49	มาก
รวม	4.69	0.48	มากที่สุด	4.24	0.44	มาก

จากตาราง 35 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ ในด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือของสถานประกอบการ พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมา ได้แก่ สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงในลักษณะงานของสถานประกอบการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) และ

มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ สถานประกอบการ ลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา ได้แก่ สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$)

ตาราง 36 แสดงผลการประเมินฯ ด้านหลักสูตร โดยภาพรวม

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านหลักสูตร โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ลักษณะของหลักสูตร	4.63	0.50	มากที่สุด	4.61	0.49	มากที่สุด
2. การพัฒนาหลักสูตร	4.57	0.52	มากที่สุด	4.31	0.63	มาก
รวม	4.60	0.51	มากที่สุด	4.46	0.58	มาก

จากตาราง 36 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านหลักสูตร โดยภาพรวม พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$)

ตาราง 37 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านลักษณะของหลักสูตร

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านหลักสูตร ในด้านลักษณะของหลักสูตร

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ.	4.70	0.46	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
2. จัดฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับ สาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา ต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา	4.67	0.47	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
3. ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี	4.73	0.44	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
4. หมวดวิชาทักษะชีวิต มุ่งเน้นทักษะการคิด และการตัดสินใจ	4.43	0.50	มาก	4.47	0.50	มาก
5. หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปประยุกต์ใช้	4.63	0.55	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
รวม	4.63	0.50	มากที่สุด	4.61	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 37 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านหลักสูตร ในด้านลักษณะของหลักสูตร พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช.-ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ. อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ จัดฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียน หรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา ต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช. - ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)

ตาราง 38 แสดงผลการประเมินฯ ในด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ด้านหลักสูตร ในด้านการพัฒนาหลักสูตร

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการ ของสถานประกอบการ และสถานศึกษา	4.70	0.46	มากที่สุด	4.37	0.55	มาก
2. กำหนดเส้นทางอาชีพ (ความก้าวหน้า ในตำแหน่งงาน) ในสายงานของสถานประกอบการ	4.73	0.44	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
3. กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่งงาน	4.67	0.47	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
4. กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุง วิชาเดิม หรือพัฒนารายวิชาใหม่ ให้สอดคล้อง กับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและ ความต้องการสถานประกอบการ	4.37	0.55	มาก	4.17	0.73	มาก
5. ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ในสถานประกอบการ	4.40	0.55	มาก	4.13	0.76	มาก
รวม	4.57	0.52	มากที่สุด	4.31	0.63	มาก

จากตาราง 38 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านหลักสูตร ในด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ กำหนดเส้นทางอาชีพ (ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน) ในสายงานของสถานประกอบการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ และสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่งงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา ได้แก่ กำหนดเส้นทางอาชีพ (ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน) ในสายงานของสถานประกอบการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

ตาราง 39 แสดงผลการประเมินฯ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. การจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	4.76	0.43	มากที่สุด	4.46	0.51	มาก
2. การจัดการเรียนการสอนภายใน สถานประกอบการ	4.72	0.50	มากที่สุด	4.37	0.59	มาก
รวม	4.74	0.47	มากที่สุด	4.41	0.56	มาก

จากตาราง 39 ผลการประเมินความเป็นไปได้ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$)

ตาราง 40 แสดงผลการประเมินฯ การเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยกำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
2. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยกำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
3. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยกำหนดรูปแบบการประเมินผลที่ตรงตามสภาพจริง	4.67	0.47	มากที่สุด	4.40	0.49	มาก
4. การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน	4.70	0.46	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
5. กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการไม่น้อย 2 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน	4.73	0.44	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
6. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ประเมิน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูพี่เลี้ยง หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.37	0.55	มาก
7. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ โดยประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนของสถานศึกษาและสถานประกอบการ	4.70	0.46	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
8. การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ โดยประเมินมาตรฐานวิชาชีพประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร	4.67	0.47	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
9. สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา	4.73	0.44	มากที่สุด	4.37	0.55	มาก
รวม	4.76	0.43	มากที่สุด	4.46	0.51	มาก

จากตาราง 40 ผลการประเมินความเป็นไปได้ด้านการจัดการเรียนการสอน ในด้านการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยกำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยกำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐาน

การศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน โดยกำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ โดยประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

ตาราง 41 แสดงผลการประเมินฯ การเรียนการสอนภายในสถานประกอบการ

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษา ที่บูรณาการเรียนรู้งานกับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนการสอน ภายในสถานประกอบการ

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
1. จัดทำแผนการฝึกอาชีพ โดยกำหนดภาระงานที่ชัดเจน	4.70	0.46	มากที่สุด	4.07	0.80	มาก
2. จัดทำแผนการฝึกอาชีพ โดยกำหนดระดับการศึกษาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
3. จัดทำแผนการฝึกอาชีพ โดยกำหนดจำนวนผู้เรียน ให้เหมาะสมกับภาระงาน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
4. จัดทำแผนการฝึกอาชีพ โดยกำหนดช่วงเวลาการฝึก ให้สอดคล้องกับสถานศึกษา	4.70	0.46	มากที่สุด	4.33	0.60	มาก
5. จัดทำแผนการฝึกอาชีพ โดยกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดจากสถานประกอบการ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.40	0.49	มาก
6. จัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ โดยสอนเก็บชั่วโมงเรียนให้ได้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด	4.73	0.44	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
7. ทำงานในช่วงกลางวันตามกะงานของสถานประกอบการ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก
8. เรียนช่วงตอนเย็นหรือวันหยุดของสถานประกอบการ	4.73	0.44	มากที่สุด	4.47	0.50	มาก

รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล
9. การนิเทศการฝึกอาชีพ	4.13	0.81	มาก	3.80	0.65	มาก
10. การวัดและการประเมินผล โดยผู้ประเมิน ประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ครูผู้สอน และครูพี่เลี้ยง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.73	0.44	มาก
11. การวัดและการประเมินผล โดยประเมิน สมรรถนะวิชาชีพตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับแผนการฝึกวิชาชีพ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.40	0.49	มาก
12. สรุปละเอียด และดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
รวม	4.72	0.50	มากที่สุด	4.37	0.59	มาก

จากตาราง 41 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนการสอนภายในสถานประกอบการ พบว่า ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีเป็นประโยชน์สูงสุด ได้แก่ จัดทำแผนการฝึกอาชีพ โดยกำหนดจำนวนผู้เรียน ให้เหมาะสมกับภาระงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ จัดทำแผนการฝึกอาชีพ โดยกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา ให้เกิดจากสถานประกอบการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ การวัดและการประเมินผล โดยผู้ประเมิน ประกอบด้วย ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ครูผู้สอน และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ สรุปละเอียด และดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$)

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์การศึกษา เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 2 คน

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 นำข้อมูลแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 มากร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสม การใช้ภาษาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ โครงร่างวิทยานิพนธ์ ร่างรูปแบบฯ และประเด็นการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ในสถานศึกษา แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 10 คน และครูนิเทศ จำนวน 10 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และแบบประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากสถานประกอบการที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการจัดการ 2) ด้านกระบวนการบริหาร 3) ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ 4) ด้านหลักสูตร 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการจัดการ 2) ด้านกระบวนการบริหาร 3) ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ 4) ด้านหลักสูตร 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับ การทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ มี 2 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการบริหาร มี 3 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ มี 2 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร มี 2 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 5 ด้านหลักสูตร มี 2 องค์ประกอบย่อย และผลการตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสม

3. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการตรวจสอบของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 ด้านการจัดการ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับธานินทร ศรีชมภู (2557) นำเสนอการวิจัยพัฒนา โดยทำการศึกษารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ 2) รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) คณะกรรมการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา บริหารงานระบบทวิภาคีในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1.1) คณะกรรมการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี 1.2) หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 7 หน้าที่ 2) ขอบข่ายงานการบริหารงาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 8 ภารกิจ 3) กระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำหรือการสั่งการ การลงมือปฏิบัติ การควบคุมตรวจสอบ และประเมิน และการปรับปรุงและพัฒนา 4) สมรรถนะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3 สมรรถนะ และ 5) ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

3) การประเมินรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี โดย ชีรวิฑูร ชมใจ (2554) ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีประกอบด้วยความร่วมมือ 4 ด้าน 1) ด้านนโยบายและบทบาทหน้าที่ 2) ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านระดมทรัพยากร ซึ่งแต่ละด้านมีโอกาสความเป็นไปได้ของการนำรูปการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีไปใช้ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับวรวิทย์ ศรีตระกูล (2556) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย ผลวิจัย พบว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย พบว่า มีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1.1) การวางแผน 1.2) การจัดหน่วยงาน 1.3) การจัดบุคลากร 1.4) การอำนวยความสะดวก 1.5) การประสานงาน 1.6) การรายงาน และ 1.7) การจัดงบประมาณ 2) ด้านหลักสูตร มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 2.1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2.2) คู่มือการเรียนการสอน 2.3) การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และ 2.4) การปรับปรุงหลักสูตร 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 3.1) วิธีการจัดการเรียนการสอน 3.2) วิธีการวัดผลและประเมินผล 3.3) เนื้อหาวิชา/สาระการเรียนรู้ 3.5) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 3.6) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ 4) ด้านการฝึกงาน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 4.1) สถานศึกษา 4.2) สถานประกอบการ และ 5) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 5.1) ความร่วมมือก่อนฝึกงาน 5.2) ความร่วมมือระหว่างฝึกงานในสถานประกอบการ และ 5.3) ความร่วมมือหลังฝึกงานในสถานประกอบการ

1.2 ด้านกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนดำเนินการ และขั้นสรุป ซึ่งสอดคล้องกับธานินทร์ ศรีชมภู (2557) นำเสนอการวิจัยพัฒนา โดยทำการศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ 2) รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) คณะกรรมการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา บริหารงานระบบทวิภาคีในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1.1) คณะกรรมการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 1.2) หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 7 หน้าที่ 2) ขอบข่ายงานการบริหารงาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 8 ภารกิจ 3) กระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำหรือการสั่งการ การลงมือปฏิบัติ การควบคุมตรวจสอบและประเมิน และการปรับปรุงและพัฒนา 4) สมรรถนะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3 สมรรถนะ และ 5) ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) การประเมินรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี โดย ธีรวิทย์ ชมใจ (2554) ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีประกอบด้วยความร่วมมือ 4 ด้าน 1) ด้านนโยบายและบทบาทหน้าที่ 2) ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านระดมทรัพยากร ซึ่งแต่ละด้านมีโอกาสความเป็นไปได้ของการนำรูปการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีไปใช้ในระดับมาก

1.3 ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ ผลประโยชน์จากความร่วมมือในส่วนของสถานศึกษา และผลประโยชน์จากความร่วมมือในส่วนของสถานประกอบการ สอดคล้องกับวรวิทย์ ศรีตระกูล (2556) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย ผลวิจัย พบว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย พบว่า มีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1.1) การวางแผน 1.2) การจัดหน่วยงาน 1.3) การจัดบุคลากร 1.4) การอำนวยความสะดวก 1.5) การประสานงาน 1.6) การรายงาน และ 1.7) การจัดงบประมาณ 2) ด้านหลักสูตร มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 2.1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2.2) คู่มือการเรียนการสอน

2.3) การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และ 2.4) การปรับปรุงหลักสูตร 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน
 มืองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 3.1) วิธีการจัดการเรียนการสอน 3.2) วิธีการวัดผลและประเมินผล 3.3) เนื้อหา
 วิชา/สาระการเรียนรู้ 3.5) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 3.6) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ 4) ด้านการฝึกงาน
 มืองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 4.1) สถานศึกษา 4.2) สถานประกอบการ และ 5) ด้านความร่วมมือระหว่าง
 สถานประกอบการ มืองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 5.1) ความร่วมมือก่อนฝึกงาน 5.2) ความร่วมมือระหว่าง
 ฝึกงานในสถานประกอบการ และ 5.3) ความร่วมมือหลังฝึกงานในสถานประกอบการ สอดคล้องกับ
 สัตหีบโมเดล เป็นตัวอย่างของการจัดการศึกษาตามรูปแบบของ WIL (Work Integrated Learning)
 “สัตหีบโมเดล” วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบเป็นผู้ริเริ่ม รูปแบบการเรียนการสอนที่จัดขึ้นจากการประสาน
 ความร่วมมือกันในลักษณะไตรภาคี คือ ภาคีที่ 1 คือสถานประกอบการ ภาคีที่ 2 คือองค์กรวิชาชีพ
 ภาคีที่ 3 คือสถานศึกษา ทั้งสามภาคีนี้ทำหน้าที่กำหนดโครงสร้างหลักสูตร และออกแบบกระบวนการ
 เรียนรู้ เพื่อสร้างบุคลากรที่ครบเครื่องทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ตอบสนองความต้องการของ
 สถานประกอบการ ลดช่องว่างความต้องการแรงงานของสถานประกอบการกับความต้องการศึกษาต่อ
 ของนักศึกษาและเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของประเทศ สัตหีบโมเดลจัดหลักสูตรและกระบวนการ
 เรียนรู้ โดยเน้นการออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและผู้เรียน ภายใต้
 หลักสูตร “S-M-L” S หมายถึง หลักสูตรระยะสั้น (Small Plan) ใช้เวลาเรียน 2 ปี M หมายถึง หลักสูตร
 ระยะปานกลาง (Middle Plan) ใช้เวลาเรียน 3 ปี และ L หมายถึง หลักสูตรระยะยาว (Large Plan)
 ใช้เวลาเรียน 5 ปี สอดคล้องกับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
 (อภิญา พุนทรัพย์, 2561) จัดการศึกษาตามรูปแบบของ WIL (Work Integrated Learning) ก็ได้รับ
 การนำมาปรับใช้ในโดยร่วมมือกับสถานประกอบการ บริษัทเบทาโกร จำกัด (มหาชน) “โครงการ
 ความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนและวิจัยแบบบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated
 Learning: WIL) เป็นโครงการที่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้อาจารย์และ
 นักศึกษาได้ไปปฏิบัติงานจริงในเครือเบทาโกรควบคู่กับการเรียนการสอนในห้องเรียนและงานวิจัย
 อุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาจารย์และนักศึกษาสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
 ภายใต้การแนะนำจากผู้ที่มีประสบการณ์ และยังเป็นการฝึกให้อาจารย์และนักศึกษาได้เรียนรู้
 การทำงานร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร และระบบการทำงานในภาคอุตสาหกรรม
 ซึ่งไม่สามารถหาได้ในห้องเรียนหรือห้องทดลอง และส่งผลให้อาจารย์และนักศึกษามีการพัฒนาตนเอง
 ให้มีศักยภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมโดยรูปแบบการดำเนินงานถูกออกแบบ
 มาอย่างเป็นระบบและหมุนเวียนได้

1.4 ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ ลักษณะของหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี โดย อีรวิธ ชมใจ (2554) ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีประกอบด้วยความร่วมมือ 4 ด้าน 1) ด้านนโยบายและบทบาทหน้าที่ 2) ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านระดมทรัพยากร ซึ่งแต่ละด้านมีโอกาสความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีไปใช้ในระดับมาก สอดคล้องกับวรวิทย์ ศรีตระกูล (2556) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย ผลวิจัย พบว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย พบว่า มีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1.1) การวางแผน 1.2) การจัดหน่วยงาน 1.3) การจัดบุคลากร 1.4) การอำนวยความสะดวก 1.5) การประสานงาน 1.6) การรายงาน และ 1.7) การจัดงบประมาณ 2) ด้านหลักสูตร มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 2.1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2.2) คู่มือการเรียนการสอน 2.3) การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และ 2.4) การปรับปรุงหลักสูตร 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 3.1) วิธีการจัดการเรียนการสอน 3.2) วิธี การวัดผลและประเมินผล 3.3) เนื้อหาวิชา/สาระการเรียนรู้ 3.4) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 3.6) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ 4) ด้านการฝึกงาน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 4.1) สถานศึกษา 4.2) สถานประกอบการ และ 5) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 5.1) ความร่วมมือก่อนฝึกงาน 5.2) ความร่วมมือระหว่างฝึกงานในสถานประกอบการ และ 5.3) ความร่วมมือหลังฝึกงานในสถานประกอบการ

1.5 ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ สอดคล้องกับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (อภิญญา พูนทรัพย์, 2561) จัดการศึกษาตามรูปแบบของ WIL (Work Integrated Learning) ก็ได้รับการนำมาปรับใช้ในโดยร่วมมือกับสถานประกอบการ บริษัทเบทาโกร จำกัด (มหาชน) “โครงการความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนและวิจัยแบบบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning: WIL) เป็นโครงการที่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษาได้ไปปฏิบัติงานจริงในเครือเบทาโกรควบคู่กับการเรียนการสอนในห้องเรียนและงานวิจัยอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาจารย์และนักศึกษาศึกษาสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริงภายใต้การแนะนำจากผู้ที่มีประสบการณ์ และยังเป็น การฝึกให้อาจารย์และนักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร และระบบการทำงานในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งไม่สามารถหาได้ในห้องเรียนหรือห้องทดลอง และส่งผลให้อาจารย์และนักศึกษามีการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม

โดยรูปแบบการดำเนินงานถูกออกแบบมาอย่างเป็นระบบและหมุนเวียนได้ สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยพะเยา เป็นมหาวิทยาลัยในภาคเหนือได้เล็งเห็นความสำคัญของระบบ WIL ในรูปสหกิจศึกษา ในคู่มือสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยได้ระบุไว้ชัดเจนว่า สหกิจศึกษา (Co-operative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรง โดยการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (Work-Based Learning) เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานตามหลัก “เรียนจากการทำ” (Learning by Doing) โดยที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ไปปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการอย่างเป็นระบบก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งนิสิตต้องปฏิบัติงานจริงแบบเต็มเวลา ตรงตามสาขาวิชาชีพ และเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการ เสมือนหนึ่งเป็นเจ้าของที่หรือพนักงานปฏิบัติงานชั่วคราว สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ มี 2 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการบริหาร มี 3 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ มี 2 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร มี 2 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 5 ด้านหลักสูตร มี 2 องค์ประกอบย่อย และผลการตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบรรพวิทย์ ศรีตระกูล (2556) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย ผลวิจัย พบว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย พบว่า มีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1.1) การวางแผน 1.2) การจัดหน่วยงาน 1.3) การจัดบุคลากร 1.4) การอำนวยความสะดวก 1.5) การประสานงาน 1.6) การรายงาน และ 1.7) การจัดงบประมาณ 2) ด้านหลักสูตร มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 2.1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2.2) คู่มือการเรียนการสอน 2.3) การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และ 2.4) การปรับปรุงหลักสูตร 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 3.1) วิธีการจัดการเรียนการสอน 3.2) วิธีการวัดผลและประเมินผล 3.3) เนื้อหาวิชา/สาระการเรียนรู้ 3.5) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 3.6) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ 4) ด้านการฝึกงาน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 4.1) สถานศึกษา 4.2) สถานประกอบการ และ 5) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 5.1) ความร่วมมือก่อนฝึกงาน 5.2) ความร่วมมือระหว่างฝึกงานในสถานประกอบการ และ 5.3) ความร่วมมือหลังฝึกงานในสถานประกอบการ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ

การอาชีวศึกษา (2557) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ว่าเป็นการจัดการศึกษา วิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยผู้เรียน ใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ โดยมีการจัดแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ การฝึกทำงาน การวัดผล และการประเมินผลเพื่อมุ่งเน้นผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี ให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจมีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัยที่เหมาะสม ปฏิบัติงานได้จริง ปฏิบัติงานที่ใช้เทคนิคในการทำงาน สร้างและพัฒนางาน วางแผน จัดการพัฒนา ตนเอง และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ให้มีความก้าวหน้าในทางวิชาการและวิชาชีพ มีสมรรถนะนำไปปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพอิสระได้ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพและมาตรฐาน สมรรถนะของสาขาวิชานั้นๆ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผน การศึกษาแห่งชาติ

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการ ทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการประเมินความเป็น ประโยชน์และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง โดยภาพรวม พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับ มากและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากรูปแบบการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ตลอดจนการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินความเป็น ประโยชน์และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและครูนิเทศ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับธานินทร์ ศรีชมภู (2557) นำเสนอการวิจัยพัฒนาโดยทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูล เชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลิต และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ 2) รูปแบบการบริหารงาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) คณะกรรมการสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา บริหารงานระบบทวิภาคีในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1.1) คณะกรรมการการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี 1.2) หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 7 หน้าที่ 2) ขอบข่ายงานการบริหารงาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 8 ภารกิจ 3) กระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำหรือการสั่งการ การลงมือปฏิบัติ การควบคุมตรวจสอบ และประเมิน และการปรับปรุงและพัฒนา 4) สมรรถนะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3 สมรรถนะ และ 5) ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

3) การประเมินรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับธีรยุทธ ชมใจ (2554) ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี ประกอบด้วย ความร่วมมือ 4 ด้าน 1) ด้านนโยบายและบทบาทหน้าที่ 2) ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านระดมทรัพยากร ซึ่งแต่ละด้านมีโอกาสความเป็นไปได้ของการนำรูปการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีไปใช้ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้ให้ประสบความสำเร็จนั้น ควรนำไปปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.2 สถานศึกษาและสถานประกอบการ ควรนำผลจากการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยและประเมินผลการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรุงเทพฯธุรกิจ. (2559). *มองลึกคุณภาพอาชีพฯ ไทย สู่ทางแก้ไขตรงจุด*. สืบค้น 13 กันยายน 2560, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/638574>
- กษิรา กาญจนพิบูลย์, และธนาสิทธิ์ เพิ่มเพียร. (2559). แนวทางปฏิบัติตามแนวการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานที่เหมาะสมกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตและความต้องการของสถานประกอบการ. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 8(3).
- ขจรศักดิ์ อินทรโสภณ, และประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2017). รูปแบบการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน. *วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรมพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 8(1).
- ขวัญชัย พานิชการ, และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารที่เหมาะสมสำหรับสถาบันการอาชีวศึกษา. *วารสารครุศาสตร์*, 41(3).
- ชนกนารถ ชื่นเชย. (2550). *รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดอกธูป พุทรมงคล. (2540). *รายงานการวิจัยวิทยาลัยเทคนิคกระบี่ ปัญหาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกลุ่มวิชาธุรกิจโรงแรมของวิทยาลัยเทคนิคกระบี่จากผลการเรียนการสอนตามสภาพภูมิอากาศ*. กระบี่: วิทยาลัยเทคนิคกระบี่.
- บรรจง พลจันทร์. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 3(2).
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561. (18 กันยายน 2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. 135 (ตอนพิเศษ 228 ง), น. 4-6.
- ปานเพชร ชินนทร, และวิเชษฐ์ พลายมาศ. (2553). *ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานสำหรับอุดมศึกษาไทย*. สืบค้น 16 กรกฎาคม 2562, จาก http://researchconference.kps.ku.ac.th/article_7/pdf/o_educ04.pdf
- พรจันทร์ พรศักดิ์กุล. (2550). *รูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (5 มีนาคม 2551). *ราชกิจจานุเบกษา*. 125 (ตอนที่ 43 ก), น. 2.

- มยุรา ศรีพงษ์วิวัฒน์. (2541). *การศึกษาปัญหาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี*
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ประเภทช่างอุตสาหกรรม
ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ราชัญ เสนาช่วย. (2560). ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรมของ
 สถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตจังหวัดสกลนคร.
วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 14(65), 143-152.
- วิทยา ดวงสินธ์. (2557). *รูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*
 (ปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมรัก ภาชีทรัพย์. (2548). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบ*
ไตรภาคีในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). *แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579.*
 กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ*
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
 พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการ*
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ: สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา.
- อนันท์ งามสะอาด. (2549). *การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้วยหลักการมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา*
วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม (ปริญญาโทปริญญาตรีบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภิญา พูลทรัพย์. (2561). *มทร. ล้านนา จับมือเบทาโกร สร้าง “นักศึกษา WIL” เรียนรู้ควบคู่*
การทำงาน. สืบค้น 30 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.rmutl.ac.th/dsk/news/>
- อัมพร พงษ์กังสนานันท์. (2550). *การพัฒนาารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษา*
ขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต (ปริญญาโทปริญญาตรีบัณฑิต).
 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Kramer, M., & Usher, A. (2011). *Work-integrated learning and career-ready students: Examining the Evidence.* N.P.: n.p.
- Harvey, L., Geall, V., & Moon, S. (1998). *Work experience: Expanding opportunities for undergraduates.* Birmingham: n.p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ
จัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา
อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรูปะชีวิน
อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ดร.พิชญ์ ตูลสุข
อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง จันดา
อดีตรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ อรุณานนท์
อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและกิจการนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นากร สร้อยสุวรรณ
ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย
7. นายบุญธรรม เกี้ยวฝัน
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคแพร่
8. นายสุชาติ กลั่นทอง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์
9. ดร.มณูญ ชื่นชม
ผู้รับใบอนุญาตวิทยาลัยเทคโนโลยีชื่นชม ไทย-เยอรมัน สระบุรี

ภาคผนวก ข แบบวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
งานวิจัย เรื่อง รูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อรายการให้เหมาะสมตาม
ความคิดเห็นของท่านโดยมีเกณฑ์

- +1 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหาในนิยามศัพท์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหาในนิยามศัพท์
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อคำถามวัดไม่ตรงตามเนื้อหาในนิยามศัพท์

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
1. โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับ การทำงานของสถานศึกษา เป็นอย่างไร 1.1 โครงสร้างของคณะกรรมการ เป็นอย่างไร ประกอบด้วยใครบ้าง กี่คน 1.2 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ทำอะไรบ้าง				
2. ขอบข่ายของงาน การจัดการศึกษาที่บูรณาการ การเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีงานใดบ้าง ที่จะส่งเสริมการจัดการศึกษา (WIL) ให้บรรลุเป้าหมาย				
3. นโยบายและวัตถุประสงค์ ในการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการ				
4. เรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา กำหนดไว้ อย่างไรบ้าง				

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
1. การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ผู้นำทำอะไรบ้าง มีบทบาทอย่างไรบ้าง				
2. การวางแผนการเพื่อการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ดำเนินการอย่างไรบ้าง				
3. การดำเนินการ จัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษาของท่านมีแนวปฏิบัติอย่างไร				
4. การควบคุมตรวจสอบและประเมินผล การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ใช้วิธีการใดบ้าง อย่างไร				
5. การปรับปรุงและพัฒนาจากการ ประเมินการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติอย่างไรบ้างองค์ประกอบที่ 3 ด้านความร่วมมือทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา				

องค์ประกอบที่ 3 ด้านความร่วมมือทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
1. ความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆในสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับ การทำงานของสถานศึกษา มีการสนับสนุน ในด้านใดบ้าง อย่างไร				
2. สถานประกอบการเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับ การทำงานของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง และ สถานประกอบการต้องมีการเตรียมความพร้อม ในด้านใดบ้าง				
3. องค์กรวิชาชีพมีบทบาทและความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับ การทำงานของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง				

องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร

ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
1. หลักสูตร การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้ กับการทำงานของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นอย่างไร มีองค์ประกอบหลักสูตรอย่างไรบ้าง มีแนวทางพัฒนา หลักสูตร WIL อย่างไรบ้าง				
2. สถานศึกษา สถานประกอบการ และองค์กรวิชาชีพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ในการจัดการศึกษา ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง				

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
1. การเตรียมความพร้อมของครูผู้สอน ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีการดำเนินการอย่างไร				
2. การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีการดำเนินการอย่างไร				
3. การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะสมรรถนะทางวิชาชีพตามหลักสูตร ดำเนินการอย่างไรบ้าง อะไรบ้าง ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างไร				
4. มีข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ของการฝึกปฏิบัติ ในสถานประกอบการอย่างไรบ้าง				

ลงชื่อ.....ผู้ทรงคุณวุฒิ
(.....)
ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1

แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาของสถาบันที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้เก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

องค์ประกอบที่ 3 ด้านความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 สอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ มา ณ โอกาสนี้

นายฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์

นิสิตในหลักสูตรการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนเศรษฐ

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วันที่สัมภาษณ์.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....-.....น.

สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ - นามสกุล.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. สถานที่ปฏิบัติงาน.....
หมายเลขโทรศัพท์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ

1. โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา เป็นอย่างไร

1.1 โครงสร้างของคณะกรรมการ เป็นอย่างไร ประกอบด้วยใครบ้าง ก็คน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ทำอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ขอบข่ายของงานการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีงานใดบ้าง ที่จะส่งเสริมการจัดการศึกษา (WIL) ให้บรรลุเป้าหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

3. นโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา กำหนดไว้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

1. การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ผู้นำทำอะไรบ้าง มีบทบาทอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. การวางแผนการเพื่อการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. การดำเนินการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษาของท่าน มีแนวปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. การควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ใช้วิธีการใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. การปรับปรุงและพัฒนาจากการประเมินผลการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 3 ด้านความร่วมมือทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

1. ความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีการสนับสนุนในด้านใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. สถานประกอบการเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง และสถานประกอบการต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. องค์กรวิชาชีพมีบทบาทและความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร

1. หลักสูตรการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นอย่างไร มีองค์ประกอบหลักสูตรอย่างไรบ้าง มีแนวทางพัฒนาหลักสูตร WIL อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. สถานศึกษา สถานประกอบการ และองค์กรวิชาชีพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. การเตรียมความพร้อมของครูผู้สอน ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ของสถานศึกษา มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการ การเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะสมรรถนะทางวิชาชีพตามหลักสูตร ดำเนินการอย่างไรบ้าง อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างไร.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 2
แบบสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้เก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

องค์ประกอบที่ 3 ด้านความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 สอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ มา ณ โอกาสนี้

นายฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์

นิสิตในหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 ภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วันที่สัมภาษณ์.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ - นามสกุล.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. สถานที่ปฏิบัติงาน.....
หมายเลขโทรศัพท์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ

1. โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา เป็นอย่างไร

1.1 โครงสร้างของคณะกรรมการ เป็นอย่างไร ประกอบด้วยใครบ้าง ก็คน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ทำอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ขอบข่ายของงานการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีงานใดบ้าง ที่จะส่งเสริมการจัดการศึกษา (WIL) ให้บรรลุเป้าหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

3. นโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา กำหนดไว้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

1. การจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ผู้นำทำอะไรบ้าง มีบทบาทอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. การวางแผนการเพื่อการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. การดำเนินการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษาของท่าน มีแนวปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. การควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา ใช้วิธีการใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. การปรับปรุงและพัฒนาจากการประเมินผลการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 3 ด้านความร่วมมือทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

1. ความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีการสนับสนุนในด้านใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. สถานประกอบการเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง และสถานประกอบการต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. องค์กรวิชาชีพมีบทบาทและความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร

1. หลักสูตรการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นอย่างไร มีองค์ประกอบหลักสูตรอย่างไรบ้าง มีแนวทางพัฒนาหลักสูตร WIL อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. สถานศึกษา สถานประกอบการ และองค์กรวิชาชีพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. การเตรียมความพร้อมของครูผู้สอน ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ของสถานศึกษา มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ ในการจัดการศึกษาที่บูรณาการ การเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะสมรรถนะทางวิชาชีพตามหลักสูตร ดำเนินการอย่างไรบ้าง อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างไร.....

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับ
การทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้
จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดของแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2. โปรดอ่านคำชี้แจงของแบบสอบถามในแต่ละตอนให้ละเอียด และขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด คำตอบที่มาจากความคิดเห็นของท่านนั้นผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบใดต่อท่านและหน่วยงานต้นสังกัดของท่าน

นายฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์

นิสิตหลักสูตรการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูนิเทศ ครูผู้สอน

2. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้

คำชี้แจง

ท่านคิดว่าความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงระดับน้อยที่สุด

ภาคผนวก ง ผลการพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้
กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบจัดการศึกษา
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
มีรายละเอียดดังนี้

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
ประเด็นที่ 1 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการ		
1. โครงสร้างของคณะกรรมการ	คงเดิม	
1.1 สถานศึกษา ประกอบด้วย	คงเดิม	
1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่		1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธาน มีหน้าที่
1) กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพัฒนา บุคลากรเกี่ยวกับ WIL	คงเดิม	
2) จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจทีมงาน ทั้งหมด	คงเดิม	
3) จัดบุคลากรที่มีความรู้		3) จัดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับ WIL
4) จัดสรรงบประมาณ	คงเดิม	
5) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์		5) สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์
1.1.2 ครูนิเทศ กำกับติดตามดูแล และประเมินผล ผู้เรียนในการฝึกอาชีพ	คงเดิม	
1.1.3 ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนตลอด 24 ชม. ในโรงงาน		1.1.3 ครูพี่เลี้ยง มีหน้าที่ดูแลผู้เรียนในโรงงาน
1.1.4 ครูผู้สอน มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้ตรงตาม หลักสูตรที่กำหนด	คงเดิม	
1.1.5 ผู้จัดการโครงการ มีหน้าที่บริหารงาน การเงิน และบุคลากร	คงเดิม	
1.2 สถานประกอบการ ประกอบด้วย		1.2.1 ผู้บริหารสถานประกอบการมอบหมาย ให้ผู้จัดการฝ่ายจัดเตรียม
1.2.1 ผู้บริหารสถานประกอบการ มีหน้าที่จัดเตรียม		
1) คู่มือ	คงเดิม	
2) อุปกรณ์ สื่อ	คงเดิม	

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
3) เตรียมสถานที่จัดการสอนและการฝึก	คงเดิม	
1.2.2 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล มีหน้าที่	คงเดิม	
1) จัดระเบียบเกี่ยวกับการฝึก	คงเดิม	
2) เวลาฝึกและเวลาพัก		2) กำหนดเวลาฝึกและเวลาพัก
3) เบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก		3) กำหนดเบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก
4) เงื่อนไขการเลิกสัญญาการฝึก	คงเดิม	
1.2.3 ครูฝึก ผ่านการเรียนรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการทำงาน		1.2.3 ครูฝึก มีหน้าที่ให้ความเข้าใจใน กระบวนการทำงาน
1.2.4 ผู้ช่วยครูฝึกคือรุ่นพี่ที่จบและทำงาน ในสถานประกอบการนั้น มีหน้าที่ประสานงาน ระหว่าง สถานประกอบการ สถานศึกษา และผู้เรียน		1.2.4 ผู้ช่วยครูฝึกคือ ผจก.ฝ่ายหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย มีหน้าที่ประสานงานระหว่าง สถานประกอบการ สถานศึกษา และผู้เรียน
1.2.5 ผู้ควบคุมการฝึก ประสานงานกับสถานศึกษา และรับผิดชอบการฝึกในสถานประกอบการ	คงเดิม	
1.3 องค์กรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ประกอบด้วย		
1.3.1 ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ		1.3.1 ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพหรือสภาวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ
1.3.2 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ออกไปรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อนักเรียน ผ่านการฝึกอาชีพ		1.3.2 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ออกไปรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อผ่านการทดสอบ
1.3.3 หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ		1.3.3 หน่วยงานประกันคุณภาพจาก สอศ. ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับ
1.3.4 ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ประเมินผลการจัดการศึกษา	คงเดิม	
2. วัตถุประสงค์ มีดังนี้	คงเดิม	
2.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตรงความต้องการสถานประกอบการ	คงเดิม	
2.2 ผู้เรียนมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญในลักษณะ งานของสถานประกอบการที่ฝึก	คงเดิม	
2.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจบการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพ	คงเดิม	

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
ได้ทันที		
2.4 เพื่อให้ผู้เรียนมีเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่ามาตรฐานแรงงานที่ไม่มีประสบการณ์	คงเดิม	
2.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเริ่มงานในตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการได้ทันที		2.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เริ่มงานในตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้จัดการ
2.6 เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียน ครูฝึก และสถานประกอบการ	คงเดิม	
ประเด็นที่ 2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการบริหาร		
2.1 ชั้นเตรียมการ ประกอบด้วย	คงเดิม	
2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย และ วัตถุประสงค์	คงเดิม	
2.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความพร้อม ในการจัดการศึกษา WIL	คงเดิม	
2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา สำรวจความต้องการ ของสถานประกอบการ	คงเดิม	
2.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนการจัดทำ โครงการร่วมกับคณะกรรมการ		
1) เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร		1) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ครูนิเทศ ครูฝึก ครูผู้สอน และผู้ควบคุมการฝึก
2) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรและ แผนการสอน		2) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรและ แผนการสอน โดยมอบหมายให้ครูนิเทศและ ครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียน การสอนร่วมกับสถานประกอบการ
3) ครูนิเทศและครูผู้สอนร่วมกันวางแผน การจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ		
2.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือ (MOU)	คงเดิม	
2.1.6 สถานศึกษาประชาสัมพันธ์แนะแนว เพื่อเชิญชวนผู้เรียน ให้เข้ามาสมัครเรียน	คงเดิม	
2.1.7 สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกัน คัดเลือกผู้เรียน/ทำสัญญาการฝึกอาชีพ	คงเดิม	

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
2.2 ชั้นดำเนินการ ประกอบด้วย		
2.2.1 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ครูนิเทศ ครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึก		ย้ายไปรวมอยู่ชั้นเตรียมการข้อ 2.1.4.1 และเพิ่มครูผู้สอน
2.2.3 สถานศึกษาปฐมนิเทศผู้เรียน/ประชุม ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม ในการเข้าร่วมโครงการการจัดการศึกษา WIL	คงเดิม	
2.2.4 ผู้จัดการโครงการ ควบคุมดูแล ด้านงาน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร	คงเดิม	
2.2.5 สถานศึกษา จัดส่งครูและนักเรียนเข้าประจำ สถานประกอบการ		2.2.5 สถานศึกษา จัดส่งครูผู้สอนและนักเรียน เข้าประจำสถานประกอบการ
2.2.6 ครูนิเทศ เข้านิเทศการเรียนการสอน/ การฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ		2.2.6 ครูนิเทศ และครูพี่เลี้ยงเข้านิเทศ การเรียนการสอน/การฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ
2.3 ชั้นสรุป ประกอบด้วย	คงเดิม	
2.3.1 สถานศึกษาตรวจสอบประเมินผล การดำเนินงานจัดการศึกษา WIL	คงเดิม	
1) รายวิชาตามหลักสูตร ติดตามโดย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิ	คงเดิม	
2) การฝึกอาชีพ ติดตามโดย ครูฝึก และ ผู้ควบคุมการฝึก		2) การฝึกอาชีพ ติดตามโดย ครูฝึก ผู้ช่วยครูฝึก ครูนิเทศและ ผู้ควบคุมการฝึก
2.3.2 หน่วยงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ		2.3.2 หน่วยงานประกันคุณภาพของ สอศ. ตรวจสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับ
2.3.3 สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันตรวจสอบผลลัพธ์ทั้ง out put และ out come	คงเดิม	
2.3.4 สถานศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งจาก สถานประกอบการและผู้ปกครอง	คงเดิม	
2.3.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและ ตัวแทนจากสถานประกอบการร่วมกันสรุปผล การดำเนินงานและรายงานประจำปี	คงเดิม	

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
ประเด็นที่ 3 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 3 ด้านผลประโยชน์จากความร่วมมือ		
3.1 ผลประโยชน์ของสถานศึกษาจากความร่วมมือ มีดังนี้	คงเดิม	
3.1.1 สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานจริง	คงเดิม	
3.1.2 ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน	คงเดิม	
3.1.3 ผู้ปกครอง สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้	คงเดิม	
3.1.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	คงเดิม	
3.1.5 ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น	คงเดิม	
3.1.6 ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการทำงาน	คงเดิม	
3.1.7 ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความรับผิดชอบและมีวินัยต่อตนเองมากขึ้น	คงเดิม	
3.1.8 ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม	คงเดิม	
3.1.9 ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	คงเดิม	
3.2 ผลประโยชน์ของสถานประกอบการ จากความร่วมมือ มีดังนี้	คงเดิม	
3.2.1 สถานประกอบการสามารถวางแผนกำลังคนได้	คงเดิม	
3.2.2 สถานประกอบการได้แรงงานคุณภาพ มีทักษะตรงตามที่ต้องการ	คงเดิม	
3.2.3 สถานประกอบการได้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงในลักษณะงานของสถานประกอบการ	คงเดิม	
3.2.5 สถานประกอบการ ลดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่ายในการสรรหา	คงเดิม	
3.2.6 สถานประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี	คงเดิม	
3.2.7 สถานประกอบการได้รับยกย่อง และเครื่องราชอิสริยาภรณ์		3.2.7 สถานประกอบการได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติ

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
ประเด็นที่ 4 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 4 ด้านหลักสูตร		
4.1 ลักษณะของหลักสูตร	คงเดิม	
4.1.1 ใช้หลักสูตรเดิมที่กำหนดโดย สอศ.	คงเดิม	
4.1.2 จัดฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษาของหลักสูตร โดยลักษณะงานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับ สาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา ต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา	คงเดิม	
4.1.3 ใช้หลักสูตรของ สอศ. ปวช.-ปวส. 5 ปี ปวส. 2 ปี	คงเดิม	
4.1.4 หมวดยุทธศาสตร์ชีวิต มุ่งเน้นทักษะการคิด และการตัดสินใจ	คงเดิม	
4.1.5 หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปทดลองใช้		4.1.5 หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพ เป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปประยุกต์ใช้
4.2 การพัฒนาหลักสูตร		4.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการและสถานศึกษา
4.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยยึดตามความต้องการของสถานประกอบการ		
4.2.2 กำหนดเส้นทางอาชีพ (ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน) ในสายงานของสถานประกอบการ	คงเดิม	
4.2.3 กำหนดสมรรถนะ ในแต่ละตำแหน่งงาน	คงเดิม	
4.2.4 กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการสถานประกอบการ		4.2.4 กำหนดสมรรถนะรายวิชาโดยปรับปรุงวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความต้องการสถานประกอบการ
4.2.5 ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ	คงเดิม	
ประเด็นที่ 5 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน		
5.1 ในสถานศึกษา	คงเดิม	
5.1.1 การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ	คงเดิม	

รายการ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ปรับปรุง
ของสาขาวิชาและสาขางาน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ		
1) กำหนดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	คงเดิม	
2) กำหนดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	คงเดิม	
3) กำหนดรูปแบบการประเมินผลที่ตรงตามสภาพจริง	คงเดิม	
5.1.2 การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน	คงเดิม	
5.1.3 กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการอย่างน้อย 3 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน		5.1.3 กำหนดให้ครูนิเทศไปนิเทศติดตามในสถานประกอบการไม่น้อย 2 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน
5.1.4 การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ	คงเดิม	
1) ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ		1) ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูพี่เลี้ยง หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถานประกอบการ
2) ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนของสถานศึกษา		2) ประเมินรายวิชา ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนของสถานศึกษาและสถานประกอบการ
3) ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินเมื่อลงทะเบียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร	คงเดิม	
5.1.5 สรุปผลและดำเนินการตามขั้นตอนของสถานศึกษา	คงเดิม	
5.2 ในสถานประกอบการ	คงเดิม	
5.2.1 จัดทำแผนการฝึกอาชีพ	คงเดิม	
1) กำหนดภาระงานที่ชัดเจน	คงเดิม	
2) กำหนดระดับการศึกษาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ	คงเดิม	
3) กำหนดจำนวนผู้เรียน ให้เหมาะสมกับภาระงาน	คงเดิม	
4) กำหนดระยะเวลาการฝึก ให้สอดคล้อง		4) กำหนดช่วงเวลาการฝึก ให้สอดคล้อง

